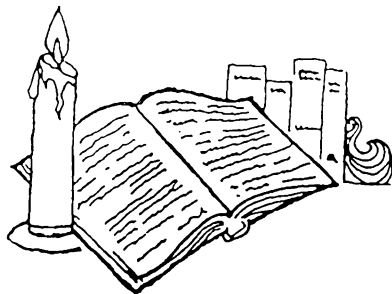

**Бібліографія
ТВОРЧОСТИ**

ЕНТЕШІВЦІВ АВСТРАЛІЇ

UKRAINICA AUSTRALIANA

Степан Рагiон

КАРБОВАНІ
ДРУКОМ
СЛІДИ
ЛИШАЮТЬСЯ

Я. Б. Рудницький

Stepan Radion

BIBLIOGRAPHY

**of works of Members of Australian
Shevchenko Scientific Society**

PART 9

“Nasha Meta”

Adelaide

1999

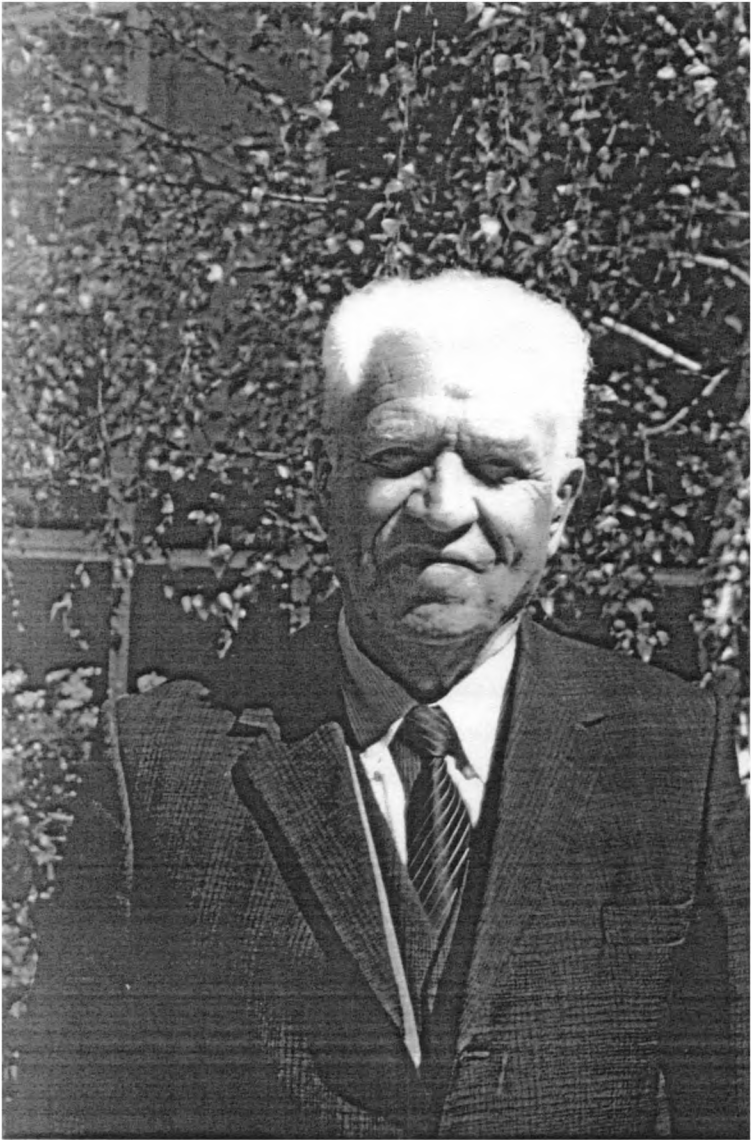
Australia

Замість Вступу

Бібліографією охоплено тільки наукову й популярно-наукову публіцистику, доповіді та книжкові видання членів НТША за 1950 - 1975 роки.

В Бібліографію не ввійшла публікована членами НТША різна хроніка, в якій потувалося процеси культурно-організаційного й духовного самоствердження українських поселенців в Австралії.

1977

- Білінський Володимир** Звич. член НТША. Десять років в Австралії. В: "Вільна Думка", Сідней, ч. 19, 1958 р.ст.4
- "Фільм Івана Малепа"**. В: "Вільна Думка", Сідней ч.26, 1959, ст.2
- "Химерне щастя М. Люсі"** (на сцені в Мельбурні). Театр ім. Л. Курбаса, В: "Вільна Думка", Сідней, ч.46, 1959, ст.5
- Апатія.** (Про життя старших поселенців в Австралії). В: "Вільна Думка", Сід. ч. 38, 1960 ст.2
- Шевченко в боротьбі з імперією,** доповідь. Наукова конференція НТША, Укр. Народ. Дім, Ессендон, 13.5. 1961
- Добрус в Австралії.** В: "Українці в Австралії", Мельбурн, 1966, ст.855-856
- Наші культурно-мистецькі сили в Австралії.** В: "Українці в Австралії", Мельбурн, 1966,ст.634-696

БОГАЦЬКИЙ Павло. Дійсний член НТША

- Тасмниця самотньої душі.** (Інтимна сторінка біографії Тараса Шевченка). В: "Вільна Думка", Сідней, ч.ч. 17-18, 19-21, 1950, ст.4-5 і 4-4
- Літературна Енциклопедія:** плян започаткування її (Богацьким) доповідь, Український Клуб, Сідней, 1954
- Проблеми наукового видання творів Шевченка,** доповідь, Український Клуб, 1954
- Мова як об'єднуючий чинник нації,** доповідь. Український Клуб, Сідней, 1954
- "Українська хата"**. (До історії укр. журналістики: 1919-1954). В: "Вільна Думка" Сідней, чч.2-3,4-8, 1955, ст.ст. 4-4, 4-6-4.

БОГАЦЬКИЙ Павло...

З пережитого, спогади. Б: "Вільна Думка", Сідней, чч. 12-52, ст.ст. 3-4-7, 3-3, 2-2, 3-3, 2-3-4, 3-7-3, 2-2, 1955: "Вільна Думка", Сідней, чч. 1-2, 1956, ст.ст. 8, 9.

Критичного видання поетичних творів Шевченка. Б: "Вільна Думка", Сідней, 1957

Проблеми критичного видання поетичних творів Тараса Шевченка. В: "Вільна Думка", Сідней, чч. 10-14, 1958, ст. 8 - 9.

На горбах Поділля. Повість-хроніка (мозаїка). В: "Вільна Думка", Сідней, чч. 8 - 22, 1959, ст. 4-4, 7-4-6.

БОЖОК Григорій, звич. член НТША

Мікробіологія та хемія виноробного шумування, доповідь. Осередок Праці НТША, Аделаїда, 1965

Виріб пива та його дослідження, доповідь. Осередок Праці НТША, Аделаїда, 1965.

Полковник Гнат Стефанів. В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, чч. 13, 15, 1968, ст. 5-6, 5-6.

Новий український науковець, д-р Лев Зозуля. В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч. 13, 1970, ст. 6.

Закарпатські січовики. В: "В.Д.", Сідней, ч. 15-16, 1971, ст. 8.

Перший зимовий похід, спогад. В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч. 24-26, 1972, ст. 5-7-4, 1-2, 1973, ст. 10.

Комуністичний деспотизм прославляє царський. В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, 1 - 2, 1973, ст. 13.

Московська ментальність.

В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч. 29, 1973, ст. 2.

50-ліття Господарської Академії у Подєбрадах. В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч. 4, 1973, ст.8
 Академічний хор у Празі, спогад. В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч.5, 1973, ст.8

БОЛЮХ Мирослав. Звич.член НТША.

За тебе рідний краю мій. Смерть ген Т. Чупринки-Шухевича.

В: "Єдність", Аделаїда, ч.52, 1950, ст.1.

Починаємо друге десятиліття (СУОА). В: "В.Д.", Сідней, ч.10, 1960, ст.7.

Союз Українських Організацій Австралії.

В: "Українці в Австралії", Мельбурн, 1966, ст.220-281.

БУЛКА Ярослав. Звич.член НТША.

"Ясні зорі", драма на 5 дій Б. Грінченка (на Мельбурнській сцені). В: "В.Д.", Сідней, ч.50, 1951, ст.4

"На чудовому блакитному Дунаї", опера Йогана Штрауса на сцені в Мельбурні.

В: "В.Д.", Сідней, ч.31, 1952, ст.3.

У 50-ліття гетьманича Данила.

В: "В.Д.", Сідней, ч.37, 1954, ст.6

У Тисячоліття хрещення княгині Ольги

В: "В.Д.", Сідней, ч.27, 1956, ст.1

Український театр у Мельбурні. (Театр ім.Л. Курбаса) В: "В.Д.", Сідней, ч.4, 1956, ст.4

Вечір творчости Івана Багряного. В: "В.Д.", Сідней, ч.28, 1956, ст.4.

Українець між аборигентами - маляр Вол.

Савчак. В: "В.Д.", Сідней, ч. 39-40, 1957, ст.10

Виставка картин мистця Вол. Савчака.

В: "В.Д." Сідней, ч.25, 1958, ст.5.

Виставка українських книжок, преси й українського мистецтва в Мельбурні,

В: "В.Д.", Сідней, ч.28, 1958, ст.5.

Нова книжка для дітей. (Казки та оповідання, Л. Гасвська - Денес).

В: "В.Д.", Сідней, ч.49, 1958, ст.7

Українська Музична Школа Оксани Тарнавської

В: "В.Д.", Сідней, ч.2, 1959, ст. 6.

Українці в Тасманії. В: "В.Д.", Сідней, ч.12-17-18 1959, ст. 4-6, 4-6.

Листопадова ніч. Спомин з подій визвольної боротьби на З.У. Землях.

В: "В.Д.", Сідней, ч.14, 1959, ст.4.

Дві постаті - одна ідея. Степан Бандера, ген-хор.

Тарас Чупринка.

В: "В.Д.", Сідней, ч.45, 1960, ст.4

Потрійний докторат - д-р мед. Дм. Добротвір, Мельборн.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 3, 1960, ст.8.

Ще один доктор - д-р мед. Богдан Умриш.

В: "В.Д.", Сідней, ч.25, 1960, ст.4.

Зустріч мистців - В. Савчака і Альберто Намаджірі. В: "Новий Обрій", альманах ч.2, 1960 ст. 181-184, Мельбурн-Аделаїда.

Маляр абориген Альберто Намаджіра, профіль

В: "Новий Обрій", альманах, Мельбурн-Аделаїда, ч.2 1960, ст. 197-200.

Конгрес НТША, репортаж. В: "В.Д.", Сідней, ч.23-24, 1961.

Ювілей театру УГВ. (10-ліття Театру ім. Л. Курбаса в Мельбурні.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 1-2, 1961, ст. 8

Біологічні дослідження у державній лабораторії серуму в Австралії.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 1-2, 1961, ст. 8.

Похорон артиста І. Мартинюка в Мельбурні.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 52, 1961, ст. 3.

Конференція українських письменників та журналістів Австралії в Мельбурні.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 4, 1961, ст. 7.

Наші кубанські козаки танцюристи. (В. Коваленко, М. і О. Кумпани, Мельбурн)

В: "В.Д.", Сідней, ч. 9, 1961, ст. 2

Коломийка на канберську ватру, вірш.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 24, 1964, ст. 5

"Русове нас захирили", спогад. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн. 11, 1965, ст. 1188-1192.

Зовнішні зв'язки Української громади Вікторії.

В: "Українці в Австралії", збірник, Мельбурн, 1966, ст. 350-354.

Українська громада Тасманії, Австралія.

В: "Українці в Австралії", збірник, Мельбурн, 1966, ст. 468-475.

Ще про їжу і здоров'я.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 26, 1971, ст. 10

Степан Радіон-журналіст, письменник, рецензент-критик. До 60-річчя життя.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 36, 1972, ст. 4. "Визвольний Шлях", Лондон, кн. 8-9, 1972, ст. 1074.

ВАВРИК Степан. Звич. член НТША.

Деякі проблеми водопостачання у Південній

Австралії, доповідь. Осередок НТША, Аделаїда, Народний Дім, 1965.

Фізично-хемічні підстави ґрунтів, доповідь.

Осередок Праці НТША, Аделаїда, 1966.

В: "Нарис Історії НТША", 1975, ст. 149

ВАНЧИНСЬКИЙ Степан. Звич. член НТША.

Наша дійсність: I. Хто ми ? В: "В.Д." Сідней, ч.41, 1952, ст. 2. II. Світла і тіні. "В.Д.", Сідней,

ч.42-44, 1952, ст. 6, 2. III. Метода організації та праці. "В.Д.", Сідней, ч. 19-22, 1953, ст. 5, 4, 3.

Історія, ідеологія і шлях УСС.

В: "В.Д.", Сідней, ч.32, 1955 / 56, ст.3, 4, 2, 6.

Дух нації, д-р Антін Княжинський.

В: "В.Д.", Сідней, ч.38, 1959, ст.4.

Останній акт трагедії Галицької Армії.

В: "В.Д.", Сідней, ч.5, 1960, ст.6.

Що вчинили большевики в Україні 30 р. тому.

В: "Українець в Австралії", Мел. ч.6, 1963, ст.3

Політичні та суспільні погляди та громадська праця Івана Франка, доповідь. Український

Народний Дім, Лідком, 1966.

Лемківщина в визвольній боротьбі 1918-1920 рр. доповідь. Укр. Нар. Дім, Лідком, 9.2. 1969.

Українці в світі, доповідь. Укр. Нар. Дім., Лідком, 7.9. 1969.

Переклад творів Шевченка на чужі мови, доповідь, Укр. Нар. Дім, Лідком, 30.3. 1969.

Відгомін літературної творчости Івана Котляревського серед поляків, доповідь.

Укр. Нар. Дім, Лідком, 19.10 1969.

ВАСИЛИК Михайло. Звич. член НТША.

Vaginismus responds to hypnotical treatment.

In: The American Journal of hipnosis.

USA, July, 1966

Art as an Adjunct to Hipnotherapy. In: The Journal of the American Institute of Hipnosis. USA, Jan. 1969.

Art as an Adjunct to Hipnotherapy. In: The Journal of the American Institute of Hipnosis,

USA, Oct. 1971, p.7

The Cause of the Emotional Disturbance and its treatment by Hipnotherapy. Paper del. Seminar Medical Hipnosis, Sydne, Dec. 1971.

Behind an innocent complaint may lie a serious drama. Paper del. Australian Society for clinical and experimental Hipnosis. Nov. 1973.

ВАЩИШИН Іван. Звич. член НТША. Світоглядіві течії Західної Європи в II-ій половині 19 ст. і творчість Івана Франка, доповідь. Осередок Праці НТША, Аделаїда, 1965 р.

Українська Громада Південної Австралії - найстарша українська громада в Австралії.

В: "Українці в Австралії", збірник, Мельборн, 1966, ст.400-412.

ВОЄВИДКА Ярослав. Звич. член НТША.

Сейсмічні сили в структуральному проєктуванні будинків, доповідь. Осередок Праці НТША в Аделаїді, 1965.

ВОЙЦЕХІВСЬКА Віра. Звич. член НТША. Різдво на чужині, усіх вітаю я, вірші. В: "Наше Слово", Мельбурн, ч. 18, 1969, ст. 46-47

Великдень в Україні. Свому народові бажаю, вірші. В: "Наше Слово", Мельбурн, ч. 19-22, 1970, ст. 28, 32.

Роля Шевченка історії українського народу, доповідь. Ос. Праці НТША, Аделаїда, 1971
Різдвяна казка, Ти вічно житимеш, Воїстину Воскрес, вірші. В: "Наше Слово", Мельбурн, ч.23,25,26, 1971 р.ст. 18, 13, 7.

Вічно буде жить, вірш.

В: "Наше Слово", Мельбурн, ч.31, 1973, ст.8

Ти вибрав шлях борця, 10-літній ювілей, вірші.

В: "Наше Слово", Мельбурн, ч.40, 1975, ст.10.

"В.Д.", Сідней, ч.13-14, 1975, ст.6

ГАВРИШКЕВИЧ Юрій. Звич.член НТША. **Психічне здоров'я** як суспільна проблема, доповідь.

Осередок Праці НТША, Аделаїда, 1965.

Праця на зовнішньому відтинкові Південної Австралії. В: "Українці в Австралії", збірник, Мельборн, 1966, ст. 413-419.

Зображення нації, доповідь.Осередок Праці НТША, Аделаїда, 7.9.1975.

Ідеологічна криза, доповідь. Осередок Праці НТША, Аделаїда, 7.9. 1975.

ГАВРИШКЕВИЧ Петро.Звич.член НТША. **Теорія**

Фройда з перспективи 50 років, доповідь.

Осередок Праці НТША, Аделаїда, 1968.

ГАВРИШКЕВИЧ Ігор.Звич.член НТША.

The use of Computers in Telephone Network Maintenance. Presented jointly at the Congress of the Australia-New Zealand Association for the Advancement of Science in Canberra, Jan.1964.

Telephone Trouble Report Analysis. Presented at a Symposium organised by the Graduate and Student Section of Institute of Engineers, Aus. Mel. 11.1964

Computer Compilation of Summaries of Technical Assistance Reports. In: The Telecommunication Journal, Feb. 1965.

Microprogrammed Control in Problem Orientated Languages. In: IREE Transaction on Electronic Computers, Oct. 1967.

Hybrid Computation. Presented Aug. 1967 to the I.E. Australian Electrical and Communication Engineering Branch.

Experimental Commnunication between Computers in Melbourne and Sydney. Presented May, 1967 at the IREE Convention in Sydney. Later published in Proceedings IREE, Australia, June 1968.

Computer Analysis of Subscriber Trouble Reports. Australian Telecom Research, May 1968.

An Approach to Proving the Correctness of Data Base operations. Joint paper with J.B. Dennis. Proceedings of the ACM-SIG-FIDET Workshop on Data Description, Access and Control, Denver, Colorado, Nov. 1972.

The Design of the Australian Post Office Computer Network. Joint paper with A. W. Thies and B. Gannon. To be presented at the International Communications and Computer Conference, Stockholm, Aug. 1974.

ГАЄВСЬКИЙ Степан. Бібліографія. Джон Кітс, вибрані поезії, рецензія.

В: "В.Д.", Сідней, ч.48, 1959, ст.6.

Архієпископ УАПЦ Сильвестер. Яр Славутич, Іван Франко і Росія, рецензія.

В: "В.Д.", Сідней, ч.7, 1959, ст. 10.

250-річчя смерті гет. Івана Мазепи (1709-1959)

В: "В.Д.", Сідней, ч.12, 1959, ст.2.

Яр Славутич, "Маєстат", рецензія. В: "В.Д., Сідней, ч.21, 1963, ст.4.

ГАЄВСЬКА Лідія. Звич.член НТША. **Колядка,** вірш. В: "В.Д.", Сідней, ч. 1, 1950, ст.10.

"Степовий гість", драма Б. Грінченка на сцені в Сідней. В: "В.Д.", Сідней, ч.22-23, 1952, ст.5.

В полі, вірш. В: "В.Д.", Сідней, ч.16, 1952, ст.5

Сонечко, вірш. В:"Єдність", Аделаїда, ч. 122, 1953, ст.7.

Тимофій Мессак (виставка в Мельбурні)

В: "В.Д.", Сідней ч. 18, 1957, ст. 6.

Казки та оповідання. В-во Б. Ігнатів, Мельбурн, 1958, 43 ст.

Байка про кенгуру, оповідання. В: "Новий Обрій", альманах ч.2, Мельбурн, 1960 ст. 98-102

Модернізована фантазія. (Вистава "Лісової пісні" Л. Українки в Мельбурні, Театром ім. Л. Курбаса), рецензія.

В: "В.Д.", Сідней, ч.12, 1961, ст. 3,7.

Сумні висновки Павла Дубова і Ст. Залеського про рецензію на виставу "Лісової пісні"

В: "В.Д.", Сідней, ч.24, 1964, ст.5.

Вірка, новеля. В: "Новий обрій", ч. 3, Мельбурн, 1967, ст.33-39. Птах із торбою, казка, ст.140-143.

Огірочок, оповідання. В: "Ц. і Ж", Мельбурн, ч.13, 1968, ст.4.

Свіжий вітер, вистава "Їдемо до Румбураю", рецензія. В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч. 6, 1969, ст.7.

Пам'ять - з роду в рід (Марія Дейко), профіль.

В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч.10, 1969, ст.4

Ревнощі, оповідання. В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч.14, 1969, ст. 7.

Краса - в усьому, міньятури. В: "Наше слово", Мельбурн, ч.21, 1970, ст. 19-20.

Ожеледь, оповідання. В: "Наше слово", Мельбурн, ч. 22, 1970, ст.22-24.

Кукуріку півнику на току, фейлетон.

В: "Ц. і Ж"., Мельбурн, ч.1, 1970, ст.6.

Пугася, оповідання. В: "Наше слово", Мельбурн, ч. 23, 1971, ст. 27-28.

Ревнощі, міньятура. В: "Наше слово", Мельбурн, ч. 25, 1971, ст.12.

Ялиночка для сонечка, казка. В: "Наше слово", Мельбурн, ч. 26, 1971, ст. 29-30.

Буквар і читанка Марії Дейко.

В: "Ц. і Ж", Мельбурн, ч. 3, 1971, ст. 6.

Бізнес, оповідання. В: "Наше слово", Мельбурн, ч. 27, 1972, ст. 16 - 18.

Шевченко в музиці. В: "Наше слово", Мельбурн, ч. 27, 1972, ст. 9 - 11.

Навіщо мучити дитину, етюд. В: "Наше слово", Мельбурн, ч. 31, 1973, ст. 12-14.

Чудесний концерт, рецензія. (Клава Фольц, Зіна Мороз, Анатолій Мірошник).

В: "В. Д.", Сідней, ч. 42, 1974, ст.4.

ГОРДІЄВ Ігор. Питома вага України в економіці Совєтського Союзу, доповідь. Третя наукова конференція до Шевченківського року, Мельбурн, Український Народний Дім, Ессендон, 19-20.12.1964.

ГРЕЧКО Іван, звич.член НТША. Антибіотики та їх значення у сучасній медицині, доповідь. Осередок Праці НТША в Аделаїді, 1965.

ГРИГОРЦІВ Северин, звич. член НТША. **Природні та синтетичні матеріали органічного світу**, доповідь. Осередок Праці НТША, Аделаїда, 1965.

Жінки породи володарів - Слава Стецько.

В: "В.Д.", Сідней, ч.4, 1970, ст. 2.

ДЕЙКО Вадим, звич. член НТША. **Principles and Practice Cathodic Protection of Underground cables.** Postmaster General's Department Headquarters Engineering Division, Melbourne, 1962, 31 p.
New Approach to Cable plant Materials and Practices Postmaster General's Department Headquarters Engineering Division, Melbourne, 1962, 31 p.
Special Survey of Accidents - Lines. Postmaster General's Department Headquarters Engineering Works Division, Melbourne, 1966, 53 p.
Lines Testing and Instruments Linemens Handbook. Australian Post Office, 1973, 225 p.

ДЕНИСЕНКО Юрій, звич. член. **Архітектура.**

В: "В.Д.", Сідней, ч. 39-40, 1957, ст. 8.

Артилерія Січових Стрільців у боротьбі за Київські "Золоті Ворота". (д-р Роман Дашкевич, За здобуття Київських "Золотих Воріт"), огляд.

В: "Праця і Життя", Сідней, ч. 3 1966, ст. 23/24.

"Визвольний Шлях", Лондон, кн. 12, 1966, 1416/1417.

ДЕНИСЕНКО Леонід, звич. член НТША.

Скульптурні пам'ятки Шевченка в Україні й у вільному світі, доповідь. Український Народний Дім, Лідком, 22.11. 1969.

Альбом творчості Григорія Крука.

В: "Ц. Ж.", Мельбурн, ч. 21, 1975, ст. 4.

ДРАГАН Роман, звич. член НТША.

Наше мистецтво. В: "Новий обрій", альманах, Мельбурн - Аделаїда, ч. 1, 1957, ст. 117 - 119.

Нові шляхи людської думки (Від ренесансу по сьогодні і що далі?) В: Визвольний Шлях", Лондон, кн. 1, 2, 1963, ст. 28, 148.

Московсько-большевицький геноцид в Україні, доповідь. Український Нар. Дім, Ессендон, 3.10.1965.

У годину роздумів (філософія). В: "Визвольний Шлях", кн.12, 1966, ст. 1335-1343.

ДУБІВ Володимир, звич. член НТША. **Розвиток**

української політичної думки від 1917 р., доповідь. Укр. Нар. Дім, Ессендон, 1952 .

Близька далечінь, спогади. В: "Український селянин", (США ?) ч.2-4, 1961, і 2-3, 1962.

Павло Федорович Височинський, силуетка. В: "Визвольний Шлях", кн.12, 1966, ст.1380.

Уривки з мого життя, спогад. В: "Визвольний Шлях", кн.6, ст. 737, кн. 7-8, 1966, ст. 816.

До 30-річчя Карпатської України. В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.7-8, 1969, ст.3.

Іван Петрович Котляревський (1769-1838). В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.17, 1969, ст. 4-5.

Богданівський полк у Полтаві на Різдво 1917 року, спогад.

В: "У. в А.", Мельбурн, ч.1-2, 1970, ст.3-5.

Що собою являв В. Ленін.

В: "У. в А.", Мельбурн, квітень-травень 1970.

Праця інструктора споживчої кооперативи на Полтавщині. В: "Наш Світ", Нью Йорк, ч. 5, 1971, ст. 17-18

Михайло Дмитрович Токарський, сільветка.
В: "Наукові записки УТГГ", Мюнхен, т. XXII,
1971/72

ДУДИНСЬКИЙ Роман, звич. член НТША. **Черчіль як державний муж**, доповідь. Укр. Нар. Дім, Ессендон, 1969.

ЖУКІВСЬКИЙ Анатоль, звич. член НТША. **Думки емігранта**. В: "В.Д.", Сідней, ч. 42-48-52, 1952, ст. 3-3, 8, 3, 2, ч. 1-2, 1956, ст. 8.

ЗАВАДА Іван, звич. член НТША. **Ризький договір і Україна**, доповідь. Сесія Ювілею 90-ліття НТШ, Сідней, Нар. Дім, 1963.

Актуальність Шевченкових ідей на сьогодні, доповідь. I-а Наукова Конференція до Шевченківського року, Сідней, Нар. Дім, 5.5. 1964.

Духові впливи України в розбудову російської духової культури й держави, доповідь. Наукова Конференція НТША, Нар. Дім, Сідней, листопад 1965.

Пам'яті доктора Ст. Ванчицького, життєпис. В: "У. в А.", Мельбурн, ч. 4-5, 1970, ст. 7, 7.

Краса України в поезіях Шевченка, доповідь. Нар. Дім, Лідком, 3.4. 1971.

ЗАВАЛИНСЬКИЙ Євген, дійсний член НТША.

Маркіян Шашкевич, в новій перспективі.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 45, 1961, ст. 5.

Значіння турецьких джерел для історії України, доповідь. Укр. Нар. Дім, Ессендон, 1963.

Сходознавство, доповідь. III-я наукова Конференція до Шевченківського року. **Що нового можуть принести для української історіографії східні джерела**, доповідь. Укр. Нар. Дім, Ессендон, 19-20, 12. 1964.

Засновання Осередку Праці НТША в Аделаїді. В: "Нарис Історії НТША", Мельбурн, 1976, ст.99.

Переслідування українських церков в Україні, доповідь. Нар. Дім, Ессендон, 3.10.1965.

Наукове Товариство ім. Т. Шевченка в Австралії. В: "Українці в Австралії", збірник, Мельбурн, 1966, ст. 61-73.

Українська католицька преса в Австралії, збірник. "Українці в Австралії", Мельбурн, 1966 ст. 781-790.

КУЖІЛЬ Ярослав, звич.член НТША. **Ми йдем в перед.** (В річницю Чортківської офензиви).

В: "В.Д.", Сідней, ч.27, 1951, с.3.

Пластприят та його завдання .

В: "В.Д.", Сідней ч. 26, 1953, с.5

Українська Рідна Школа в НПВалії.

В: "В.Д.", Сідней, ч.45, 1960, с.5

Шевченко на тлі українського відродження.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 10, 1961, с.3.

Занедбана ділянка. Популяризація України в англ. пресі. В: "В.Д.", Сідней, ч.38, 1961, с.3.

Підготовлення молодих кадрів для Рідних Шкіл. В: "В.Д.", Сідней, ч.49, 1961, с.2

Історичні твори Тараса Шевченка, доповідь. Конгрес української вільної науки, 2-а сесія, Сідней, Нар. Дім, 22-24 12. 1961.

Почесні пластуни - М. Федусевич і П. Богацький. В: "В.Д.", Сідней, ч.21, 1963, с.4.

До вершин і веж життя. В 30-ліття смерти Олега Ольжича. В: "В.Д.", Сідней, ч.26, 1974, с.2.

ЛАПКА Мирон, звич. член НТША. Державні акти України, доповідь. Нар. Дім, Аделаїда, 26.1.1958.

Ювілей архіпастиря скитальців, єп. Івана Бучка. В: "В.Д.", Сідней, ч. 48, 1959, с.2

Короткий життєпис єп. УКУ Івана Бучка.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 3-6, 1960, с.5, 4, 4, 4.

Мистецька виставка Мстислави Чорній.

В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч. 15, 1970, с.6

Мистецька виставка матері й сина Чорнійв.

В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч. 14, 1971, с.7.

ЛЩИНСЬКИЙ Мирослав, звич. член НТША.

До історії постановня кред. кооп. "Дністер" у

Мельбурні. В: "Кооперативне слово", Мельбурн, ч.2, 1975, с.16, 17.

ЛЯХОВИЧ Теодосій, звич. член НТША. Львівська муза. В: "В.Д.", Сідней, ч. 17, 1950.

Відповідальне завдання перед нашими істориками. В: "В.Д.", Сідней, ч.2-3, 1954, с.8.

Сила історії. В: "В.Д.", Сідней, ч. 18, 1955.

Пригоди з кенгуру, опов. В: читанка "Золоті ворота", Торонто-Чікаго, 1955.

Як ліквідовано Греко-Католицьку Церкву.

В: "В.Д.", Сідней, ч.6, 1956, с.2.

Що нам даліше робити ? Місце еміграції в історії. В: "В.Д.", Сідней, ч.20, 1956, с.5.

Княгиня Ольга в світлі чужих джерел.

В: "В.Д.", Сідней, ч..., 29.7. 1956.

Початки християнства в Україні й княгиня

Ольга. В: "В.Д.", Сідней, 29.7. 1956.

Китай в повоснній декаді. В: "В.Д.", Сідней, ч.43, 1958, с...

Проклямація гет. Івана Мазепи до українського війська й народу.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 36, 1959, с.6.

Україна вісь Східної Європи(англ. мовою).

В: "Адвокат", Мельбурн, 5.2. 1959.

Роля варягів на Україні в княжій добі, доповідь. Наук. Конференція НТША, Сідней, 1959.

"Апартгайт" - расовий поділ у Південній Африці. В: "В.Д.", Сідней, ч.19, 1960, с.2

Відгомін історичних подій у поезіях Тараса Шевченка. В: "В.Д.", Сідней, ч. 11, 1961, с.4.

Теорія норманістів і найновіші археологічні розкопки. В: "У. в А.", Мельбурн, ч.17-19, 1961.

Княжа доба в сітлі науки. В: Конгрес Української Вільної Науки, II-а сесія, доповідь, Сідней, Нар. Дім, 22-24.12. 1961.

Княжа доба в світлі науки.

В: "В.Д.", Сідней, ч.1-4, 1962.

Україна перед княжою добою. В: "Визвольнії Шлях", Лондон, кн.5, 1963, ст. 504-513.

Расові проблеми в США, доповідь. II-а Наукова Конференція до Шевченківського року, Сідней, Нар. Дім, 5-6. 9. 1964.

Фальшування Української Історії, доповідь.

Маніфестація українців Мельбурну на захист української культури й народу в Україні, доповідь. Нар. Дім, Ессендон, 3.10.1965.

Їдемо до Австралії. Поселення українців в Австралії, демографічне зіставлення. В: "Українці в Австралії", збірник, Мельбурн, 1966, ст. 30-51.

Жидівська проблема сьогодні.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 49, 1967, с.3.

Холодна війна в науковій літературі.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 45, 1967,

Маклуха-Маклай, в 100-річчя дослідження Нової Гвінеї. В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 22, 1967.

Росія і Україна в I-ій Світовій війні.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 1967, с.

Розвиток археологічних наук в Україні.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 8,9, 1968, с. 6, 7.

Олександр Олесь-співець краси й національного відродження України.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 15, 1968, с.5.

Українська щоденна школа в Австралії. Потреба й спроможності. В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 18, 1968, с.5.

Сторіччя "Просвіти".

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 20, 1968, с.1.

Княжа доба, доповідь. В: Польський Науковий Інститут, Мельбурн, 1969.

Наталія Полонська-Василенко: Дві концепції Історії України.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 2, 1969, с.6.

Розгром української науки.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 12-13, 1969, с.4,4.

Невіджалувана втрата. Д-п Ст. Витвицький, профіль. В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 25, 1969, с. 5.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Австралії. (З нагоди 20-ліття існування) В: "Нарис Історії НТША, Мельбурн, 1976, ст. 147, 148.

Адам Коцко. Український студент університету вбитий поляками. В: "В.Д.", Сідней, ч. 28, 1970.

Українці в Австралії у 1969 році. В: "Альманах Українського Народного Союзу", США, 1970, ст.154-157.

В музеях Парижу й Лондону.

В: "Новий обрій", альманах, Мельбурн-Аделаїда, ч.4, 1971, с.167-170.

Справа катедри українознавства в Австралії.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 16, 1972, с. 2, 7.

Інститут Студій Східноєвропейської Культури. В: "У. в А.", Мельбурн, ч. 11, 1972, с.6.

Україніка в бібліотеці Британського Музею, документи. В: "В.Д.", Сідней, ч. 40-41, с.5, 4.

Золоті скарби фараона.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 46, 1972, с. 5.

Ukrainians in Australia. In: A Concise Encyclopedia University of Toronto, Vol.11, pp.1258-1268, 1973.

Меморандум (період Директорії УНР), істор. документ.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 3, 4, 1973, с.6, 8.

З джерел Бібліотеки Британського Музею.

(Ллойд Джордж і Україна), істор. документ.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 22, 1973, с.4.

Василь Г. Щурат.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 26, 1973, с. 2.

Протест УНРеспубліки до уряду США в справі передання Східної Галичини Польщі, істор. док.

В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.1, 1975, ст. 51-57.

ЛЯХОВИЧ Андрій, звич.член НТША. "Дінго-пліт", оповідання. (Переклад з англійської). В: "Новий обрій", альманах, ч.4, 1971, ст. 73-82.

МАЛЕЦЬКИЙ Іван, звич.член НТША. **Wool Outlook, Wool Situation, and Fibres Other Than Wool.**

In: Bureau of Agricultural Economics, АСТ.

Marketing Costs of Australian Wool.

In: Quarterly Review of Agricultural Economics, B.A.E., Vol. No 4, Oct. 1961, Canberra, A.C.T.

German Agricultural Policy and the Green Plans.

In: Quarterly Review of Agricultural Economics, Vol. No. 1, Jan, 1962. B.A.E. Canberra, ACT

Japan and Australia's Rural Industries.

In: Quarterly Review of Agricultural Economics, Vol. XVI, Jan. 1963, B.A.E. Canberra, ACT 1964.

Stability and Progress in Australian Agriculture.

Departmental Seminar Paper, B.A.E. Canberra, ACT, 1964.

Analysis V.N. Proposal for Compensation for Shortcomings in Exports Receipts. In: Departm. Research Paper, B.A.E. Caberra, ACT 1964.

A Study of Supply Relationships in the Australian Sheep and Wool Industry.

In: Wool Economic Research Report, No. 19, Feb. 1971, B.A.E. Canberra, ACT.

J.M. Malecky and W. Hooguliet, Labour and Capital in the Australian Sheep Industry, Disposition among Enterprise Types and Farm Size Groups. In: Quarterly Review of Agricultural Economics, Vol. XXIV, No. 2, April, 1971, B.A.E. Canberra, ACT.

Economic Aspects of Pasture Improvement.

A case study in the New England Region of NSW. In: Wool Economic Research No. 25, 1974, B.A.E. Canberra, ACT.

МАНДРИК Мирослав, дійсний член НТША.

Experiments on Virus Transmission.

In: Aust. Pl. Dis. Rec., 3: 1951, 30.

Yellow Dwarf Virus of Tobacco in Tomato and Datura spp. In: Aust. Pl. Dis. Rec. 5: 1953, 18-27
Suppression of Rooting of Tobacco Cuttings by Yellow Dwarf Virus.

In: J. Aust. Inst. Agric.Sci. 20:1954, 50-51.

Lead Toxicity in Tobacco Resembles an Early Symptoms of Frenching.

In: J. Aust. Inst. Agric. Sci. 21:1955, 182-4

Blue Mould of Tobacco.

In: Aust. Pl. Dis. Rec. 8:1956, 5-7.

Control of Blue Mould (*Peronospora tabacina* Adam), in infected tobacco seedlings.

In: J. Aust. Inst. Agric. Sci.Rec., 23: 1957, 19-22

Correlation between leaf and stem infection by *Peronospora tabacina* Adam of tobacco.

In: Aust. Pl. Dis. Rec. 12:1956, 46

Host-pathogen relationship in tobacco plants systemically infected with *Peronospora tabacina* Adam.

In: Aust. J. Agric. Res. 11(1), 1960, 16-26.

Differentiation in *Peronospora tabacina* Adam.

In: Nature 187 (4738), 1960, 710 -11 (With D.C. Wark, et. al.)

The Effect of Stem Infection of Tobacco, with *Peronospora tabacina* Adam.

In: J.Aust. Inst. Agric. Sci. 26 (4), 369-72

- M.M. Resistance of tobacco to stem infection by *Peronospora tabacina* Adam.**
 Nature, 207, 214-215. (With D.C.Wark).
Stem infection of tobacco plants with three strains of *Peronospora tabacina* Adam.
 In: Aust. J. Agric. Res. 17, 1966, 39-47.
Necrotrophic reaction in tobacco plants and its possible relationship to mould resistance in *Nicotiana* species. In: Aust. Plant Pathology Conference, Toowoomba. (With C.J. Shepherd).
A necrotrophic reaction in *Nicotiana* species induced by *Peronospora tabacina* Adam.
 In: Aust. J. Biol. Sci. 20 (1), 1967, 87-102. (With C.J. Shepherd); II. 20 (6), 1967, 1161-68.
Comparison of the three strains of *Peronospora tabacina* Adam. In: Aust. Tobacco Research Conference, Mareeba, Vol. I, Section 2a: 1-3. (With C.J. Shepherd), 1967
Frenching of tobacco in Australia.
 In: Aust. Pl. Dis. Res. 20, 1968, 1-2. (With A.V. Hill).
Frenching of tobacco in Australian Soils and in Soil Leachates. In: Aust. J. Agric. Res. 20 (4), 1969, 709-17
Resistance of Solanaceous and non-Solanaceous species to *Peronospora tabacina* Adam as shown by necrotrophic reaction.
 In: Aust. J. Agric. Anim. Husb. 11, 1971, 94-98.
Pathogenicity of blue mould in stems of resistance tobacco breeding lines. In: Australian Plant Pathology Conference, Hobart, Tasmania, 1971, p.9-14.

МАСЛЯК, Ярослав. Зв. член НТША.

Євген О' Неїл англ. драматург.

В: "Слово", Сідней, ч. 1, 1953, ст. 18-23.

"На поклик пісні." (Сценка-мініятура з дій УПА)

В: "В.Д.", Сідней, ч. 19, 1954, ст. 2.

- М.Я.**   **"Невольник" М.Кропивницького на сцені в Сідней**, рецензія. В: "В.Д.", Сідней, ч.49, 1957, ст. 6.
Стрілецька дитина, спогад.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.6, 1961, ст.4.
Перед виставкою маляра Вол.Савчака.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.8, 1963, ст.2.
"стежка зв'язку", п'єса з дій УПА на одну дію.
 В: "Новий обрій", альманах, Мельбурн-Аделаїда, ч. 3, 1967, ст.ст. 77-86.
Актуальність національного питання у "Наталці Полтавці", доповідь,
 Народ.Дім, Лікомб, Сідней, 19.10.1969.
Відгомін недуги Лесі Українки в її творах, доповідь. Народ. Дім, Лідкомб, Сідней, 6.7.1971.
"Панчішкова справа", комедія на одну дію.
 В: "Новий обрій", альманах, Мельбурн-Аделаїда, ч.4, 1971, ст.ст. 133-143.
Два концерти Галини Андреадіс у Сідней, рецензія. В: "В.Д.", Сідней, ч.47, 1974, ст. 5.

- МАТІЯШ, Василь.** Зв.член НТША. Хор **"Боян" у Сідней на службі української культури.**
 В: "В.Д.", Сідней, ч.37, 1954, ст.2.
Великі роковини. (До століття смерті Т.Шевченка). В: "В.Д.", Сідней, ч.16-17, 1960, ст.11.
Вияв нашої живучости. (Листопадові роковини).
 В: "В.Д.", Сідней, ч.6, 1975, ст.7.

- МИКИТОВИЧ, Роман.** Дійсний член НТША.
An attenuated strain of the myxomatosis virus recovered from the field. Nature, 172, 1953, 448-9.
Ornithosis in the petrel, Puffinus tenuirosteris (Temminok). In: Aust. J. Exp. Biol. Med. Sci. 33, 1955, 629-36. (R. Mykytowycz, Surrey D. Dane & M. Beech).

- M.P. The effect of season and mode of transmission on the severity of myxomatosis due to an attenuated strain of the virus.**
 In: Aust. J. Exp. Biol. Med. Sci. 34, 1956, 121-132.
- A survey of endoparasites of the wild rabbit, *Oryctolagus cuniculus* (L.) in Australia.**
 CSIRO Wildl. Res. 1, 1956, 19-25.
- The transmission of myxomatosis by *Simulium melatum* Wharton (Diptera: Simuliidae).**
 CSIRO Wildl. Res.2, 1957, 1-4.
- Ectoparasites of the wild rabbit, *Oryctolagus* (L.) in Australia.** In: CSIRO Wildl. Res. 2, 1957, 63-5.
- Parasitic habit of the rabbit mite, *Cheyletiella parasitivorax* (Megnin).** In: CSIRO, Wildl. Res. 2, 1957, 164
- A note on tic infestation of the fairy penguin, *Eudyp-tula minor* Forster.** In: CSIRO Wildl. Res. 2, 1957, 65-6.
 (Mykytowycz, R. and E.R.Hesterman).
- Contact transmission of infectious myxomatosis of the rabbit, *Oryctolagus cuniculus* (L.)**
 CSIRO Wildl. Res. 3, 1958, 1-6.
- Social behaviour of an experimental colony of wild rabbits, *Oryctolagus cuniculus* (L.). I. Establishment of the colony.** CSIRO Wildl. Res. 3, 1958, 7-25.
- Continuous observations of the activity of the wild rabbit, *Oryctolagus cuniculus* (L.), during 24-hour periods.** CSIRO Wildl. Res. 3, 1958, 26-31.
 (R.Mykytowycz, Ian Rowley).
- Social behaviour in the wild rabbit.** Nature, 181, 1958, 1515-16. (K.Myers & R.Mykytowycz).
- On the occurrence of the coccidial cocysts & nematode ova in soft & hard faeces of the wild rabbit, *Oryctolagus cuniculus* (L.).** CSIRO Wildl. Res.3, 1958, 142-3.
 (R.Mykytowycz & E. R. Hesterman).
- Predation on the wild rabbit by the Australian**

- M.P. raven.** In: Emy, 59, 1959, 41-3.
 (R.Mykytowycz, E.R.Hesterman & D.Purchase)
Social behaviour of an experimental colony of wild rabbits, *Oryctolagus cuniculus* (L.). II. First breeding season. CSIRO Wildl. Res. 4, 1959, 1-13.
Effects of infection with myxomatosis virus on the endoparasites of rabbits. Nature, 183, 159, 555-6.
Pateurella pseudotuberculosis in the Australian black-bucket magpie, *Gymnorhina tibicen* (Latham). CSIRO Wildl. Res.4, 1959, 61-8.
 (R.Mykytowycz & D.W. Davies)
Social behavior of an experimental colony of wild rabbits, *Oryctolagus cuniculus* (L.) III. Second breeding season. CSIRO Wildl. Res. 5, 1960, 1-20.
Technique employed on catching rabbits, *Oryctolagus cuniculus* (L.), in an experimental enclosure. CSIRO Wildl. Res. 5, 1960, 85-6.
 (R.Mykytowycz, E.R. Hesterman & D.Purchase).
Analysis of weights & growth rate of an experimental colony of wild rabbits, *Oryctolagus cuniculus* (L.). CSIRO Wildl. Res. 5, 1960, 102-15.
 (M.L.Dudzinski & R.Mykytowycz)
Social behaviour of an experimental colony of wild rabbits, *Oryctolagus cuniculus* (L.). IV. Conclusion: outbreak of myxomatosis, third breeding season & starvation. CSIRO Wildl. Res. 6, 1961, 142-55.
The eye lens as an indicator of age in the wild rabbit in Australia. CSIRO Wildl. Res.6, 1961, 156-59.
 (M.L.Dudzinski & R.Mykytowycz).
Territorial marking by the rabbit, *Oryctolagus cuniculus* (L.) with special consideration of the role of the chin glands. In: ANAAS, Brisbane, 1961.
Territorial function of chin gland secretion in the rabbit, *Oryctolagus cuniculus* (L.). Nature, 193, 1962, 799.

Epidemiology of coccidiosis (*Eimeria* spp.) in an experimental population of the Australian wild rabbit, *Oryctolagus cuniculus* (L.). *Parasitology*, 52, 1962, 375-95.

Some haematological data from an experimental colony of rabbits, *Oryctolagus cuniculus* (L.).

Aust. J. Zool. 10, 1962, 587-96.

(M.L.Dudzinski, E.R. Hesterman & R. Mykytowycz).

"Limy-bird disease" in chicks of the Tasmanian mutton-bird. (*Puffinus tenuirostris*).

Avian disease, 7, 1963, 67-79.

Relationship between sex & age of rabbits, *Oryctolagus cuniculus* (L.) & infection with nematodes *Trichostrongylus retortoi* & *Graphidium sirigosum*. *J.Parasitology*, 40, 1963, 55-59. (M.L.Dudzinski & R.Mykytowycz).

Observation on odoriferous and other glands in the Australian wild rabbit, *Oryctolagus cuniculus* (L.), and the hare *Lepus europaeus* P. III. Harder's, lachmal and submandibular glands.

CSIRO Wildl. Res. 11, 1966, 65-90.

A study of the weight of odoriferous and other glands in relation to social status and degree of sex activity in the wild rabbit, *Oryctolagus cuniculus* (L.). *CSIRO Wildl.*

Res. 11, 1966, 31-47.

(R.Mykytowycz & M.L.Dudzinski)

MYKYTOWYCZ, Roman. Scent glands and territorial behaviour in Australian wild rabbits. *Proc. Assn. for study of Animal Behaviour*, Cambridge, July 1966.

Abstract published in: *Anim.Behav.* 14, 587.

Communication by smell in the wild rabbit.

Proc.Ecol. Soc. Aust. 2, 1967, 125-31.

Territorial marking by rabbits.

In: *Scientific American*, 218, 1968, 116-19, 123-6.

Some observation On the odours of apal gland secretions from the rabbit, *Oryctolagus cuniculus* (L.).

CSIRO Wildl. Res. 13, 1968, 71-81.

(E.R.Hesterman & R. Mykytowycz).

Nicht Koerperstaerksodern die Groesse einzelner Druesen entscheidet bei Kaninchen ueber das Ansehen. Das Tier, April 1969, 12-16.

The distribution of dung-hills and the behaviour of free- living wild rabbits, *Oryctolagus cuniculus* (L.). on them, forma et functio 1, (?), 333-49.

(R. Mykytowycz & S.Gambale)

The beaviour of captive wild rabbits, Oryctolagus *cuniculus* (L.) in response to strange dung-hills. Forma et functio, 2 1970, 1-12. (Mykytowycz & E.R. Hesterman)

The Role of Skin Glands in Mammalian Communica- tion. In: "Advances in Chemoreception",

Vol. 1. Eds.James W. Turk.

(Appleton-Century-Crofts: New York), 1970, 327-60.

The effects of varying density and Space on sociality & health in animals. In: Esser A.H. Ed. Behaviour and Environment, 1971.

(K.Myers, C.S.Hale, R.Mykytowycz, R.L. Hughes).

Some reactions of nestlings of the wild rabbit, *Oryctolagus cuniculus* (L.) When exposed to natural rabbit

odours. In: Forma et Functio 4, 1971, 137-48.

(Mykytowycz, R. & Ward, Margaret M.).

Ще про Михайла Кміта (малюра).

В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч.15, 1971, ст.2.

Нова Гвінея. Від кам'яної доби до доби астронав- тів. В: "Ц. і Ж.", Мельбурн,

1971, чч. 17, 18, ст.ст. 4-6, 7-8.

The behavioural role of the mammalian skin glands.

Die Nature, 59, 1972, 133-9.

- M.R. Individual and sex differences in the chemical composition of pheromone-like substances from the skin glands of the rabbit, *Oryctolagus cuniculus*.**
 In: J.Mammal, 53, 1972, 540-548.
 (V.S. Goodrich & R. Mykytowycz).
Aggressive and protective behaviour of adult rabbits, *Oryctolagus cuniculus* (L.) towards juveniles. Behaviour, 43, 1972, 97-120. (R. Mykytowycz & M.L. Dudzinski).
Effect of social environment on reproduction in the rabbit, *Oryctolagus cuniculus* (L.). In: Reprod. Fert. Suppl. 1973, 503-522. (R. Mykytowycz & P. Fullagar).
Reproduction of mammals in relation to environmental odours. In: Reprod. Fert. Suppl. 19, 1973, 433-446.
Skin glands as organs of communication in mammals. In: Dermatol. 62, 1974, 124-131.
 (R. Mykytowycz & B.S. Goodrich).
The odour in spacing behaviour of Mammals.
 In: Phenomones. Ed. M.C. Birch. North Holland Publishing Co. Amsterdam, 1974.

Дещо про соціально-економічну роллю свині в Пауза Новій Гвінеї. В: "Інформативний Листок" Об'єднання Українських Ветеринарів-Лікарів (ОУВЛ), ч.24, 1974., ст. 15-19.

- МІСЬКО, Степан.** Зв.член НТША. **Характеристика Табір українських націоналістів, Гілсвіл, Вікторія, (?), 53.**
Значіння Першого Всеукраїнського (Всеавстралійського) здвигу Спілки Української Молоді в Австралії, доповідь. Канберра, вересень, 1965.
Перший Український Народний Дім у Мельбурні. В: "Українці в Австралії", збірник, 1966. ст.ст.396-399.

На широких пляхах-Українське образотворче мистецтво в Австралії. В: "В.Д.", Сідней, ч.?, 1967.

Пожнив'я Спілки Українських Образотворчих Мистців Австралії. В: "Збірник Другого Здвигу Українців Австралії", Мельбурн, 1971, ст.53-55.

"Українець в Австралії", Мельбурн, ч.12, 1971, ст.5, "В.Д.", Сідней, ч.25, 1971, с'г.4.

Друга крайова образотворча виставка в Мельбурні. В: "Новий обрій", Мельбурн-Аделаїда, ч.4, 1971, ст. 178,

"Українець в Австралії, Мельбурн, ч.13, 1971, ст.5.

Наукове Товариство ім.Т.Шевченка в Австралії - Монумент Шевченка в Канберрі , доповідь.

В: "Збірник Другого Здвигу Українців в Австралії", Мельбурн, 1971, ст. 50 - 52.

МІСЬКО, Ігор. Зв.член НТША. An improved system of the Assay of Stimulaion in Mouse Mixed Leucocyte Cultures by K.J. Lafferty, M.Ryan & I. S. Misko.

In: Journal of Immunological Methods, 4 (1), 1974.

Allogeneic Stimulation Modulates the In-Vitro response of cells to Transplantation Antigen

by K.G. Lafferty, I.S. Misko and M.A. Cooley.

Nature (New Biology), 249, 1974, 275.

НИТЧЕНКО, Дмитро. Дійсний член НТША.

Степан Васильченко та його трагічний кінець.

В: "Українські Вісті", Н.Ульм, ч. 81, 1952.

Марія Заньковецька в спогадах сучасників.

В: "Наша Культура", Вінніпег, ч. 9, 1952.

Григорій Чупринка, профіль.

В: "В.Д.", Сідней, ч.18-19, 1959, ст.15.

Шевченко в житті, доповідь.

Конгрес Української Вільної Науки, Мельбурн,

Народний Дім, Ессендон, 12-14.2.1961.

- Н.Д. Походження українського народу та неоклясики, доповідь.**
 Народ.Дім, Гобарт, Тасманія, 27.6.1965.
- Творчість Максима Рильського та Юрія Клеса, доповідь.** Народ.Дім, Ессендоп, 1.7.1965.
- Життя і творчість Івана Франка, доповідь.**
 Народ.Дім, Ньюпорт (Мельбурн), 28.8.1966.
- "Канібал фейл - но тіфс", сторі.**
 (Не став канібалом бо беззубий- оповідання).
 Албані Адвертайзер, 1.11.1967.
- Український Правописний Словник.**
 В-во "Ластівка", Мельбурн, 1968, 176 ст.
- Сорок років праці на рідній сцені Ярослава Гевка, профіль.** В: "В.Д.", Сідней, ч.38, 1968, ст. ?
- Підсумки творчості Б.Аптоненка-Давидовича.**
 В: "Українські Вісті", Н.Ульм, 8.12. 1968.
- "В.Д.", Сідней, ч.1-2, 1969, ст. ?**
- Спогади про Максима Рильського.**
 В: "Українські Вісті", Н.Ульм, ч.49, 1969 ст.?
- Книга непересічної краси. ("Зорспад", М.Понеділок), рецензія.** "В.Д.", Сідней, ч.48, 1969, ст. ?
 (В.Голуб). **Проф.Т.Ляховичеві 70 років,**
 біографічний нарис. В: "В.Д.", Сідней, ч. ? 1973,
 ст.5. "Гомін України", Торонто, ч.24, 1973, ст.16.
- Проф.Василеві Олійникові 75 років, силветка.**
 В: "В.Д.", Сідней, ч.51-52, 1974, ст.8.
 (Дм.Чуб). **Науковий збірник про українців Канади,**
 рецензія. В: "Українські Вісті", Н.Ульм,
 26.1.1975, ст.6. "В.Д.", Сідней, ч.?, 2.3.1975, ст. ?
- НІМЦІВ, Михайло.** Зв.член НТША. **Українці в окрузі Ньюкастлю.** В: "Українці в Австралії", збірник,
 Мельбурн, 1966, ст.ст. 330 - 338.
- Михайло Грушевський - людина й науковець,**
 доповідь. Народ.Дім, Лідкомб, жовтень 1966.

Н.М. Володимир Гпатюк, сильетка.

В: "В.Д.", Сідней, 15.6.1967, ст. ?

75-ліття д-ра Івана Рибчина.

В: "В.Д.", Сідней, 28.7.1968 ст. ?

Життєвий шлях Івана Ваичицького, доповідь.

Народ.Дім, Лідкомб, 21.12. 1969.

Літературна й мистецька вартість старогрецьких трагедій. В: "В.Д.", Сідней, 21.6. 1969, ст. ?.

Іван Рибчин, сильетка.

В: "В. Д.", Сідней, 28.2.1970, ст. ?.

Митрополит Андрей Шептицький, доповідь.

Народний Дім, Лідкомб, (?), 1971.

Архиспископ Кардинал Йосиф Сліпий, доповідь.

Народний Дім, Лідкомб, лютий, 1972.

Сторіччя народження Богдана Лепкого.

В: "Ц. і Ж." Мельбурн, ч. 1 - 2, 1973, ст. 6.

Чотирисотліття першої книжки в Україні.

(Апостола). В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч.42, 1974.

ОЛЕСНИЦЬКИЙ, Ромап. Зв.член НТША.

Гідроелектрична схема гір, доповідь.

Осередок НТША, Аделаїда, (?), 1966.

ОЛІЙНИК, Василь. Зв.член НТША. **В 90-ті роковини смерти Шевченка, доповідь.**

Народний Дім, Мельбурн, (?), 1951.

Культура та історія України, доповідь.

Народний Дім, Мельбурн, (?), 1952.

Українська державність, доповідь.

Народний Дім, Мельбурн, (?), 1954.

Культура українського народу, доповідь.

Народний Дім, Мельбурн, (?), 1954.

Василь Болюх, профіль.

В: "В.Д.", Сідней, ч.44, 1955, ст. (?).

Що це почуття меншвартості й як його лікувати?

В: "Промінь", Мельбурн, ч.2, 1955.

- О.В. Праця і заслуги Ярослава Стецька, доповідь.**
 Народний Дім, Мельбурн, (?), 1956.
- Мій спомин про похорон Івана Франка, доповідь.**
 Народний Дім, Мельбурн, (?), 1956.
- У століття народження Івана Франка,**
 доповідь. (?), 1956.
- Події в українській державній гімназії в Сокалі**
1942 року, спогад.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.41-43, 1958, ст.(?).
- Гайдамаччина й становище супроти неї Москви,**
 доповідь. Народний Дім, Мельбурн, 1962.
- Сяла Шевченкового слова, доповідь.**
 Тавн Гол, Мельбурн. Народний Дім, Саншайн, 1964.
- Що читав Тарас Шевченко.**
 В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.5, 1964, ст.?.
- Тестамент московського царя.**
 В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.6, 1965, ст.608.
- Мгр.Роман Дудинський, профіль.**
 В: "В.Д.", Сідней, ч.30, 1965, ст. ?.
- Наша відсіч московській агресії, доповідь.**
 Маніфестація українського Мельбурну на захист
 української культури й народу в Україні, 3.10.1965.
- Історично-біблійні основи поеми "Мойсей" Івана**
Франка, доповідь. Народний Дім, Гессендон, 1966.

- ПАВЛИШИН, Роман.** Зв.член НТША. **Українська Громада**
Квінсленду.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.28-29, 34-35, 1959, ст.ст.15, 8-9.
- Відношення українських поселенців до австралій-**
ського середовища. В: "Українці в Австралії",
 збірник, Мельбурн, 1966, ст.ст. 282-290.

- ПЕЛЕНСЬКИЙ, Євген.** Дійсний член НТША. **О.Гасин,**
босць і діяч ОУН, доповідь.
 Український Клуб, Сідней, 1951.

П.Є. Австралія, доповідь.

Український Клуб, Сідней, 1951.

Отець Н.Коп'яківський, біографічний нарис.

В: "В.Д.", Сідней, ч.6, 1952, ст. 5.

Євген Олесницький чоловіий діяч Стрийщини, доповідь. Український Клуб, Сідней, 1952.

Зепол Кузеля - етнограф, Доповідь.

Український Клуб, Сідней, 1952.

Колядки. В: "В.Д.", Сідней, ч.1, 1952.

Свен Гедін, географ, дійсний член НТШ, профіль.

В: "Слово", Сідней, ч. 4, 1953, ст. 85-86.

Чар Шевченка.

В: "Слово", Сідней, ч.2, 1954, ст.40 - 42.

Многогранність Шевченка, доповідь.

Український Клуб, Сідней, 1954.

Згадки про найдавніші українські літературні твори, доповідь. Український Клуб, Сідней, 1954.

Слово про князя Святослава, доповідь.

Український Клуб, Сідней, 1954.

Повість про осліплення князя Василька, доповідь.

Український Клуб, Сідней, 1954.

Іван Франко - поет, дослідник і мислитель, доповідь. Український Клуб, Сідней, 1954.

Шевченко й Декабристи в Україні, доповідь.

Український Клуб, Сідней, 1955.

"Мойсей" Івана Франка - композиція і ідея, доповідь. Український Клуб, Сідней, 1955.

Арійські традиції українського Різдва.

В: "В.Д.", Сідней, ч.2-3, 1955, ст.2, 17.

Мгр.Іван Козій, біографічний нарис.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 7, 1955, ст. 5.

Сопети Івана Франка, доповідь.

Український Клуб, Сідней 1956.

Системи навчання старинних греків і римлян, доповідь. Український Клуб, Сідней, 1956.

П.Є. Великдень у старій українській поезії.

В: "Свобода", Джерсі Сіті, ч. ? , 1958, ст. ?.

"Українська Читанка" для IV року".

В-во "Шкільна Рада УККА", Нью Йорк, 1962, ст. ?.

"Шевченкові Неофіти", Твори Шевченка т.IV, 1962, ст.ст. 327-350.

В-во Миколи Дещенюка, Чікаго, 1962.

"Українська Читанка", для III року.

В-во "Шкільна Рада УККА", Нью Йорк, 1962, ст. ?

"Бібліографія української бібліографії".

В-во "Публічна Бібліотека", Відділ Славістики, Нью Йорк, 1963, ст. ?

Третій Райх і Україна. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кп. 11-12, 1963, ст.?, кп.1-2, 1964.

ПЕЛЕНСЬКА, Ірина. Зв.член НТША. **"Лісова Пісня"**

Лесі Українки. В: "Слово", Сідней, ч1. 1953, ст.7.

Повний успіх. Виставка образів Кміта, рецензія.

В: "Слово", Сідней, ч.1, 1953, ст.11.

"Хутір у лісі", оповідання.

В: "Слово", Сідней, ч.3, 1953, ст.68-69.

"Певність", оповідання.

В: "Слово", Сідней, ч.1, 1954, ст.6-11.

Іван Франко й український жіночий рух.

В: "Наше Життя", Філядельфія, ч.? 1956, ст.?

Гагілки й писанки.

В: "В.Д.", Сідней, ч.16-17, 1957, ст.7.

Українські весілля і українські народні строї.

В: "В.Д.", Сідней, ч.36, ст.5.

Світовий Конгрес українського жіноцтва.

В: "В.Д.", Сідней, ч.12, 1958, ст.5.

Українські Термонілі - Крути.

В: "В.Д.", Сідней, ч.7, 1959, ст.4.

Загрозливий стап і протидія. (Про асиміляцію

молоді в Австрал.). В: "В.Д.", Сідней, ч.43, 1960, ст.4.

П.І. "Казка святвечора", п'єска.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 1-2, 1961, ст.6.

Незрозуміння Шевченка.

В: "В.Д.", Сідней, ч.20, 1961, ст.5.

"Без золота без камешо". (Концерт "Бояна" в Сідней), рецензія. В: "В.Д.", Сідней, ч.51, 1961, ст.2.
Державна думка в Шевчєйкє, доповідь.

Конгрес Української Вільної науки, Мельбурн, 12-14.2.1961, Народний Дім, Ессендон.

Шевченко в світлі науки, доповідь.

Конгрес Української Вільної Науки,

Народний Дім, Ессендон, II-а Сесія, 22-24.12. 1961.

ПЕТРИКЕВИЧ, Мирослав. Зв.член НТША.

Борислав на грані двох окупацій, спомни.

В: "Дрогобиччина - земля Івана Франка", збірник, Нью - Йорк, Париж-Сідней-Торонто, 1973, ст.ст. 795 - 802.

ПЛІЧКОВСЬКИЙ, Никодим - протопресв. УАІЩ.

Зв.член НТША. **Спеціальна реєстрація померлих від голоду (березень 1933).** В: "Біла книга про чорні діла Кремля", збірник, Дітройд, США, 1955, ст.?

Сталінський притулок для помираючих дітей, збірник, "Біла книга про чорні діла Кремля", Дітройд, США, 1955, ст. ?

(Н.Ровінський). **Чи є життя на інших планетах ?**

В: "Українець в Австралії",

Мельбурн, ч.18-21, 1959, ст.?

Про життя на землі. В: "Українець в Австралії",

Мельбурн, ч.22, 1961, ст.?

Микола Зеров і неокласики, доповідь. Т-во

М.Зерова, Народний Дім, Аделаїда, листопад 1962.

Поезії Михайла Драй-Хмарн, доповідь.

Народ. Дім, Аделаїда, Т-во М.Зерова, жовтень 1964.

- П.Н. Планета Плутон у сопяпшій системі,**
 доповідь. Осередок НТША в Аделаїді, 1965.
”Заморські гості”, комедія В.Онуфрієнка, рецензія.
 В: ”Українські Вісті”, Н.Ульм, 5.12.1965.
П.Филипович. В: ”В.Д.”, Сідней, ч.24, 1966, ст.?
Звідки зловісні хмари над церквою ?, брошура.
 В-во Консистерія УАПЦ в Австралії,
 Сідней, 1966, 38 ст.
Політ на місяць, доповідь.
 Осередок НТША, Аделаїда, 1967.
Новітній апостол - митроп.УАПЦ Василь
Лишківський, сільветка.
 В: ”Праця і Життя”, Сідней, ч.10, 1968, ст.?
Багрянний як людина, сільветка.
 В: ”Праця і Життя”, Сідней, ч.12, 1968, ст.?
Історія державности України.
 В: ”Українські Вісті”, Н.Ульм, ч.19, 1968, ст. ?
Ремісництво в педагогіці.
 В: ”Ц. і Ж.”, Мельбурн, ч.5, 1970, ст.7.
Українська Православна Церква в дотатарську
добу.
 В: ”Шлях Перемоги”, Мюнхен, ч.ч.23-24, 1971, ст ?
Українська Православна Церква в татарсько-
московському періоді.
 В: ”Шлях Перемоги”, Мюнхен, чч.25-27, 1971, ст. ?
Проголошення автокефальности УАПЦ і бороть-
ба за її збереження, нарис.
 В: ”Шлях Перемоги”, Мюнхен, чч.31-35, 1971, ст. ?
”Свята Софія”, вірш.
 В: ”Шлях Перемоги”, Мюнхен, ч.36, 1971, ст. ?
Декрет Українського уряду про автокефалію
УАПЦеркви.
 В: ”Праця і Життя”, Сідней, ч.23, 1971, ст.?
Митрополит УАПЦ Іоан Теодорович, профіль.
 В: ”Ц. і Ж.”, Мельбурн, ч.11, 1971, ст.4.

- П.Н. Генерал-хорунжий Тарас Чупринка,** сильетка. В: "В.Д.", Сідней, ч.10, 1972, ст.3.
Митрополит І. Павловський, біограф.нарис. В: "Шлях Перемоги", Мюнхен, чч.44, 46, 48, 50, 1972, ст.?
"Жах", оповідання. В: "Шлях Перемоги", Мюнхен, ч.13, 1973, ст. ?
"Хто вище", оповідання. В: "Ц. і Ж.", Чікаго, США, ч.32, 1973, ст.?
Д-р мед. Олег Квітка, сильетка. В: "В.Д.", Сідней, ч.8, 1974, ст.6.
"Новий обрій", альманах, ч.5, рецензія. В: "В.Д.", Сідней, ч.10, 1974, ст.4.
Сила минулого й його традиції. В: "Наш Фронт", Мельбурн, ч.4, 1975, ст.18-21.
Спогади Кузьми Каздобя. (Про хресну дорогу розкуркулених), рецензія. В: "В.Д.", Сідней, чч.16-18, 1975, ст.ст.3, 4, 4.
200-ліття зруйнування Запорізької Січі. В: "Шлях Перемоги", Мюнхен, ч.35, 1975, ст.3,6.

- ПРАШКО, Іван-єпископ УКЦ.** Дійсний член НТША.
Упійні змагання в XVII столітті, доповідь. Конгрес Української Вільної Науки, II-а Сесія, Народний Дім, Лідкомб, Сідней, 22-24.12.1961.
Перша Сесія Всееленського Собору в Римі, доповідь. Народний Дім, Ессендон, 1963.
Українська Католицька Церква в Австралії, нарис. В: "Українці в Австралії", Мельбурн, 1966, ст.ст. 74 -141.
Воскресна Утреня. В-во "Катедральна Парафія УКЦ", Мельбурн, 1968, 32 ст.

- ПРЕСТАШЕВСЬКИЙ, Олександр.** Зв.член НТША.
Деню про Австралію. короткий огляд історії.

- П.О. В: "В.Д.", Сідней, чч.41-48, ст.ст.3, 5, 3, 5, 5, 4, 4, 6.**
Короткий парис українського державного устрою за часів Гетьманщини до 1709 року.
 В: "В.Д.", Сідней, чч.47-50, 1959, ст.ст. 3, 4, 4, 5.
Річники законів Папуа Нової Гвінеї, 1968-1974.
Папуа Нова Гвінея.
 В: "В.Д.", Сідней, чч.9-10, 1974, ст.4, 6.

ПРОЦЮК, Ст.Зв.член НТША.

Економічні можливості Росії.

В: "Українське Слово", Париж, ч.?, 1950, ст. ?

Донбас на кінець 4-ої п'ятирічки.

В: "Юкренісн Квотерлі", Нью-Йорк, т.IV, 1950, ст.?

Економічна основа російсько-азійської концепції.

В: "Українське Слово", Париж, ч.?, 1950.

Економічна сила ресурсів України в скріпленні сов.чужоземної політики.

В: "Українське Слово", Париж, ч.? 1951, ст. ?

Реконструкція в сов.цукровій промисловості.

В: "Шегер", Нью-Йорк, т.46, 1951, ст. ?

Українська Академія Наук у Києві.

В: "Українське Слово", Париж, ч.22, 1952, ст.?

Електрична силова система в Україні.

В: "Індепендент Юкрейн", т.4, 1951, т.5, 1952, ст.?

Металоргічна база української промисловости.

В: "Юкренісн Квотерлі", Нью-Йорк, т.8, 1952.

Виробництво високоякісної сталі в Україні.

В: "Вісті українських інженерів", ч.3, 1952.

Нафтова промисловість в Україні.

В: "Юкренісн Квотерлі", Нью-Йорк, т.10, 1954, ст.?

Мангановорудна (марганцеворудна) промисловість.

В: "Енциклопедія Українознавства", Париж, т.4, ст.1459 - 1460.

Електрифікація України. В: "Енциклопедія Українознавства", т.2, ст.625-627.

П.Ст. Підйомно-транспортове машинобудування.

В: "Енциклоп

Залізни руди України з В.Кубійовичем. В: "Енциклопедія Українознавства", Париж, т.2, ст.734-735.

Залізнорудна промисловість України з В.Кубійовичем. В: "Енциклопедія Українознавства", Париж, т.?, ст.736-738

Керчинський залізнорудний басейн.

В: "Енциклопедія Українознавства", Париж, т.3, ст. 995-996.

Криворізький залізнорудний басейн.

В: "Енциклопедія Українознавства", Париж, т.3, ст. ст. 1172-1174.

Нафтова промисловість України. В: "Енциклопедія Українознавства", Париж, т.5, ст.ст. 1717-1720.

Нафтові родовища України з В.Кубійовичем.

В: "Енциклопедія Українознавства, Париж, т. 5, ст.1720.

Никонільський мауг'аповий басейн. В: "Енциклопедія Українознавства", Париж, т.5, ст. 1763 - 1764.

Промисловість України в період 2-ої п'ятилітки.

В: "Вісті Українських Інженерів", ч.1, 1955, ст.?

Кахівська гідроелектростанція. В: "Юкренис Рев'ю", Мюнхен, т.7, 1956, ст.?

Світові ресурси залізної руди. В: "Юкренис Квотерлі", Нью-Йорк, т.12, 1956, ст.?

РАДІОН, Степан . Член Кореспондент НТША.

Розстріляний Клубучин (Клубочин) - ще одні українські Лідіце, спогад.

В: "В.Д.", Сідней, ч.13 -14, 1951, ст.2.

Відосередкові сили. Крізь призму суспільних закономірностей. В: "Єдність", Аделаїда, ч.44, 1952, ст. 5,6. (Остап Верес, псевд.).

- Р.Ст. Перевертні.** (Про Ю.Косача і інших визлужників Москви) В: "Єдність", Аделаїда, ч.11, 1953, ст.4.
"Новий похід", оповідання.
 В-во "Єдність", Аделаїда, 1954, 60 ст.
Дещо про тематику й літературний конкурс.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.9, 1955, ст.3.
"Микола Береза", збірка оповідань. Накладом Української Висилкової Книгарні, Мельбурн, 1956, 64 ст.
"Все ожило", літературний нарис про події 1941р. по відступі більшовиків з Волині. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.12, 1957, ст.1409-1414.
Цікава дитяча збірка. ("Казки та оповідання", Лідія Гасвська-Денес), рецензія. В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.23, 1958, ст.5.
Нагороди Нобеля і наша критика. В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.1-2, 1959, ст.6.
"Химерний бос", повість. В: "Новий обрій", альманах, Мельбурн-Аделаїда, ч.2, 1960, ст.56-59.
Збірка підпільних оповідань. ("Люди підпілля") автори невідомі, рецензія.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.39, 1960, ст.8.
Щоденник Шевченка. ("Журнал Т.Г.Шевченка"), рецензія. В: "В.Д.", Сідней, ч.?, 1960, ст.9.
Брукова повість про асиміляцію емігрантів. (They're A Weird Mob, Nino Calotta), рецензія.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.49, 1960, ст.2.
Австралійський "соловейко", спогад.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.1 - 2, 1960, ст. 9, 10.
Підпільна публіцистика. ("Збірка підпільних писань", П.Полтава), рецензія.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.41, 1960, ст.4.
Голос українського Полісся. ("Гомін Полісся", І.Хміль), рецензія.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.43, 1960, ст.5.

- Р.С.**   **Свіжа пригодницька повість.** ("Марш молодости", Віталій Бендер), рецензія. В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.10, 1960, ст.?
- "Го мій пес", Генрі Ловсон,** новеля.
Переклад Степана Радіона.   В: "Новий обрій", Мельбурн,-Аделаїда, ч.2, 1960, ст.64-66.
- З нових видаць. "Новий обрій",** альманах, огляд.
В: "В.Д.", Сідней, ч.48, 1960, ст.10.
- (Остап Верес). Спогади здичавілого польського комуніста.** ("Пам'янтник Мухи", М.Куніцкі), польською мовою, рец. В:"В.Д.", Сідней, ч.?, 1961, ст. ?
- Глибокозмістовний твір.** ("Книга нашого буття на чужині", митроп.Ларіон (Огієнко), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.39, 1961, ст.4.
- "Зміни",** уривок оповідання.
В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.1-2, 1961.
- "Не вернеться",** уривок оповідання. В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.8, 1961, ст.4.
- На тему шевченкознавства.** В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.22, 1961, ст.4.
- "Мій приїзд в Австралію",** спогад.
В: "Літопис Волині", ч.5, 1961, ст.109-113.
- Рослини в Шевченкових творах.** ("Світ рослин у творах Т.Шевченка", Федір Онуфрійчук), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.? ст. 5.
- Цікавий підхід до визвольної боротьби України.** ("Форма і зміст українських визвольних змагань", Євген Ляхович), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.46, 1961, ст.5.
- Винна наша інтелігенція.** ("Українці", Василь Чапленко), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.41, 1961, ст. 4.
- Про Шевченкову мову.** ("Грамаітично-стилістичний словник Шевченкової мови", митроп.Ларіон Огієнко), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.40, 1961, ст. 4.

- Р.Ст. Критичні думки про наше письменство.** ("Нове українське письменство", М.Зеров), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.42, 1961, ст.4.
- Монографія про Почаївську Лавру.** ("Свята Почаївська Лавра", митроп.Ларіон (проф.д-р. Іван Огіснко), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.40, 1961, ст.4.
- Оповідання з життєвими мудростями.** ("Пригоди й люди", Степан Ридик), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.37, 1961, ст. 4.
- Повість про більшовицьке нівечення людини.** ("Далекими дорогами", М.Приходько), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.34, 1961, ст. 4.
- Цікаве оповідання з життя домашнього kota.** ("Вірний приятель", Софія Наумович), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.25, 1961, ст.4.
- Повість про мандрівку в молодості.** ("До сонця до волі", Галя Лагодинська), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.24, 1961, ст.4.
- Ювілей православної громади в Йорктоні.** ("35-ліття Української Греко-Православної Громади в Йорктоні", Ф.Опунфрійчук), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.22, 1961, ст.4.
- Збірка гумористичної прози.** ("Соборний борщ", М.Понеділок), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч. 21, 1961, ст.4.
- Місячник "Прологу".** (Сучасність", Мюнхен), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч. 19, 1961, ст.5.
- Біблійна повість.** ("Останній пророк", Л.Мосендз), рец. В: "В.Д." Сідней, ч.17, 1961, ст. 4.
- Книга знання.** ("Українська Мала Енциклопедія", проф.Євген Онацький), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.5, 1962, ст. 5.
- Похоронна антологія і пропаші сили.** ("Розстріляне відродження", Юрій Лаврінченко, "Пропаші сили" Василь Чапленко), рец.В:"В.Д", Сідней, ч. 7, 1962, ст.4.

- Р.Ст.**   **Переклад поезій Шевченка англійською мовою.** ("Поємс", Т.Шевченко), рец.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.9, 1962, ст. 4.
- Теодосій Ляхович, голова Осередку Праці НТША на Вікторію, профіль.**
 В: "В.Д." Сідней, ч.16-17, 1962, ст.6.
- Новий збірник волинцзнавства.** ("Літопис Волині", ч.5, Вінніпег), рец. В: "В.Д." Сідней, ч.15, 1962, ст.4.
- Відновлена поява квартильника УАПЦ в Австралії.** ("Наш Голос", Мельбурн, ч.1, 2, 1962), рец.
 В: "В.Д." Сідней, ч.19, 1962, ст.6.
- Цінний нарис про Шевченка.** ("Горе й радість у Шевченковому житті", Володимир Дорошенко), рец.
 В: "В.Д." Сідней, ч.?, 1962, ст.4.
- Сталінське панування в Україні.** ("Сталініст рул ін Юкрейн", Григор Костюк), рец. В: "Український Самостійник", Мюнхен, ч.4, 1962, ст.43.
- Бібліографічний нарис про науковця.** ("Бібліографічний нарис життя, громадської і наукової праці з нагоди 70-го Ювілею", Іван Розгін), рец. В: "Українець в Австралії, Мельбурн, ч.23, 1962, ст.3.
- Господарства Волині в XVI ст.,** Гаврило Гордієнко), рец. В: "В.Д." Сідней, ч.7, 1962, ст.4.
- Лідія Степанівна Гасвська-Денес,** сільв. В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.25, 1962, ст.3-4.
- "Припадкова зустріч",** новеля. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.5, ст.ст. 595-597.
 "В.Д.", Сідней, ч.28, 1962, ст.?
- Архиспископ Сильвестр - проф.Степан Гасвський,** сільветка. В: "В.Д.", Сідней, ч.34, 1962, ст.3.
- Квартильник українських католиків в Австралії.** ("Церква і Життя", Мельбурн), рец.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.31, 1962, ст.4.
- Щоденник образотворчого мистця.** ("Мої роки в Царгороді", Олекса Грещенко), рец.

В: "В.Д.", Сідней, ч.39, 1962, ст.3.

Р.Ст. Єпископ Іван Прашко. профіль.

В: "В.Д.", Сідней, ч.43, 1962, ст. 5.

Цікавий образ письменниці. ("На світанку", Юрій Тис), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.46, 1962, ст. 5.

Єпископ УАПЦ Варлаам. (Суддя Віктор Соловій), сильетка. В: "В.Д.", Сідней, ч.1-2. 1963, ст. 5.

(Лука Кобринець). З українських стародавніх звичаїв. ("Колодка - колодій", проф.С.Килимник), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.7, 1963, ст. 3.

Інженер Ярослав Булка, звичайний член НТША, журналіст, громадський діяч, сильетка.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 5, 1963, ст. 3.

(Лука Кобринець). Огидний вислужник червоної Московії. ("Історія одного зрадника (Ярослав Галан)", Петро Терещук)", рецензія.

В: "В.Д.", Сідней, ч.10, 1963, ст. 4.

(Хведько Перебендя). Повість про жахливий більшовицький терор. ("Зелені дні (Ірка)", Леся Оленко), рец.

В:"Українець в Австралії", Мельбурн,ч.6,1963, ст. 6.

Твір призабутої письменниці. ("Хризантеми", повість, Уляна Кравченко), рец.

В: "Сучасність", Мюнхен, ч.5, 1963, ст. ?

(Лука Кобринець). Дії українських націоналістів у совєтських концтаборах. ("Кров і вугілля", роман, Артур Фурман), рец.

В: "В.Д.", Сідней, ч.11, 1963, ст. 4.

Наш англомовний доріст літературів в Австралії. ("Мій дядько Валерій", новеля англ.мовою, Зіна Ботте), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.14-15, 1963, ст.3.

Доцент д-р. Євген Завалинський, профіль.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 14-15, 1963, ст. 5.

Книжка про життя-буття повогвінєйців.("Голос крові", повість, І. Сірко), рец.

В: "Київ", Філядельфія, ч.3-4, 1963,ст.?

- Р.Ст. Велика книгозбірня.** ("Книгозбірня митрополита Іларіона Огієнка", Федір Онуфрійчук), рец. В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.15, 1963, ст.5.
- (Лука Кобринський).** Всесвіт у поезії. ("Рух і гармонія", Гнат О.Діброва), рецензія. В: "В.Д.", Сідней, ч.41, 1963, ст.4.
- Поезія як ствердження українськості Полісся:** ("Іду з кобзою", Іван Хміль), рецензія. В: "В.Д." Сідней, ч.41, 1963, ст.4.
- Нарис з життя Шевченка.** ("Живий Шевченко", Дм.Чув), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.50, 1963, ст.4.
- Три памфлети англійською мовою.** ("Українсько-польська війна", Степан Ріпецький. "Західні українські землі", В.Кубійович. "Голод в Україні", М.Галій), рец. В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.26, 1963, ст. 6.
- (О.Верес).** Цікаві спогади білоруського священика. ("Китай-Сибір-Масква", о.Язсп Германовіч), рец. В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч. 1-2, 1964, ст.6;"Божими Шляхами", Лондон, ч.34, 1964.
- Книга про більшовицькі людовбивства.** ("Жінка і дитина в модерній системі невірності ССРСР (англ.мовою), Марта Чиж), рец. В: "Кнів", Філядельфія, ч.4, 1964, ст.136.
- Літературний збірник Об'єднання Українських Письменників у вільному світі.** ("Слово", Нью-Йорк, ч.1, 1962), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.3. 1964, ст.4.
- Аптісемітизм і жидівське україножерство.** ("В обороні української правди", К.Лісюк), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.23, 1964, ст.3.
- До історії Волині.** ("Остріг", Петро Шумовський), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.24, 1964, ст.5.
- "Кнів", Філядельфія, Ч.4, 1964, ст. 136-137.

- Р.Ст. Боговірність Шевченка.** ("Релігійність Тараса Шевченка", митрополит Лларіон Огієнко), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.30, 1964, ст.4.
- Критика творів Багряного.** ("На літературному базарі", Володимир Наддніпрянець), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.33, 1964, ст.4.
"Київ", Філядельфія, ч. 4, 1964, ст. 133-134.
- Білоруська поема про апокаліптичну добу з більшовицькою болячкою.** ("Князь і лапаць", Вінцук Адважни), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.36, 1964, ст. 4.
- Степан Бандера як символ боротьби за незалежність України.** ("Під прапором Бандери", Артур Фурман), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.37, 1964, ст.4.
"Шлях Перемоги", Мюнхен, ч.39, 1964, ст. 5.
- Світова критика про Шевченка.** ("Світова слава Шевченка", Петро Одарченко), рецензія.
В: "В.Д.", Сідней, ч.45, 1964, ст.4.
"Київ", Філядельфія, ч.6, 1964, ст.206-207.
- Пробиваються пробіски наукового підходу у Києві.** ("Письменник і епоха", О.І. Білецький), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч. 10. 1965, ст.4. ; "Визвольний Шлях", Лондон, кн.ХІ, 1965, ст.1264-1266.
- Брак об'єктивного підходу.** ("Митрополит мученик Арсеній Мацієвич", митроп.Лларіон Огієнко), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.13, 1965, ст.4.
- Інтелігентні нарікайленки, фейлетон.**
В: "В.Д.", Сідней, ч.16-17, 1965, ст.3.
- Читачі хвилюються, фейлетон.**
В: "В.Д.", Сідней, ч.18, 1965, ст.6.
- Віроісповідний фанатизм, фейлетон.** В:"В.Д.", Сідней, ч.26, 1965, ст. 6.
- На захист української культури в Україні.**
В: "В.Д.", Сідней, ч.33, 1965, ст. 2.

- Р. Ст. Орган Союзу Українок Австралії.** ("Наше Слово", Мельбутн, ч. 1, 1965), рецензія.
В: "В.Д.", Сідней, ч.34, 1965, ст. 6.
- Шевченко й Америка.** ("Shevchenko Meets America", Roman Smal-Stocky), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.37, 1965, ст.6.
- Бібліографія українського друкованого слова в Австралії.** ("Пресові й книжкові видання в Австралії"). В: "Українці в Австралії", збірник до історії поселення українців, Мельбурн, 1966, ст. 795-806.
- Напів втрати.** ("Біографічні нотатки померлих діячів в Австралії"). В: "Українці в Австралії", збірник, Мельбурн, 1966, ст.831-835.
- Переказ довгої повісті.** ("Батько й дитина", (англ. мовою), Ф.Онуфрійчук), рец. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.1, 1966, ст. 118-119.
- Недоліки "Інформаційно-Методичного Листка" Української Центральної Шкільної Ради Австралії.**
В: "В.Д.", Сідней, ч.10, 1966, ст. 3.
- Документальна повість.** ("Нескорені", С.М.Мечник), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч. 13, 1966, ст. 4.
- Церковно-Громадський кварталник.** ("Праця і Життя", Сідней, ч.1, січень - березень, 1966), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.20, 1966, ст. 5.
- Дуже цікавий збірник творів.** ("Берег чекань", Василь Симоненко), рецензія.
В: "В.Д.", Сідней, ч.21, 1966, ст. 4.
- Цікавий твір голови НТША Австралії.** ("Геопсихічні реакції і влада українця", Іван Рибчин), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.44, 1966, ст. 4. ; "Визвольний Шлях", Лондон, кн.11, 1966, ст.1309-1310.
- Боятися, щоб не помилитись.** ("Роботяги", Т.Ерем; "Северин Шматко", Т.Ерем; "Спогади", Андрій Цідовський; "Збірка спогадів і статтей", А. Цідовський), рец. В: "Праця і Життя", Сідней, ч.6, 1967, ст.6.

- Р.Ст. Енциклопедія української літератури.**
 ("Азбуковник", д-р. Богдан Романенчук), рец.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.7, 1967, ст.5, "Визвольний
 Шлях", Лондон, кн.2, 1967, ст. 244-245.
- Наукова праця про вірування українського наро-
 ду.** ("Дохристиянські вірування українського наро-
 ду. Історично-релігійна монографія, митрополит
 Іларіон Огієнко), рец. В: "Визвольний Шлях",
 Лондон, кн.2, 1967, ст. 241 - 243.
- Полісся - невід'ємна частина України.** ("Ріка
 Прип'ять та її допливи. Старі водні шляхи Волині",
 Антін Бужанський), рец. В: "Визвольний Шлях",
 Лондон, кн.2, 1967, ст. 245-246.
 "В.Д.", Сідней, ч.7, 1967, ст.4.
- Галицькі "Січі".** ("Гей, там на горі "Січ іде"), рец.
 В:"В.Д.", Сідней, ч.9, 1967, ст. 4.
- Новий збірник волищезнавства.** ("Літопис Волині",
 Вінніпег, ч.8, 1967), рец. В: "Визвольний Шлях",
 Лондон, кн.9, 1967, ст. 1082 - 1084.
- Нове поле для студії.** ("Флора у Святому Письмі",
 Федір Онуфрійчук. "Рослини переселені в Україну",
 М.Л. Боровський), дві рец. В: "Визвольний Шлях",
 Лондон, кн.11-12, с2. 1396-1397.
- "Було їх три", "1943 Рік на Волині",** віршовані
 спогади про дії УПА. В: "Визвольний Шлях",
 Лондон, кн. 11 -12, 1967, ст.1320 -1321.
- "Як мене мої приятелі лікували",** Алан Маршал,
 новеля. Переклад Ст.Радіона. В:"Новий обрій",
 Мельбурн-Аделаїда, ч.3, 1967, ст. 48-50.
- "Джімі",** новеля. В: "Новий обрій", альманах,
 Мельбурн-Аделаїда" 1967, ст. 60-65.
- "У мандри",** уривок повісті. В: "Ц. і Ж.",
 Мельбурн, ч.ч.5, 6, 8, 1968, ст.ст. 5,5,7.
- Англомовне видання СУОА.**("Гюмен каредж анд
 дігніті"), рец. В: "Ц. і Ж.", Мельб.,ч. 15, 1968, ст.7.

Р.Ст. (Ст.Боровий) "Я хочу мати свій стиль", вірш.

В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч.15, 1968,

Літературна Сторінка.

Творчість Євгена Маланюка.

В: "Літературна Сторінка" - "Ц. і Ж.",

Мельбурн, ч.17, 1968, ст. 5. (С.Р.)

(РСМ). Бібліографія. "Початки боротьби за відновлення української державности", "Правдиве значіння совєтського терміну "Україна", Роман Смаль-Стоцький, рец.

В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч.17, 1968, ст.8.

"Два листи", новеля. В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч.ч.18, 19, 1968, ст.ст. 6, 4. **"Припадкова зустріч", збірка новель...**, Мельбурн, 1985, ст.31.

Повість про безпритульних. ("Пацани", Володимир Куліш), рец. В: "Визвольний Шлях",

Лондон, кн.3, 1968, ст. 422 - 423.

Збірник матеріалів наукової конференції. "Релігія в житті українського народу". Записки НТШ том 181, рец. В: "Визвольний Шлях",

Лондон, кн.5, 1968 ст. 681 - 683.

Пішли в загони партизанів. (Український Шудманшафт), спогад. В: "Визвольний Шлях",

Лондон, кн.10, 1968, ст.1211 -1214.

Археологічно-історичний есей. ("Благослови мати", Докія Гумеша), рец. В: "Вільна Україна, Нью-Йорк, ч.58, 1968, ст. 60 - 63.

Журнал українських євангеліків в Австралії.

"Добра Новина", чч. 1 - 4, 1966, рец.

В: "В.Д.", Сідней, ч.50, 1969, ст. ?

Книга про українських поселенців Канади.

("Історія Українців Канади", М.Г. Марунчак), рец.

В: "Визволь. Шлях", Лондон, кн.3, 1969, ст.375-376.

Іван Труш видатний український маляр.

В: "Ц. і Ж." Мельбурн, ч. 7, 1969, ст. 6.

- Р.Ст.**   **Рідкісні бібліографічні матеріали.** ("Матеріяли до бібліографії господарської літератури ", М.Боровський), рец. В: "Визвольний Шлях, Лондон, кн.4, 1969, ст.511 - 512.
- Белетристичний нарис про Анну Ярославну.** ("Королева", Софія Наумович), рец. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.9, 1969, ст.1081 - 1082.
- Спогади о. А. Гончаренка.** ("Споминки", Агапій Гончаренко), рец. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.9, 1969, ст.1084 - 1085.
- Книга цікавої публіцистики.** ("Що варто б знати", Юліян Мовчан), рец. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.7-8, 1969, ст. 959-960.
- Надзвичайно цінні спогади.** ("На кавказько-турецькому фронті", Лев Биковський), рец. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.9, 1969, ст. 1082-1083.
- Про Шевченкову поезію.** ("Шевченкова поезія", Яр Славутич), рец. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.9, 1969, ст.1084.
- Книга про злочини Московії в Україні.** ("Репортаж з заповідника ім.Берії", Валентин Мороз), рец. В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч.19, 1968, ст.5.
- Українці в країнах московських сателітів.** ("Українці в Румунії, Чехо-Словацькій, Югославії", д-р. Михайло Марупчак), рец. В: "Сучасність", Мюнхен, ч.11, 1969, ст. ?
- "Тінь його",** новеля. В: "Світання", літ. журнал, Торонто, рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.10, 1970, ст.27-32.
- Вияви духу України.** ("Світання", журн., Торонто), рец.В: "В.Д.", Сідней, ч.3, 1970, ст.4.
- Поет цупко тримається землі й віри в Бога.** ("Завойовники прерій", Яр Славутич), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.8, 1970, ст.5.
- Чудова збірка віршів для малят.** ("Забавки", Галина Чорнобицька), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.12, 1970, ст.4. "Визволь. Шлях", Лондон, кн.4, 1970, ст. 506.

- Р.Ст.** **Спогади про героїчну смерть подружжя.** ("Міцніші скелі", Марія Курочка), рец. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.4, 1970, ст.505-506.
- Студія про віру наших предків.** ("Найвище світло", Волод. Шаян), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.13, 1970, ст.4.
- Перегук зі збіркою Яра Славутича.** ("Піонери святої землі", Лариса Мурович), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.14, 1970, ; "Визвольний Шлях", Лондон, кн.6, 1970, ст.768 - 769.
- Український селянський аристократ.** ("Зорепад", Микола Понеділок), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.30, 1970, ст.4; "Українські Вісті", Н.Ульм, ч. 38, 1970.
- Причини упадку Української Народньої Республіки.** ("Рятування України", проф.Іван Огіснко), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.17-18, 1970, ст.4.
- "Визвольний Шлях", Лондон, кн.5, 1970, ст.637-639.
- Були умови для збудування української держави.** ("Велика українська революція", упоряд.проф.д-р.Яків Зозуля), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.22-23, 1970, ст.4. "Визвольний Шлях", Лондон, кн.10, 1970 ст.1183 - 1184.
- Студія про творчість Яра Славутича.** (!Полум'яне слово", Микола Щербак, В.Т.Жила), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.25, 1970, ст.4.
- Дмитро Федорович Соловей у парисі.** ("Один з останніх могікан", П.Й.Петренко), рец. В: "Український Голос", Вінніпег, ч.48, 1969.
- Доцент д-р. Іван Рибчин, голова НТША, профіль.** В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч.4, 1970, ст.6.
- До 400-ліття львівського "Апостола" Івана Федоровича.** В: "Український Голос", Вінніпег, ч.?, 1970 ; "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч. 16, 1970. ст.1.
- Взірцева сатира.** ("Мітла", Буенос Аїрес), рец. В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч.20, 1970, ст.7.

- Р. Ст.** Ціпний альмапах в-ва "Славута". ("Північне сьайво", Едмонтон), рец.
- В: "Ц.і Ж.ч", Мельбурн, ч.20, 1970, ст. 4.
- "Людолови", новеля. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн. 12, 1960, ст. 466-471.
- Повість про українських партизанів.** ("Клепачівський рейд", Іван Стоцький), рец. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.2, 1970, ст. 253-254.
- Другий Конгрес Пласту.** (Пластовий Конгрес Другий"), збірка.В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч.25, 970, ст.4.
- Збірник "Сільського Господаря".** ("Крайове Господарське Товариство "Сільський Господар" у Львові 1899-1944), рец. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.3-4, 1971, ст. 412-413.
- Українське високошкільне огнище.** ("Програма викладів УВУ"), рец.
- В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч.45, 1971, ст.4.
- Цікаві записки лікаря.** ("Записки лікаря" др.Юліян Мовчан), В: "В.Д.", Сідней, ч. 49, 1971, "Визвольний Шлях", Лондон, кн.3-4, 1971, ст. 414-415.
- Видатний плодовитий науковець.** ("Михайло Грушевський і НТШ, 1892-1930"), рец.
- В: "В.Д.", Сідней, ч.6, 1971, ст.?
- До річниці народження і смерті Тараса Швченка,** доповідь. Український Народн.Дім, Нобел Парк (Мельбурн), 15.3.1971.
- В: "В.Д." Сідней. ч.15-16, 1971, ст.6.
- Корисний календар-альманах.** ("Календар-Альманах Парафії св.св.Володимира й Ольги", Чікаго), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.15-16, 1971, ст.4.
- Інженер Ярослав Булка.** (До 65-ліття), профіль.
- В: "В.Д.", Сідней, ч.21, 1971, ст.4.
- Словник, якого брак вже давно відчувається.** ("Етимологічний словник української мови", ч.1-10, Яр. Рудницький), рец.В: "В.Д."Сідней, ч.21,1971, с.4.

- Р.Ст. Наукова праця про ролі України в політиці СССР.** (The Ukraine and Czekoslovak Crisis, by Grey Hodnett and Peter Potichnyi), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч. 22., 1971, ст.6.
- Швайцарець про пелподське трактування в'язнів в СССР.** ("Переживання швайцарця в Совєтському "Союзі", Еміль Бургер), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.24, 1971, ст.4.
- Переклад цінного твору з французької мови.** ("Море мовчить", Веркор, переклад Оксани Соловей), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.25, 1971, ст.4.
- Новий бібліографічний журнал.** ("Українська Книга", Філядельфія, ч.1), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.30, 1971, ст.4.
- Пам'яткове видання непам'ятково видане.** ("Пам'ятка посвячення храму св. Андрія", Сідней, (о.І. Шевців), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.28, 1971, ст.5.
- Цінна бібліографічна праця.** ("Бібліографічний покажчик української преси поза межами України", ч.13, д-р. Олександр Фединський), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.27, 1971, ст.5.
- Український кінофільмовий журнал в Австралії.** ("Український екран", (Мельбурн), ч.1, 1971), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.29, 1971, ст.5.
- Новий періодик ОУНівців в Австралії.** ("Бюлетень" Політичної Ради Організації Українських Націоналістів закордоном (ОУНз), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.32, 1971, ст.5.
- Альманах сатири й гумору.** ("Мітла", календар-альманах на 1970 і 1971, Буенос Аїрес), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч. 34, 1971, ст.6.
- Віршувана повість.** ("Хам", Анатоль Галан), рец.
В: "В.Д.", Сідней, ч.35, 1971, ст.5.
- "Українська Книга", Філядельфія, ч.2, 1971, ст.61.

- Р.Ст. Нецікаві оповідання з життя-буття.**(“Кладка над потоком”, Харитон Довгалюк), рец.
В: ”В.Д.”, Сідней, ч.37, 1971, ст.5.
- Вступна частина до етимологічного словника.**
 (“Етимологічний словник української мови”, Яр. Рудницький), рец. В: ”В.Д.”, Сідней, ч.43., 1971, ст.5.
- Річник плескання рідної мови.** (“Слово на сторожі” Вінніпег, чч.5, 6, 7, 1968-1970), рец.
В: ”В.Д.”, Сідней, ч.45, 1971, ст.4.
- Опуканська авантюра з ”кінофільмовою” експедицією в Австралії.** (“Кінофільмова експедиція”, Іван Стоцький), рец.
В: ”В.Д.”, Сідней, ч.49, 1970, ст.5. ”Визвольний Шлях”, Лондон, кн.3-4, 1971, ст.413-414.
- Українське літературно-мистецьке життя в Австралії,** нарис. В: ”Овид”, універсальний журнал, Чікаго, ч.3, 1972, ст. 11 -14.
- ”Найвища святість”,** студія про Свантевіта, Вол.Шаян, рец.
В: ”Світання”, Торонто, ч.1, 1972, ст.45-47.
- Повість про національну веспу галицької молоді.**
 (“У досвітню годину”, Марія Остромира), рец.
В: ”В.Д.”, Сідней, ч.1-2, 1971, ст. 7. ”Визвольний Шлях”, Лондон, кн.5, 1972, ст.699-701.
- Новий журнал Антибільшовицької Ліги.** (“Наші дні”, Канберра, ч.1, 1972), рец.
В: ”В.Д.”, Сідней, ч.8, 1972, ст.5.
- Цінні спогади про книгарні й бібліотеки під час визвольної боротьби.** (“Книгарні-Бібліотеки-Академія”, Лев Биковський), рец.
В: ”В.Д.”, Сідней, ч.10, 1972, ст.5.
- Початки сквородознавства.** (“Етичні, соціологічні і педагогічні погляди Григорія Сковороди”, Володимир Шаян), рец.
В: ”В.Д.”, Сідней, ч. 11, 1972, ст.4.

- Р.Ст. Вояк України поезіями.**(“Дуб-Нелпн”, Левко Ромен), рец. В: ”В.Д.”, Сідней, ч.14-15, 1972, ст.7.
- Невдалиий вибір для перекладу.** (“Справедливі”, Альберт Камю, переклад з франц. мови, Оксани Соловей), рец. В: ”В.Д.”, Сідней, ч.16, 1972, ст.4.
- ”Інформативно-Метод.Листок” ЦШРА - на широкий шлях,** рец.В: ”В.Д.”, Сідней, ч.37,1972, ст.4.
- Чергове число волиніяни.** (“Літопис Волині”, Вінніпег, ч.10-11, 1972). рец. В: ”В.Д.”, Сідней, ч.39, 1972, ст.4.
- Повість про національне пробудження Галиччини.** (“Те, що нас роз’єднує”, Ярослава Острук), рец. В: ”Визвольний Шлях”, Лондон, кв.5, 1972, ст.699-701. ; ”В.Д.”, Сідней, ч.40, 1972, ст.6.
- Літопис Бюлетень Української Громади Південної Австралії.** (“Наша Громада”, Аделаїда), рец. В: ”В.Д.”, Сідней, ч.41, 1972, ст.6.
- Зруйповане село.** (“Буревій”, Харитон Довгалюк), рец. В: “В.Д.”, Сідней, ч.52, 1972, ст. 5.
- Пошуки за україністикою по університетах світу.**(“ З подорожі довкола світу”, Яр.Рудницький), рец. В: ”В.Д.”, Сідней, ч.46, 1973, ст.5.
- Видання не завважене критикою.** (“ Політична, культурна та громадська діяльність Каленика Лисюка. 1887-1967. Матеріяли з нагоди 80-ліття”), рец. В: ”В.Д.”, Сідней, ч.48, 1973, ст.4.
- Помер інж.Ярослав Булка, коротка біографія.** (Нар.16.6.1906, помер 9.11.1973). В: ”В.Д.”, Сідней, ч.50, 1973, ст.4.
- Нецікаві оповідання.** (“Розмова з минулим”, Анатоль Галан), рец. В: ”Український Голос”, Вінніпег, ч.37, 1973, ст.5
- Оповідання з неймовірними історійками.** (“Невгадане”, опов. Анатоль Галан), рец. В: ”Український Голос”, Вінніпег, ч.34, 1973, ст.3.

- Р.Ст. Цінний нарис про друкарство.** ("Історично-біографічний нарис друкарства Волині, 1578-1830", Максим Бойко), В: "Український Голос", Вінніпег, ч.20, 1973, ст.9.
- Праці про українське лицарство.** ("Святослав Хоробрий, 1000-ліття". "Іду на вас", "Лицар Духа", Володимир Шаян), рец. В: "Український Голос", Вінніпег, ч.27, 1973, ст.9.
- Незнана діяльність Хмельницького.** ("Звідуни степових когорт", Святомир, М.Фостун), рец. В: "Український Голос", Вінніпег, ч.42, 1973.
- Літописні дані про смерть св.Йосафата Кунцевича.** ("Острозький Літописний Пам'ятник", Максим Бойко), рец. В: "Український Голос", Вінніпег, ч.44, 1973, ст.9.
- Волинь дочекалась свого бібліографа.** ("Волинська - матеріяли до бібліографії", Максим Бойко), рец. В: "Український Голос", Вінніпег, ч.49, 1973, ст.9
- Повість про героїські дії УПА.** ("Лемківщина в огні", Марія Остромира), рец. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.4-5, 1973, ст.525-526.
- Перекладницька повість.** ("Життя Лазарка з Тормесу та його щастя і злидні", рец. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.6, 1973, ст. 684-685.
- Галицька буденщина й постання УВО.** ("Коли меркнуть зорі", Ярослав Острук), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.44, 1974, ст.7.
- Співець національного відродження.** ("Нація на світанку", роман у двох томах, Р.Володимир), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.7,8, 1975, ст. 7,4; "Наш Фронт", Мельбурн, ч.1, 1975, ст.39-40; "Визвольний Шлях", Лондон, кн.3, 1975, ст. 380-381.
- Твір про життя українців в Америці.** ("Соколова дочка", Харитон Довгалюк), рец. В: "В.Д., Сідней, ч.25,1975, ст.3. "Український Голос", Він., ч.26, ст.9

Р.Ст.   **Велика бібліографічна праця.** ("Бібліографія перковного життя Волині", Максим Бойко),
 В: "Наш Фронт", Мельбурн, ч.2, 1975, ст.38-39.
 "Українське Православне Слово", Бавнд Брук,
 США, ч.6, 1975, ст. 23-24.

РИБЧИН, Іван. Зв.член НТША. **Зв'язок характеру українця з українською землею.**

В: "Українець", Париж, ч.?, 1950.

Вплив української землі на вдачу українця.

В: "Українська Думка, Лондон, ч.?, 1950.

Боротьба за душу еміграції.

В: "Українська Думка", Лондон, ч.? 1953.

Павло Богацький, біографічний нарис.

В: "Слово", Сідней, ч.1, 1953, ст.16.

Павло Богацький, профіль.

В: "Слово", Сідней, ч.1, 1953, ст.10.

Польсько-українські взаємини в козацькій добі з точки погляду філософічної соціології, доповідь.

Український Клуб, Сідней, 1954.

Геопсихічні чинники в формуванні вдачі української людини, доповідь.

Український Клуб, Сідней, 1954.

Богдан Хмельницький - в 300-річчя його смерті, доповідь. Український Клуб, Сідней, 1954.

Політика чи наука. Критика поглядів А.Тойнбі про взаємини між Україною, Росією і Західнім світом. В: "Українець", Париж, ч.? 1956.

"Українська хата" - Павло Богацький, рец.

В: "В. Д.", Сідней, ч.?, липень, 1956.

Значіння філософії для розвитку соціальних почувань. В: Українська Думка", Лондон, ч.? 1956.

Діяльність НТШ в Австралії, нарис.

В: "В.Д.", Сідней, ч.ч. 34-35, 1959, ст.ст. 12-12.

Зв'язок характеру українця з українською землею. В: "Українська Думка", Лондон, ч.? 1959.

- Р. Ів.** Вплив філософії на розвиток ідей і почувань. В: "Українська Думка", Лондон, ч.?, 1959.
- Філософічно-світоглядіві скарби в поезії Шевченка, доповідь.** Наукова Конференція НТША, Народний Дім, Ессендон, 13.5.1961.
- Індивідуальність Шевченка.**
В: "В.Д.", Сідней, ч.11, 1961, ст.3-5.
- Голова управи Австралійського НТШ, 1962-1963.**
В: "НІ НТША", Мельбурн, ст.81.
- Цінності ідеалістичної філософії та соціо-психологія вигнання і еміграції, доповідь.** Наукова Сесія до ювілею 90-ліття НТШ. Народн.Дім, Сідней, 1963.
- Геопсихічні реакції і вдача українця, нарис.**
В-во "Дніпрова Хвиля", Мюнхен, 1966, ст.35.
- Психосоціальне обличчя українського поселення в Австралії.** В: "Українці в Австралії", збірник, Мельбурн, 1966, ст.52 - 60.
- У круговороті ідей першої чвертини нашого століття, доповідь.** Народн.Дім, Лідкомб, 14.7.1968.
- Шевченко - невмируще джерело надхнення, доповідь.** Народн.Дім, Лідкомб, 30.3.1969.
- Філософічні рефлексії, доповідь.**
Народний Дім, Лідкомб, 6.7.1969.
- Літературна та мистецька вартість старогрецьких трагедій, доповідь.** Народн. Дім, Лідкомб, 17.8.1969.
- Сатира і гумор в "Енеїді" Івана Котляревського.**
В: "В.Д.", Сідней, ч.17-18, 1970.

- РОСТЕК, Лідія.** Зв.член НТША. **Провідні моменти в поетичній творчості Івана Франка, доповідь.**
Осередок Праці НТША, Аделаїда, 1966.
- Світ поезії В.Симоненка, доповідь.**
Осередок Праці НТША, Аделаїда, 1966.
- Літературний класицизм і "Енеїда" Котляревського, доповідь.** Осередок Праці НТША, Аделаїда, 1968.

Р.Л.   **200-ліття Івана Котляревського, доповідь.**
 Осередок Праці НТША, Аделаїда, 1968.
Наркоманія та вживання інших хемікалій,
 доповідь. Осередок Праці НТША, Аделаїда, 1970.

САВЧАК, Ярослав. Зв.член НТША. **Психологічні моменти в навчанні.** В: "В.Д.", Сідней, ч.?, 1957, ст.5-6.

До генези реформ гетьмана Мазепи.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 31, 1959, ст.6.

Децю з методики читання і пояснювання.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 31, 1960, ст.4.

Зміна холодної Арктики на теплу.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч.17, 1968, ст.6.

Коливання земної кори.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч.21, 1968, ст.6.

Чи нова Куба на Середземному морі ?

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч.1. 1969, ст.4.

Зелена Україна.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч.1. 1970, ст.8.

Причини забагнення Полісся.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч.10, 1970, ст. 2.

Не географічні теми. Справа кордонів українських земель. В: "В.Д.", Сідней, ч.5, 1971, ст.4.

Наш ревізіонізм. Про загарбані землі України.

В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч.8, 1971, ст.5.

Сонні марева в світлі психоаналізи.

В: "В.Д.", Сідней, ч.26, 1971, ст. 4-5.

SENATA, Yevhen (Eugen). Зв.член НТША. With J.N.Darroch. **"Quasi - stationary distribution in finite discrete time absorbing Mourkov chains"**

In: Journal of Applied Probability, 2, 1965, p.8-10.

"Quasi-stationary distributions and time reversion in genetics" (with discussion). In: Journal of the Royal Statistical Society Ser. B, 28, 1966, 253-277.

- S.Yev.** “Finite approximations to infinite non-negative matrices”. In: Proceedings of the Cambridge Philosophical Society, 63, 1967, 983-992.
- “The Galton-Watson process with mean one”. In: Journal of Applied Probability, 4, 1967, 489-495.
- “On asymptomatic properties of subcritical branching processes”. In: Journal of the Australian Mathematical Society, 8, 1968, 671-682.
- “On recent theorems concerning the super-critical Galton-Watson process”. In: Annals of the Mathematical Statistics, 39, 1968, 2098-2101.
- “Functional equations and the Galton-Watson process”. In: Advances in Applied Probability, 1, 1969, 1-42.
- “On the supercritical Galton-Watson process with Immigration”. In: Mathematical Biosciences, 7, 1970, 9-14
- “On invariant measures for simple branching processes”. In: Journal of Applied Probability, 8, 1971, 43-51.
- “Slowly varying functions and asymptomatic relations”. With R. Bojanic. In: Journal of Mathematical Analysis and its Applications, 34, 1971, 302-315.
- “Sequential criteria for regular variation”
In: Quarterly Journal of Mathematics (Oxford),
Second series, 22, 1971, 565-570.
- “The single branching process, a turning point test and a fundamental inequality: a historical note on I.J. Bienaynie”.
With C.C. Heyde. In: Biometrika, 59, 1972, 680-683.
- “The simple branching process with infinite mean”
In: Journal of Applied Probability, 10, 1973, 206-212.
- “On the historical development of the theory of finite inhomogeneous Markov Chains” In: Proceedings of the Cambridge Philosophical Society, 74, 1973, 507-513.

СИЛЬВЕСТЕР, Гасвський, архисп. УАПЦ. Дійсний член НТШ. Шевченкова релігійність.
В: ”В.Д.”, Сідней, ч.17, 1952, ст.7.

- С.Гай.** УАПЦ і партії для Бартківщини, нарис.
 В: "Єдність", Аделаїда, ч.1, 1952, ст. ?
Спогади про М.К. Заньковецьку-Адамовську.
 В: "Українські Вісті", Н.Ульм, ч.? 1952.
Тридцятьліття УАПЦ, нарис. В: "В.Д.", Сідней, ч.5, 1952, ст.4. "Єдність", Аделаїда, ч.1, 1952, ст.4, 6, 7.
Реакція Волині на Люблинську Унію, доповідь.
 Український Клуб, Сідней, 1954.
Іван Франко - основні ознаки творчості: поезія, проза, наука, доповідь.
 Український Клуб, Сідней, 1954.
СЛОВО, доповідь. Народн.Дім, Сідней, 30.5.1954.
 "В.Д.", Сідней, ч.26, 1954, ст.2.
Спогади про М.Зерова.
 В: "Нові Дні", Торонто, ч.?, 1956.
Слово самовидця. У день 25-ліття голодомору в Україні. В: "В.Д.", Сідней, ч.47, 1958, ст.4.
"Берестейська Унія" 1596, розвідка. накладом автора, Мельбурн, 1960, 15 ст.
Чим великий Шевченко ?
 В: "В.Д.", Сідней, ч.11, 1961, ст.3.
- СКЛЕПКОВИЧ, Любомир.** Зв.член НТША. **Магнітофон як засіб до вивчення звань і розвитку пам'яті,** доповідь. наукова Сесія НТША, Сідней, 12.9.1965.
Можливості праці НТША в Австралії, доповідь. Народн.Дім, Лідкомб, 1.12. 1968.
Психоделія і езотерика, нарис.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.2-32, ст.ст. 5-5.
Організація українських бібліотек, доповідь. Народн.Дім, Лідкомб, 27. 7. 1969.
- ТУРЧИК, Віталій.** Зв.член НТША. **Листопадовий зрив,** спогад. В: "В.Д.", Сідней, ч. 17. 1950, ст.3.
Пласт в Австралії. В:"В.Д.", Сідней, ч.32,1955, ст.5.

- ФЕДУСЕВИЧ, Мирон.** Зв.член НТША. Психологічно-виховне значіння українського письменства, доповідь. Український Клуб, Сідней, 1953.
З життя наших музиків.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.ч:10-16, 1958.
Композитор пластових гимнів - Ярослав Вінцківський. В: "В.Д.", Сідней, ч.25, 1959, ст.6.
Пам'яті отамана УГА Ярослава Восвідки.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.12, 1960, ст. 5.
Голови та визначні члени НТШ у Львові, доповідь. Конгрес Української Вільної науки, II-а Сесія, Сідней, 22-24 12. 1961.
Маркіян Шапкевич на тлі його доби, доповідь. Конгрес Української Вільної Науки, II-а Сесія, 22-24 12. 1961.

- ЦЮРАК, Микола.** Зв.член НТША. Плуралістичне суспільство - необхідна передумова розвою демократії, доповідь. Осередок НТША, Аделаїда, 1965.

- ЧУБ, Дмитро (Нитченко).** Видатний майстер слова, доповідь. Народн.Дім, Лідкомб, 19.5.1974; Народн.Дім, Джілонг, 21.7.1974.
Життєва правда в творчості В.Симоненка, доповідь. Народн. Дім, Нобел Парк, 28.7.1974; Нар. Дім, Перт, 8.9.1974; Народн. Дім, Ессендон, 6.10.1974.
Шляхами історії Полтави, доповідь. Народн. Дім, Ессендон, 6.10. 1974.
(В.Голуб). Читаючи цікавий твір. ("Від Гуляй-Поля до Нью-Йорку", Анатоль Гак), рец. В: "Українець в Австралії". Мельбурн, ч.7-8, 1974, ст.6.
Юрієві Бойкові 65 років, силуетка. В: "Свобода", Джерсі Сіті, 44. 5. 1974, ст.2, 466.
 "Ц.і Ж.", Мельбурн, ч.20, 1974, ст.4.
Роман Антопенка-Давидовича польськ. мовою. ("За паравансм"), В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч.26, 1974.

- Ч.Дм. (Остап Зірчастий). Експромпти-мініатури.**
 В: "Нові Дні", Торонто, ч. 292, 1974, ст. 4.
- Новий твір Миколи Понеділка. ("Рятуй мою душу", М.Понеділок), рец.**
 В: "Нові Дні", Торонто, ч. 294-295, 1974, ст.12-13.
- (Остап Зірчастий). Химерний світ, сатира.**
 В: "Нові Дні", Торонто, 296, 1974, ст.26.
- Марія Заньковецька в спогадах сучасників, доповідь.** Народний Дім, Ессендон, 2. 3.1975.
- Дійсність і критика.**
 В: "Єдність", Аделаїда, ч.22, 1950, ст.?
"В просторах вічності", оповідання.
 В: "Наш Вік", Торонто, ч. 51, 1950, ст. ?
- Микола Зеров, (дослідження).**
 В: "Єдність", Аделаїда, ч.29, 1950, ст. ?
- (В.Голуб). Еміграція часів Мазепи.**
 В: "Єдність, Аделаїда, ч.37, 1950.
- Леся Українка.** В: "Єдність", Аделаїда, ч.20, 1950.
- Про окупантів та нове покоління. (П'єса "Розгра" на сцені, рец.** В: "Єдність", Аделаїда, ч. 54, 1950.
- "Австралійський медведик",** опов. В: "В.Д.", Сідней, ч.? 8.8.1949. "Новий Шлях", Канада, ч.76, 1950.
- "У день жалоби",** вірш.
 В: "Єдність", Аделаїда, ч.30, 1950.
- "У вагоні експресу",** опов.
 В: "Єдність", Аделаїда, ч.19, 1951.
- Перший підсумок. ("Модерна українська поезія", Яр Славутич), рец.** В: "В.Д.", Сідней, ч.33,1951, ст.3.
- Юрій Вахналь сміється, профіль.**
 В: "Нові Дні", Торонто, квітень, 1952.
- "На Галлячому острові",** опов.
 В-во "Ластівка", Мельбурн-Аделаїда, 1953, 24 ст.
- "Це трапилось в Австралії",** опов.
 "Українське Видавництво", Сідней, 1953, 64 ст.
- Іван Рубчак у житті й на сцені.**
 В: "Київ", Філядельфія, ч.6, 1958, ст. ?

- Ч.Дм. Героїка повстанських буднів.** ("Донька без імени", Яр Славутич), рец.
 В: "Єдність", Аделаїда, ч.32, 1953.
"Ебума-Баніяра", опов.
 В: "Нові Дні", Торонто, ч.39, 1953.
"Чотири шаблі", Ю.Яновського німец.мовою.
 В: "Нові Дні", Торонто, ч.54, 1954.
"Вовчєня", опов.
 В-во "Ластівка", Мельбурн-Аделаїда, 1954, 16 ст.
"Сватання на Гончарівці" на сцені, рец.
 В: "Українські Вісті", Н.Ульм, ч.70-71, 1955.
"Ні погано, ні добре", сценка.
 В: "Веселка", ч.6, 1955.
"Пригоди з кенгуру", опов. В: "Золоті ворота", читанка, Торонто - Чикаго, 1955.
"Коли шуміла троця", опов.
 В: "Юнацький світ", Аргентіна, ч.1, 1956.
"На роздоріжжі", вірш.
 В: "Юнацький світ", Аргентіна, ч.2, 1956.
"Історія хвороби", опов.
 В: "Нові Дні", Торонто, ч.85, 1957.
Маляр Тимофій Месак, профіль.
 В: "Нові Дні", Торонто, ч.89, 1957.
"В лісах під В'язмою", спогади червоноармійця.
 В-во "Дніпрова Хвиля", Мюнхен, 1958, 108 ст.
Нова праця Ст.Килимника. ("Український рік у народніх звичаях в історичному освітленні", Ст.Килимник), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.40, 1958.
Докія Гумєнна, профіль. В: "В.Д.", Сідней, ч. 47, 1957. "Українські Вісті", Н.Ульм, ч.5, 1958.
Письменникові Кобцеві-Варраві 70 років.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.13, 1959.
"Українська літературна газета", Мюнхен, ч.3, 1959.
Нове українське письменство. (Микола 'Зєров), рец.
 В: "В.Д.", Сідней, ч.28, 1961.

Ч.Дм. Корифеї української сцени.

В: "Українські Вісті", Н.Ульм, ч.1-2, 1961.

Минуле й сучасне української книжки.

В: "В.Д.", Сідней, ч. 27-28, 1961.

Проф. Є.Онацький, профіль.

В: "В.Д.", Сідней, ч.5, 1962.

Широке історичне полотно. ("Гетьман Кирило Розумовський", М.Лазорський), рец.

В: "В. Д.", Сідней, ч.16-17, 1962.

"Живий Шевченко", (нарис).

В-во "Дніпрова Хвиля", Мюнхен, 1963, 115 ст.

Мудрість і мистецтво. ("Маєстат", Яр Славутич), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.14-15, 1963.

"Горе і радість в Шевченковому житті", (В.Дорошенко), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.21, 1963.

Мистецькі фрагменти панюї історії. ("Актори", Л.Полтава), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.37, 1963.

Ганна Черінь, профіль. В: "В.Д.", Сідней, ч.9, 1964.

Улюблені пісні Тараса Шевченка.

В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч. 5, 1964.

Іван Багряний - видатна постать.

В: "Українські Вісті", Н.Ульм, ч.8, 1964.

Підсумки творчості поета. ("Трофеї", Яр Славутич), рец.

В: "Українець в Австралії", Мельбурн, ч.9, 1964.

Два альманахи "Північне Сяйво",

В: "В.Д.", Сідней, ч.21, 1966.

На ессендонській сцені "Ясні Зорі".

В: "В.Д.", Сідней, ч. 3, 1970.

Борис Антоненко-Давидович, біографія. В: "Слово", збірник, Нью-Йорк, ч.4, 1970, ст.194-203.

Чудовий мовний порадник. ("Як ми говоримо",

Б.Антоненко-Давидович), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.3, 1971. "Нові Дні", Торонто, січень 1971.

Голос дівочого серця. ("Журавка", Ганна Чубач),

рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.1-2, 1971.

"Молода Україна", ч.189, 1971.

Ч.Дм. Збірник творчости молодих. ("Контрасти").

рец. В: "Українська Кнїга", Філядельфія, ч.? 1971.

Періюджерела у вивченні історії України.

("Літопис Самовидця"), рец. В:"В.Д.", Сідней, ч.44,

1971. "Нові Дні", Торонто, ч.262, 1971.

Леся Українка в спогадах сучасників. В: "Молода

Україна", ч.194, 1971. "Новий Обрій", Мельбурн-

Аделаїда, ч.4, 1971, ст.145-158.

Автор епічних полотен - В.Г жицький, профіль.

В: "Північне Сяйво", Едмонтон, ч.5, 1971.

Іван Дубчак у житті й на сцені. В: "В.Д.", Сідней,

ч.38, 1973. "Свобода", США, ч.43-44, 1973.

"Київ", Філядельфія, ч.6, 1973.

Підсумки поетичної майстерності. ("Пісня про

білий парус", Ігор Качуровський), рец.

В: "Нові Дні", Торонто, ч.280, 1973.

Мудрощі мандрів. ("Мудрощі мандрів", Яр Сла-

вутяч), рец. В: "В.Д.", Сідней, ч.? 1973.

Співачка світової слави - Соломія Крушельниць-

ка. В: "В.Д.", Сідней, ч.41, 1973.

"Нові Дні", Торонто, ч.286, 1973.

Співець журби й гумору - Степан Руданський.

В: "Молода Україна", ч.216, 1973.

Український гумор і його творці.

В: "Нові Дні", Торонто, ч.283, 1974, ст.18-20.

ШЕВЦІВ, Іван. Зв.член НТША. Релігійний світогляд

Шевченка, доповідь.

Народн. Дім, Лідкомб, 10.8.1969.

Українська Католицька Церква між Сходом і

Заходом, доповідь.

Народн. Дім, Лідкомб, 8.11.1970.

Пам'ятка посвячення храму св.Андрія у Лідкомбі,

(о. Іван Шевців), рец.

В: "В.Д.", Сідней, ч.28, 1971, ст.5.

о.Ш.Ів. Берестейська Унія, розвідка. В: "Ці Ж.",

Мельбурн, ч.ч.12-26, 1973, ст.6, 5-5, 3,5,6-5-5.

Третя окупація Галичини Москвою,

ч.ч.5-6, 1973, ст.5-5.

ШЕМЕТ, Богдан. Зв.член НТША. **Правпе становиник кріпаків на Україні в часах життя Тараса Шевченка,** доповідь. Конгрес Української Вільної Науки, II-а Сесія, 22-24 12.1961.

Прокст аграрної реформи гетьманського уряду 1918 року, доповідь. Конгрес Української Вільної Науки, II-а Сесія, 22-24 12.1961.

1100-ліття державного буття українського народу, доповідь. Третя Наукова Конференція до Шевченківського року, Мельбурн, 19-20 12.1964.

ШУЛЕЖКО, Павло. Зв.член НТША.

Метода редукції для розв'язування проблем випучування ортотропних. В: "Аеронаутікел Квортерлі", Лондон, т. VIII, ч.2, 1956.

Випучування прямокутних платівок. В: "Джорнел оф Аплайд Меканікс", Америка, ч.3, 1956.

Ювілей о.д-ра Петра Дячишина, біографічний нарис. В: "В.Д.", Сідней, ч.39-40, 1957, ст.4.

Професор С.Д.Комарницький, профіль.

В: "В.Д.", Сідней, ч.39-40, 1957, ст.5.

Нова метода розв'язування айген велло проблем.

В: "Австрел. Джорнел оф Аплайд Саснс", ч.1, 1957.

Пружна стійкість платівок з двома неопертими краями. В: "Джорнел оф Аплайд Маканікс", Америка, ч.4, 1957.

Випучування прямокутних платівок з одним неопертим красм. В: "Джорнел оф Інстітюшен оф Інджінірс", Австралія, ч.9, 1957.

- Ш.П.** Методи знаходження пружної лінії трему без інтегрування. В: "Журнал Інституту Інженерів Австралії", ч.9, 1958.
- Вищучування прямокутних платівок з двома неопертими краями.** В: "Джорнел оф Аплайд Меканікс", США, ч.3, 1958.
- Завдання української науки на еміграції.**
В: "В.Д.", Сідней, ч.11, 1958.
- Застосування методи редукції до розв'язання проблем вищучування ізотропних платівок.**
В: "Просідінг" НТШ, Нью-Йорк, т.4, 1958.
- Загальна метода розв'язування проблем математичної фізики.** В: "Просідінг" НТШ, Нью-Йорк, т.4, 1958.
- Наукова Конференція Математично-Природничо-Лікарської Секції НТШ в Америці.**
В: "В.Д.", Сідней, ч.? 1958.
- Пружна стійкість платівок з трьома цулко заправленими краями й одним вільним краєм.** В: "Вісті Українських Інженерів", Америка, ч.2, 1959.
- Нова метода розв'язування красвих проблем математ. фізики.** В: Австрелієн Джорнел оф Аплайд Саєнс", Мельбурн, ч.1, 1959.
- Узагальнення попередніх метод розв'язування красвих проблем математ.фізики.** В: "Австрелієн Джорнел оф Саєнс", Мельбурн, ч.1, 1959.
- Десять років праці НТШ в Австралії.**
В: "В.Д.", Сідней, ч.28-29, 1959.
- Ювілейні обходи НТШ у США, доповідь. Конгрес України. Вільної Науки, Мельбурн, 12-14. 12.1961.**

ЯСЬКЕВИЧ, Тарас. Зв.член НТША.

Українське Академічне Товариство в Аделаїді, Пд. Австр. В: "Українець-Час", Париж, ч.24, 1951.

- Я.Тар.** Україна й її проблеми, англ.мовою, доповідь. Аделаїдський університет, 20.12.1951.
- "В.Д.", Сідней, ч. 7, 1952.
- Про українські бібліотеки при Державних Австр. Бібліотеках.** В: "В.Д.", Сідней, ч.19, 1952.
- Юкреїніянс еґейпст Сталіп.**
В: "Адвертайзер", Аделаїда, 12.4.1953.
- Новий спосіб синтези амоно флюориду з солей натрію й люосилікату, опатентований винахід.**
Патент в Австралії 1965.
- Що дала УКЦерква українському народові , доповідь. Осередок НТША в Аделаїді, 1968.**
"Джерело", Джемс А.Міченер, рец.
В: "Ц.і Ж.", Мельбурн, 9, 1969, ст.5.
- Державні курси української мови в Австралії.**
В: "Ц. і Ж.", Мельбурн, ч.10, 1971, ст.4.
(Г.Стапіславський). **Українська державницька політика.** В: "В.Д.", Сідней, ч.49, 1972, ст.5.
- Синтеза оптичних більників, що виводяться від фосфонітрелевих сполук, винахід. Патент в Австралії з 1968 р., у Японії, Англії, Європі й США з 1972 р.**
- Вживання відпадків сульфонування білого олію та препаратій текстильних хемікалій, винахід.**
Патент в Австралії з 1972 року.
- Синтеза оптичних більників, що виводяться від бенцальдаціну, винахід. Патент в Австралії з 1968 року, в Японії, Англії з 1969 р. у США з 1973 року.**
- Пожива й здоров'я з погляду біофізіологічної хемії, доповідь.**
Український Народний Дім, Аделаїда, 1970.

Довідник

Професійний статус членів НТША,
що увійшли в цю бібліографію

Білинський Володимир	мг'р права	1
Богацький Павло	проф. д-р.	1
Божок Григорій	інж. хем.	2
Болух Мирослав	інж. агр.	2
Булка Ярослав	інж. хем.	3
Ваврик Степан	інж. арх.	5
Ванчинський Степан	д-р.	5
Василик Михайло	д-р.	6
Ващишин Іван	д-р.	6
Воєвідка Ярослав	інж.	6
Войцехівська Віра	пед.	7
Гавришкевич Юрій	мг'р. пр.	7
Гавришкевич Петро	б. ст. н.	7
Гавришкевич Ігор	д-р.	7
Гаєвський Степан	проф. Єп.	8
Гаєвська Лідія	пед.	9
Гаєвська-Денес Лідія	пед.	9
Гордієв Ігор	д-р.	10
Гречко Іван	д-р.	11
Григорців Северин	інж. хем.	11
Дейко Вадим	інж.	11
Денисенко Юрій	інж. арх.	11
Денисенко Леонід	граф.	11
Драган Роман	ред.	12
Дубів Володимир	інж.	12
Дудинський Роман	мг'р. пр.	13
Жуківський Анатоль	жур.	13
Завада Іван	д-р.	13
Завалинський Євген	д-р.	13
Кужіль Ярослав	мг'р.	14
Лапка Мирон	бак. ф.	15

Ліщинський Мирослав	м-р.	15
Ляхович Теодосій	проф.	15
Ляхович Андрій	м-р.	18
Малецький Іван	інж.ек.	18
Мандрик Мирослав	інж.	19
Масляк Ярослав	м-р.пр.	22
Матіяш Василь	дириг.	23
Микитович Роман	д-р.	23
Місько Степан	інж.л.	28
Місько Ігор	д-р.	29
Нитченко Дмитро	пед.	29
Пімців Михайло	проф.г.	30
Олесницький Роман	інж.ел.	31
Олійник Василь	проф.г.	31
Павлишин Роман	інж.арх.	32
Целенський Євген	д-р.	32
Целенська Ірина	м-р.	34
Петрикевич Мирослав	м-р.	35
Плічковський Пнкодим	Б.С.П.свящ.	35
Прашко Іван	д-р. Єп.	37
Престашевський Олександр	м-р.	37
Процюк Степан	інж.	38
Радіон Степан	дир. журн.	39
Рибчин Іван	д-р.	57
Ростек Лідія	б.г.п.	58
Савчак Ярослав	пед.	59
Сенета Євген	проф.д-р.	59
Сильвестер Гасвський Єп.	Археп.	60
Скленкович Любомир	м-р.	61
Турчик Віталій	інж.	61
Федусевич Мирон	пед.	62
Цюрак Микола	м-р.пр.	62
Чуб Дмитро	пед.	62
Шевців Іван	свящ.	66
Шемет Богдан	інж. агр.	67
Шулежко Богдан	проф.д-р.	67
Яськевич Тарас	д-р.	68

Бібліографія (від гр. *bibliōn* — книга і *graphō* — пишу, опи- сую) — наукова дисципліна, яка виявляє, веде облік і систе- матизує друквані твори з усіх галузей знання та творчості, складає різного типу бібліографічні покажчики і тим сприяє кращому використанню книжок, а також теоретично розробляє питання джерелознавства, самі принципи бібліографічної робо- ти. Історію бібліографії розпочинають з III ст. до н. е., з праць відомого античного критика елліністичної епохи Каллімаха, який видав знаменитою Олександрійською бібліотекою і склав її ка- талог. Наша вітчизняна бібліографія розпочалась в XI ст. «Із- борником Святослава» (1073) і довгий час знаходила собі при- тулок у монастирських бібліотеках. Українська бібліографія

в XIX ст. мала таких видатних представників, як М. Комаров, автор книги «Бібліографічний покажчик нової української літе- ратури» (1883), І. Левицький, автор двотомної праці «Гали- цько-руська бібліографія» (1888—1895), М. Павлик, Б. Грінчен- ко, І. Франко.

Бібліографія обслуговує всі галузі знання. Бібліографічну роботу ведуть і наукові бібліотеки, і кожен учений — відповідно до кола своїх наукових інтересів.

Реєстрацію поточної друкованої продукції ведуть журнали Книжкової палати УРСР «Літопис книг», «Літопис журнальних статей», «Літопис рецензій».

Окремо виділяється літературна бібліографія, яка об'єднує бібліографічні посібники, огляди друкованої продукції з худож- ньої літератури та літературознавства. Вона допомагає літера- турознавцям у їх дослідницькій роботі.

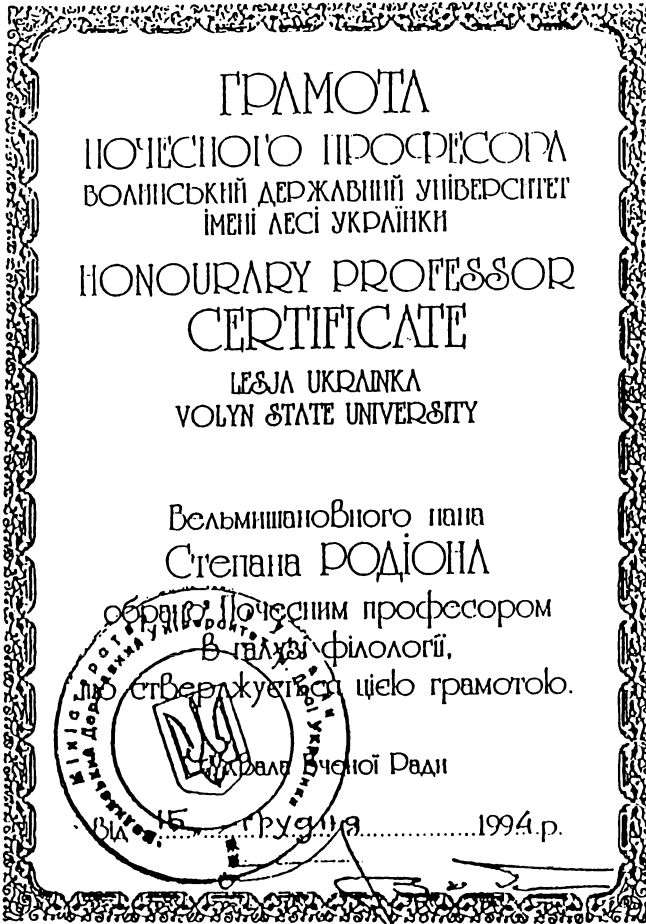
Відповідно до цього розрізняють бібліографію науково-допоміжну, науково-інформаційну.

Видаються також бібліографічні покажчики про окремих письменників.

Короткі бібліографічні дані друкуються в енциклопедичних словниках
у журналах й
газетах, наукових монографіях, методичних посібниках, підруч- никах для вузів тощо.

(«Словник літературознавчих термінів»,
В.М.Лесин-О.С.Пулинець, Київ-1965)

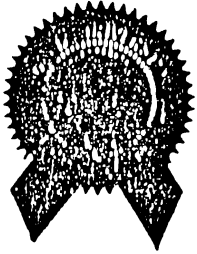
WORLD UNIVERSITY ROUNDTABLE
 In Corporate Affiliation with the World University
 Greetings

In recognition of Distinguished Achievement within the principles
 and purposes of the World University development, the Trustees
 of the Corporation, upon the nomination of the Secretariat,
 confer doctoral membership and this honorary award upon

Stepan Radion

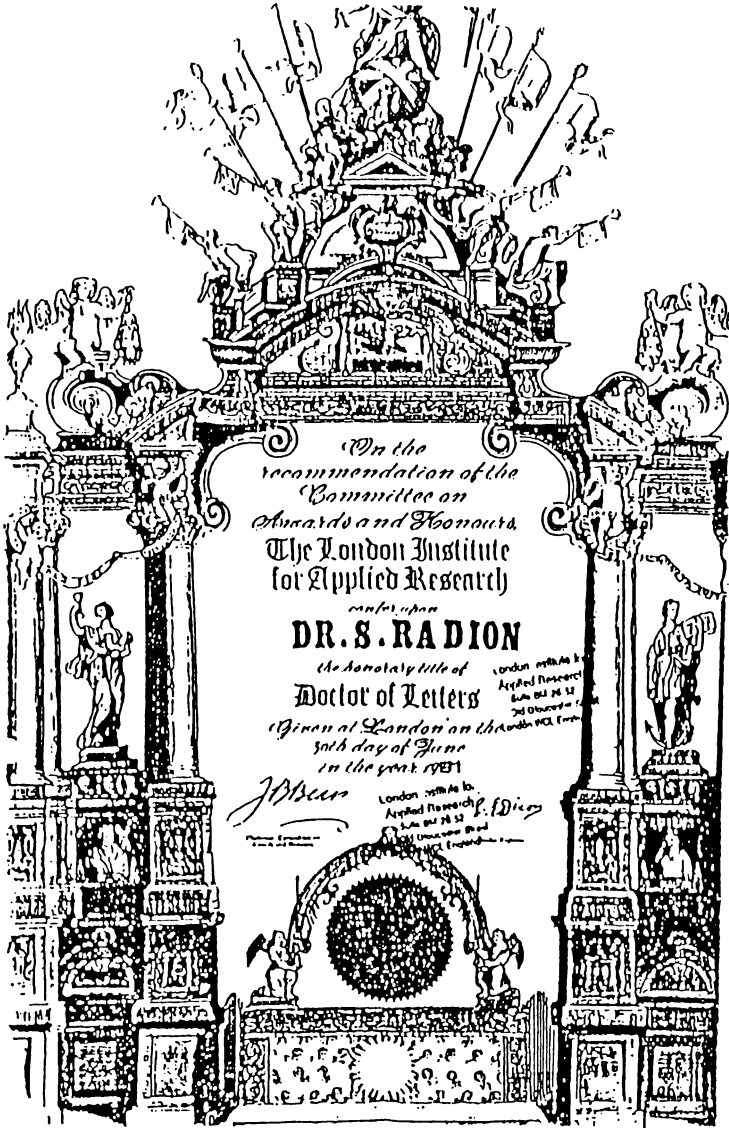
The Cultural Doctorate in
 Literature

with all rights and privileges there to pertaining

Given at Tucson, Arizona on the
 Month and Day Here Recorded ~
 March 31, 1985

Abraham J. Seltzer
 President of the Board of Trustees
Robert J. Seltzer
 Secretary of the Board of Trustees

On the
 recommendation of the
 Committee on
 Awards and Honours
 The London Institute
 for Applied Research

DR. S. RADION

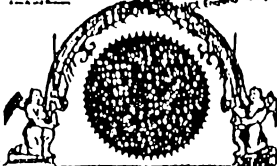
the honorary title of
Doctor of Letters

Given at London on the
 30th day of June
 in the year 1931

J. Allen

London Institute for Applied Research
 2nd Observatory Road
 Wembley, Middlesex

London Institute for Applied Research
 2nd Observatory Road
 Wembley, Middlesex

КНИГИ СТЕПАН РАДІОНА

- Новий похід. Оповідання. – Аделаїда: «Єдність», 1954.
 Микола Береза. Оповідання. – Австралія, 1956.
 Карбоване друком. Осередок бібліографії Волині. – Вашингтон, – 1975.
 Нарис історії НТША, – Австралія, 1976.
 Бібліографія і збірка друкованих праць. – Мельборн, 1978.
 Бібліографія з нагоди 30-ліття творчости (1975-1979), Мельборн, 1980.
 Словник українських прізвищ в Австралії, – Мельборн, 1981.
 Словник українських дипломників в Австралії, – Мельборн, 1982.
 Каталог видань Осередку Бібліографії Волині, Австралія, 1982.
 Бібліографія Частина 5. Листи. УММАН. – Мельборн, 1985.
 Світ книжок – світ думок.– Мельборн, 1985.
 Припадкова зустріч. – Австралія, 1985.
 Світ книжок – світ думок. Рецензії. – Мельборн, 1986.
 Бібліографія Частина шоста. УММАН. – Мельборн, 1987.
 Історія Святоуспінської Парафії УАПЦ у Балаклаві. Мельборн, 1988.
 Бібліографія україніки Австралії. Вісім томів.– Мельборн, 1975-1998.
 Карбовані друком сліди лишаються. НТША, Мельборн, 1990.
 Дітто. Другий доповнений наклад, –Мельборн, 1991. – 150ст.
 Дітто. Другий наклад. – Мельборн, 1992.
 Із пожовклих листків. – Австралія, 1992.

Словник громадсько-культурних трудівників Австралії,
– Мельборн, 1992.

ПЕРЕКЛАДИ СТЕПАНА РАДІОНА

Генрі Ловсон. То мій пес // Новий обрій. – ч.2,
1960. – С.64-66.

Аллан Маршал. Як мене мої приятелі лікували //
Новий обрій. – ч.3, 1967. – С.60-65.

Довелл О'Рейлі. Вороння // Нова думка. – ч.1-2, 3-
10, 1982.

Г'ю Макрей. Добра бабуся // Літературно-
мистецький кварталник «Вільної думки». – ч.3, ч.40-41,
1976.

Генрі Ловсон. Брати // Літературно-мистецький
квартальник «Вільна думка». – ч.35-36., 1977.

Стіл Рад. Христини Варфоломея // Літературно-
мистецький кварталник «Вільна думка». – ч.15-16,
1967.

Ернест Фавкнер. Пасторів хлопець абориген. Літе-
ратурно-мистецький кварталник «Вільна думка». – ч.1-
2, 1977.

Генрі Ловсон. Свегман Мічель // Вільна думка, –
ч.41, 1981. – С.4.

Стіл Ред. Як ми проганяли волабі вночі. (В руко-
писі)

National Museum of Australia

Reference: 2B44
89/254

-116

27 (August 1989

Mr Stepan Radion
8 Eve Court
SPRINGVALE NORTH VIC 3171

Dear Mr Radion

Thank you for so promptly returning Jenny Bell's recent letter and for answering her questions about your personal migration experiences.

The Museum would be delighted to accept five of the books you have offered for our library. The titles of the five books we would like to have are:

1. A Survey of History of the Shevchenko Scientific Society in Australia, Melbourne, Ukrainian Studies, Vol 6, New York 1976.
2. Bibliography of Works, Part 3, Second Edition Revised, 1986 ISBN 0 9592368 6 4.
3. Dictionary of Ukrainian Surnames in Australia (in English and Ukrainian), Melbourne 1980-81, ISBN 0 9592368 05.
4. Dictionary of Ukrainian Graduates in Australia (in English and Ukrainian), Melbourne, 1982.
5. Bibliography of Ukrainian Publications in Australia, (in Ukrainian), Part 6, Melbourne, ISBN 0 9592368 7 2.

Please telephone IPEC (Melbourne) on 3593333 to arrange for them to collect the books. You should pack these yourself. Delivery of the books to the National Museum has been paid for, just give the endorsed order form to the IPEC representative when he calls to collect the books.

Thank you, once again for these valuable additions to our library and for your continuing support to this Museum.

Yours sincerely

Sally Fletcher
Sally Fletcher
Acting Curator
Department of Australian Social History
Yarramundi, Lady Denman Drive, Canberra ACT

Д-р Роман Микитович

Післяслово

Українська наука в Австралії

Для вірної оцінки досягнень української науки в Австралії важливим знати, що до 1948 року, тобто до часу коли почали прибувати з Європи повоснні біженці, число осіб українського походження на цьому континенті було дуже мале. Це були, розсіяні по розлогих просторах, національно несвідомі заробітчани, які не мали бажання і не мали змоги зорганізуватись у перманентні українські громади. Різні причини, включно з натиском австралійського суспільства асимілюватись, не сприяли цьому. Приплив українців після Другої світової війни також скоро припинився, бо еміграція з рідних земель була неможлива.

На підставі даних зібраних підчас перепису населення у 1986 році відомо, що в Австралії живе приблизно 31.000 осіб українського походження (Сенета 1988). За ранішими обчисленнями число українців ніколи не перевищувало 34.000 (Сенета 1986).

Перепис населення показав, що удома розмовляють українською мовою тільки 15.167 осіб. Самозрозуміло, що не всі з них цікавляться організованим громадським життям, а ще менше наукою. Дещо більше про вживання української мови є у статті І. Малецького (1986), де подається соціологічний профіль української громади в столиці Австралії, Канберрі та її околиці. За поверховним обчисленням заледве 7 - 10% українців бере активну участь у громадському житті. Отже обговорюючи стан української науки в Австралії ми фактично маємо на увазі наукові надбання приблизно 300 осіб.

Ізольована географічно Австралія назагал не приманювала українців, а ще менше тих, які професійно цікавилися українознавством. Упередження останніх не було безпідставне. Ці нечисленні науковці, які опинилися тут під кінець 40-их років з різних причин не мали можливостей продовжувати свої професійні зацікавлення.

За малими винятками новоприбулим, незалежно від їхньої освіти, прийшлося працювати фізично.

Наукове Товариство ім.Тараса Шевченка

Вже в 1950 році засновано в Сіднейі Наукове Товариство ім. Т. Шевченка, в якому згуртувалась група не лише українців, але і спеціалістів в інших галузях науки. Ці перші члени - піонери заклали підвалини для розвитку української науки на австралійському континенті. Обширніші інформації про діяльність НТШ в Австралії у статті Є. Завалинського (1966), Т. Ляховича (1975) з нагоди 25-ліття Товариства у звіті приготованому для Наукової Ради СКВУ (Микитович 1987). А найбільш вичерпуючі в "Нарисі історії НТШ в Австралії 1950 - 1975 (Радіон 1976).

Степан Радіон, член кореспондент НТШ і дійсний член УММАН в парисі подав перелік назв понад 2.000 публікацій, які ясно віддзеркалюють наукові компетенції й зацікавлення членів Товариства. Окрім того С.Радіон видав 25 науково - літературних публікацій книжками. З цього нарису видно, що брак можливостей розвинути дослідну працю в ділянках україністики спонукав членів НТШ віддатись публіцистиці і цею дорогою формувати світогляд молодших емігрантських поселенців.

У вступі до вище згаданого нарису С.Радіона

д-р Максим Бойко з університету Індіяни - США ось так зхараактеризував діяльність членів за перших 25 років:

”Всі вони своєю працею пером... створили вже солідні підвалини, базу для досліджувальних наукових праць про різні ділянки поселення й життя українців на п'ятому континенті світу, популяризуючи поміж австралійцями Україну, правду про її історію та культуру...”

Хоч і можливости для збирання нових, оригінальних матеріалів не існували, то все ж таки в перших роках поселення вийшло друком декілька українстичних праць. В них автори використали матеріали зібрані ще в Європі.

П.Богацький - журналіст, літературознавець, літературний і театральний критик, дійсний член НТШ, опублікував низку статей наукового значіння в сіднейському тижневику ”Вільна Думка”. Докладніші інформації у його біографії (Микитович 1986).

В 1966 році появилвся друком нарис дійсного члена НТШ д-р І.Рибчина, ”Геопсихічні реакції і вдача українця”. Цю тему опрацював автор габілітуючись на доцента університету в Граці - Австрія.

Дійсний член НТШ Д.Нитченко за час свого перебування в Австралії опублікував книжками 30 праць. Вже в 1951 році ввійшов під редакцією Дмитра Чуба (псевдо Нитченка) універсально літературний журнал ”Наш Вісник”, який був поштовхом до праці працівникам пера в Австралії (Радіон 1986).

Поміж публікаціями Нитченка є декілька суто наукового значіння. Наприклад ”Живий Шевченко” (1954) ”Люди великого серця” (1981). Точніші бібліографічні інформації відносно цих і інших публікацій в ”Дмитро Чуб” (1982) і у статті з нагоди його 80-ліття (Масляк 1985).

С.Радіон, крім згаданого вище нарису історії НТШ в

Австралії, певшино опрацював бібліографію друкованого слова в Австралії. Він опублікував "Словник українських прізвищ в Австралії" (1981), "Словник українських дипломників в Австралії" (1983) та 23 інші книжки. Більше про його письменницьку й публіцистичну працю та про оцінку його творчості українськими науковцями в "Бібліографія" ч.ч. 3, 4, 6, 7 і 8 (1986, 1987, 1992).

Дійсний член НТШ і УВАН С.Ю. Гаєвський (1876 - 1975) в монаш. Сильвестер, Архиспископ УАІЩ, хоч вже в старому віці та переобтяжений архипастирською працею, проживаючи в Австралії не перервав свого зацікавлення наукою. Зпід його пера появилася декілька статей (Радіон 1976). Консисгорія УАІЩ в Австралії видала короткий життєпис, з нагоди його вісімдесятиліття (1956).

З усіх українців, які опинилися в Австралії, на особливу згадку заслуговує др. Є. Ю. Пеленський (1908-1956). Він є найкращим прикладом піонера науки в Австралії. Хоч передчасно відійшов у вічність, вогонь, який він запалив - не погас.

Не диво, як дійсний член НТШ і член Управи іще з львівських часів, він привіз із собою в далеку Австралію велику пошану, ентузіазм для всього, що українське, а передовсім для науки. Він саме був ініціатором і першим головою НТШ Австралії.

Опублікування повної біографії Є. Ю. Пеленського, це важливе, досі не виконане завдання, бо ж він був науковцем всеукраїнського значення. Цікаві біографічні інформації про Є. Ю. Пеленського подав його приятель з молодих літ др. Я. Падох (1976). А дещо про його діяльність в Австралії в рукописі це доповідь виголошена підчас наукової конференції НТШ Австралії (Микитович 1983).

Є. Ю. Пеленський - літературознавець, бібліограф, педагог, осівши в Австралії не перервав контактів з

науковцями в Європі і на американському континенті.

Переглядаючи кореспонденцію в архівах НТШ Австралії, підбадьоруючим є бачити, як запопадливо дбав він про матеріальну поміч залишеним в Європі українським науковцям, коли новоприбулим до Австралії самим не було легко в новій країні поселення.

Особливо з професором В.Кубійовичом лучили його тісні кореспонденційні зв'язки. Як генеральний секретар НТШ Кубійович часто звертався до Пеленського за порадами в організаційних справах. Як головний редактор, приєднав його Кубійович до співпраці в Енциклопедії Українознавства. А як декан філософічного факультету УВУ в Мюнхені, у зв'язку з переорганізацією курсів навчання, писав в листі від 12.9.52 до Пеленського: "...мені дуже хотілося б чути Вашу високоавторитетну думку в цій справі. Мало того, просив би я ще також вказати, які частини курсів чи окремі курси Ви могли б найближчим часом виготовити, якщо б вдалося реалізувати цей проєкт..."

В цьому самому часі, коли служив порадами в університетських справах в Європі, Є. Ю. Пеленський очолював Шкільну Раду при Українській Громаді стейту Нова Південна Валія. Він з дружиною Іриною Вінницькою - Пеленською організували народне шкільництво в стейті НІІВ. Їхня хата і друкарня були приміщенням, де відбувалися перші шкільні наради. Читанка Є. Ю. Пеленського була першим шкільним підручником в Австралії (Бронницький 1966).

В Австралії під сучасну пору маємо сім дійсних членів НТШ, двоє членів кореспондентів і двоє дійсних членів УММАН.

Університетські працівники

В Австралії, з її 16.5 мільйоновим населенням, є 20 університетів і приблизно пів сотні високошкільних коледжів. В Сідней університет засновано 1850-го, в Мельборн 1853 -го, а в Аделаїді 1854-го року.

Від самих початків до сьогодні австралійські високі школи мали необмежені можливості черпати професорський і загально академічний потенціал з Великої Британії та інших англомовних країн. Рівень деяких ділянок науки в Австралії є особливо високий, доказом того може послужити призначення нагороди Нобля з ділянки медицини, аж трьом австралійським науковцям.

Тому вже сам факт опинитись на академічній праці в одному з австралійських університетів є свого роду успіхом. Подібно, як і в інших країнах нашого поселення, українські родичі в Австралії стараються, щоб їхні діти досягнули високу освіту, передовсім в poplatних професіях: медицині, денцистиці, праві, архітектурі чи інженерії.

За інформаціями Радіона (1983) в Австралії 11-15% осіб українського походження досягнуло високу освіту. Для порівняння, в Австралії загально тільки 8.5% населення має високу освіту.

Першим українським емігрантом, який одержав працю на університеті був д-р П. Шулежко, родом з Полтавщини (1902-1986). На рідних землях він був професором Харківського університету, а на еміграції професором УТТІ в Регенсбурзі. Його, як видатного спеціаліста з ділянки прикладної математики й фізики, а зокрема в теорії пружності і пластичності плит, прийняв на лектора Університет НІВ в Сідней у 1953 році. На цьому пості перебував Шулежко до 1959 року, а тоді переїхав до США, де в Рочестерському Інституті Технології остаточно став

професором. Докладніші інформації про наукову працю П.Шулежка в нарисі історії НТШ (Радіон 1976) і в “Leaders in American Science” editions 7 + 8 (1966-67, 1968-70).

П.Шулежко, дійсний член НТШ іще з Європи, був членом засновником Товариства в Австралії, а в періоді 1956-59 його головою. Як член урядової кваліфікаційної комісії для інженерів чужинців спричинився він до того, що дипломи УТПГ визнано в Австралії на рівні з іншими університетськими дипломами.

Свою короткою приязністю в Австралії у найтяжчий час, коли формувалось життя молодого еміграційної громади, проф.Шулежко падав престижу НТШ і цілій спільноті.

З часом і для інших науковців старшої генерації відкрились можливості одержати працю в університетах. Самозрозуміло, що знання англійської мови було важливим чинником. От напр. Роман Олесницький, бувший лектор Львівської Політехніки, працюючи інженером електриком, викладав також на факультеті інженерії університету Аделаїди.

Для членів молодшої генерації були кращі можливості. Д-р І. Гордісв свою кар'єру університетського викладача почав у 1959 році на Сіднейському університеті. Під сучасну пору він є старшим лектором на Макворі університеті в Сіднеї. Головною ділянкою академічних зацікавлень Гордісєва є економіка Радянського Союзу, а зокрема Української РСР.

Д-р Оля Качан, старший лектор в Департаменті Психології, працює від 1966 року в Сіднейському університеті.

Д-р Т. Бабій (1932-83) працював дослідником-біологом у Відділі Біотехнології університету НІІВ в Сіднеї.

Д-р Любомир Лаврівський від 1975 року є членом факультету Економіки університету Ля Троб, а потім професором.

В університеті Нью Кастель в НПВ у Відділі Книговодства викладає д-р В.Мотика.

Біолог д-р Л. Зозуля в свій час працював у ділянці електронної мікроскопії на Австралійському Національному Університеті в Канберрі.

Д-р Е. Сенета, дійсний член НТШ, є професором і директором Департаменту математичної статистики на Сіднейському університеті. Він є також дійсним членом Австралійської Академії Наук.

Свого часу на Університеті Нової Англії в Армідайл НПВ працював лектором П. Майстренко.

Д-р Ігор Гавришкевич є професором і директором комп'ютерних наук на Університеті технології в Сіднеї.

Це не всі особи українського походження, які були колись чи є тепер викладачами університетів. Згадую лише тих, які мені відомі, як активні члени нашого організованого життя.

Науковці Дослідники

Дивлячись з перспективи історії можна ствердити, що дослідницькі праці в Австралії велись переважно в ділянках важливих для економічного розвитку країни. Особливо досліді в галузях агрикультури стояли завжди на високому рівні.

Крім індустріальних-промислових компаній, в Австралії є тепер понад 200 державних установ, які дбають про посилення дослідів в різних галузях господарства й науки. Найбільшою поміж ними є Державна наукова і

дослідча організація - Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (CSIRO). Працівники цієї організації проводять дослідні на рекомендацію власного Міністерства, звичайно Міністра науки.

Адміністративно CSIRO складається з приблизно 40 дивізіїв, які охоплюють різні ділянки науки. В понад 100 лабораторіях цієї організації працює більше 10.000 осіб, в тому 15-20% дослідних науковців.

В CSIRO працювало декілька українців на ставовищах дослідників. Всі вони мали нагоду й честь причинитися до поширення знання не лише в ділянках економічно важливих для Австралії, але теж і для науки загально.

Д-р С. Я. Парамонов (4.11.1894 - 22.9.1967), зоолог, лектор Київського університету, член Української Академії Наук і УВАН, по спеціальності ентомолог на позиції старшого дослідного науковця в періоді 1947-61 опублікував понад 30 праць з ділянки таксономії комах. Його перша праця в Австралії появилася друком вже в 1950 році. На відміну до інших українських поселенців, Парамонов приїхав до Австралії в 1947 році з Англії, не як контрактний робітник, а як запрошений організацією (CSIRO) науковець. Парамонов брав участь в громадському житті, цікавився історією - передовсім княжою добою. На запрошення Департаменту Славістики Мельборнського Університету давав лекції. На жаль, контроверсійні погляди роз'єднали його з громадою.

М. Мандрик, уродженець Буковини, інж. агроном, дійсний член НТШ працював у ділянці фітопатології, досліджуючи передовсім грибкові й вірусові хвороби тютюну і механізм відпорности рослин до хворіб. Його перша праця появилася друком у 1951 році. На позиції старшого експериментального науковця в періоді 1951-1976 опублікував М. Мандрик приблизно 40 праць.

Т. Налуків-Ней, лікар родом з Галицького Поділля, працював у ділянці генетики звірят, головно гістології овечої шкури і вовни. Опублікував 36 праць, перейшов у стан спочинку, осягнувши статус головного дослідного науковця.

Я. Шевчик (1909-1981) інж. хемік родом з Бойківщини, працював на посаді експериментального науковця з 1951 до 1975 року. Досліджував, між іншим, зміни в хемічній структурі вугля і хемічних властивостей речовини по його зужитті.

Д-р Р. Микитович, уродженець Львова, ветеринарний лікар, працював у CSIRO від 1950 до 1986 року осягнувши статус старшого - головного дослідного науковця. Автор більше 100 публікацій головно в ділянках біології дикого кролика, включно з епідеміологією віруса миксаматозу, пелуги, яку впроваджено штучно для побороювання пошесть диких кроликів. Вислідн дослідів Микитовича, передовсім про роллю поху і занаху, поклали нлях для кращого розуміння біології тварин загально. Р. Микитович, дійсний член НТШ з 1981 року є головою Крайової Управи Товариства.

Поза CSIRO дослідні праці переводив д-р Т. Яськевич. Він опатептував кілька винаходів з ділянки промислової хемії.

Це лише кілька прізвищ осіб, які мали нагоду всеціло віддатись дослідно-науковій праці. Були ще й другі професіонали, яким кождоденна праця не дозволяла працювати науково, хоч вони по змозі присвячували багато часу й енергії науці.

В архівах Осередків Праці НТШ Австралії, а с їх чотири, в Аделаїді, Канберрі, Мельборні і Сіднеї, є десяткн рукописів доповідей виголошених на сходинах. Багато з тих доповідей науково опрацьовані й варті публікації.

Докладніші інформації про наукову діяльність до 1975 року згаданих тут дослідників подані в нарисі історії НТПІ Австралії Радіона.

Професійні Організації

Одним з основних завдань українських професійних організацій, які існують в Австралії, є поглиблювання знання членів. В програмі діяльності Українського Товариства Інженерів, яке засновано в Сіднеї у 1954 році були періодичні сходини з дискусіями на фахові теми (див. Українці в Австралії 1966 ст.817)

В першому році свого існування Товариство начислювало 39 членів. Між ними були проф. П. Шулежко, Є. Пеленський, О. Кохановський і інші. Їхні праці, дискутовані на сходинах Товариства, публікувались в австралійській науково-технічній пресі.

С. Процюк публікував свої статті на темі економії й індустрії України в українській закордонній пресі (Радіон 1976). Процюк виїхав з Австралії до США де продовжував свою інтенсивну наукову працю і став дійсним членом НТПІ.

Багато наших професіоналів добились успіхів в ділянках їхнього заінтересовання. Архітект Р. Павлишин уроджений на Тернопільщині є найкращим прикладом. В признанні його видатної праці на полі архітектури, його іменовано почесним членом Королівського Інституту Архітектів Австралії. Довгі роки Р. Павлишин був директором Департаменту Будівництва в стейті Квінсленд.

Українське Лікарське Товариство Австралії засновано 1976 року в Сіднеї. В першому році існування воно мало 45 членів. Д-р Е. Барановський, довголітній

науковий референт Товариства присвятив багато часу й енергії організованню наукових конференцій і товариських зустрічей з доповідями на наукові теми.

Наукові конференції відбуваються під час Загальних зборів (крайового з'їзду) тобто кожних два роки. Прелегентами на цих конференціях є не лише старші, досвідчені професіонали, але також і молоді лікарі та спеціалісти у споріднених з медициною дисциплінах. Зміст доповідей часто базований на першо-джерельних інформаціях, зібраних самими прелегентами. Мовою майже всіх конференцій була виключно українська.

Участь у конференціях не обмежується на членстві. Запрошується також ширше громадянство з метою наблизити Громаду до Товариства та ширити інформації для загалу про проблемні соціальної медциппи. В науковому з'їзді, злученому з відзначенням 10-ліття діяльності Товариства, брали участь прелегенти з Австрії, Канади, Німеччини і США (ОБЕ 1986)

Контакти з чужинцями через науку

В багатокультурному австралійському суспільстві зв'язки з людьми зацікавленими Україною нав'язувались спонтанно. Та незалежно від того роблено також спеціальні заходи інформування чужинців про українську історію і культуру.

Для прикладу, д-р Т. Ляхович, свого часу голова Крайової Управи НТШ, мав доповідь в Польському Науковому Товаристві на тему "Княжа доба в світлі археологічних дослідів". Його допис на цю саму тему появився і в австралійській щоденній пресі (Завалинський 1966). З під пера Ляховича вийшло багато публіцистично-наукових статтєй, які друкувались в українській пресі в Австралії і

поза нею (Радіон 1976). Поважнішою його працею було редагування книги "Українці в Австралії" (1966), яка є джерелом інформації про ранню історію нашого поселення й розвій нашої науки у всіх її площинах.

Із заснуванням двох університетських лекторатів українознавства, нагода для співпраці з чужинцями-науковцями значно зросла. Видно це із програм наукових конференцій, що їх організували лекторати спільно з НТШ Австралії.

Підчас II-ої Конференції на тему "Історія Українського Поселення в Австралії", яка відбулася 1985 року на університеті Монаша в Мельборні, четверо прелегентів були чужинці. На IV-ій Конференції, на цю ж тему, що відбулася в університеті ім. Макворі в Сідней 1988 року, було шестеро доповідачів не українців.

За останніх п'ять років НТШ спільно з лекторатами зорганізувало 4 успішні наукові конференції. Наступна відбулася в 1990 році в приміщеннях університету ім. Монаша в Мельборні.

Слід згадати, що вже в 1961 році НТШ перевело Конгрес Української Науки. Одна сесія відбулася в Мельборні, а друга в Сідней. В 1963 році відзначено в Сідней 90-ліття НТШ циклом наукових доповідей (Радіон 1976).

Український Дослідний і Інформаційний Центр в Мельборні, починаючи з 1983 року видавав "Australian Ukrainian Review", якого завданням було інформування чужинців про нашу історію і культуру. Головним редактором цього журналу був д-р Л. Лаврівський, а співредактором д-р Л. Гаврилів. Товариство Українських І'радуатів Вікторії поставило собі подібне завдання (Менцінський 1984).

В червні 1988 року відбулася в Мельборні конференція на тему "Російський імперіялізм і Радянський

Союз”, яку влаштував Союз Українських Організацій Австралії (СУОА), а головним організатором був д-р Л. Лаврівський. Ключеву доповідь виголосив англійський історик Роберт Конквест, а також й австралійці мадярського, польського й єврейського походження.

Конференцію, в якій взяли участь академіки, журналісти, урядовці та представники десяти етнічних груп, відкрив один із федеральних політиків, а листовно привітав Прем'єр Міністр і Лідер Опозиції (Буцацький 1988).

Нав'язуючи до контактів з науковцями неукраїнського походження треба згадати ще раз проф. Їжі Марвана - випускника Карлового Університету в Празі, директора Департаменту Славістики Університету Монаш в Мельборні. Він перший в Австралії розбудив зацікавлення українською на університетському рівні ще до відкриття обох лекторатів. Із становища університетського професора він у великій мірі вплинув на започаткування української науки в Австралії.

Заслуги Ї. Марвана гідно оцінила УММАН, надаючи йому почесне членство і титул академіка. Цей честний удостоїлись поміж десятима українцями тільки двоє чужинців.

Українські Бібліотеки

До приїзду повоєнної еміграції навіть на полицях найбільших бібліотек Австралії не було україномовних, чи з українською тематикою публікацій. Д-р Т. Ляхович використовуючи контакт з мельборнським університетом, на якому він промувався на доктора філософії, спричинився до заснування українського відділу в його бібліотеці.

З відкриттям лекторатів заіснувала потреба мати українські бібліотеки в Університеті ім. Маквора в Сіднеї та ім. Монаша в Мельборні.

Ядром Макворівської бібліотеки стала збірка книг подарована професором Я. Рудницьким. Бібліотеку Владки Івана Прашко, найбільшу українську бібліотеку в Австралії, що начислює тепер понад 13.000 томів, не враховуючи журналів, заходами лекторату україністики Монашського університету, включено в австралійську бібліотечну мережу, щоб була доступною читачам, студентам і професіоналам у всій країні (Стецькі 1986).

В Канберрі проф. Є. Сенета зібрав українські книжки поміж членами місцевого Осередка Праці НТШ і передав їх Австралійській Національній Бібліотеці, яку поповнили своїми виданнями всі українські автори Австралії.

Осередок Праці НТШ в Сіднеї, разом із Сіднейським Відділом Союзу Українок здепонували деякі матеріали з історії українських організацій в стейті НПВ в архіві Mitchell Library. Книжки, енциклопедії і різні друковані матеріали в українській, англійській і інших мовах про Україну були даровані приватними особами і організаціями різним бібліотекам в Австралії.

Окрім згаданих вище українських бібліотек, парафії, громадські організації, школи і приватні особи мають цінні книгозбірні. Напр.о. митр. Іван Шевців, парох Сіднею має в своїй бібліотеці понад 9.000 томів.

Заінтересовані в нашій історії чужинці, передовсім католицькі священники, які цікавляться нашим обрядом - австралійці, часто одержують від наших церков відповідну літературу. За посередництвом українських Церков в Австралії нав'язуються контакти з чужинцями не тільки в суто релігійних справах, але й наукових. Між іншими в англомовному симпозіумі присвяченому 1000-літтю Хрещення України, який відбувся в Австралійському національному Університеті в Канберрі, прелегентами були два австралійські науковці (Павлишин 1988).

Ця, дуже поверховна розвідка, є першою спробою накреслити в одній статті сорокалітній процес розвитку української науки в Австралії. Немас сумніву, що в будучині історики українисти ще не раз і в більших деталях аналізуватимуть це важливе питання в житті спільноти, поширюючи подані тут інформації про події й поодинокі особи.

Згадано тут тільки тих професійних науковців, які брали участь у нашому громадському житті. А були також одиниці, які займали дуже високі позиції в академічному житті Австралії, хоч не вдержували контактів з українським середовищем. Автор свідомий того, що не подав усіх тих, які своєю громадською працею спричинилися до розвитку української науки. Неможливо удокументувати вичерпуючо працю кількадесяти осіб у короткій розвідці, але завдяки працям С. Радіона, на які часто покликається в цій статті, зацікавленим не буде важко довідатися децю більше про наших працівників пера в Австралії. Бібліографічні публікації С. Радіона та книга "Українці в Австралії" це підставові джерела інформації про історію нашого поселення, а в цьому й науки.

Треба також підкреслити важливу роль нашої преси в розвитку української науки, передовсім "Вільної Думки" і "Церкви і Життя" "Вільна Думка", якої головним редактором і видавцем є В. Шумський появилася вже в 1949 році. Орган Української Католицької Церкви, "Церква і Життя", що під сучасну пору є тижневиком, почав виходити в 1960 році. Його довголітнім редактором був Юрій Венгльовський.

Докладніші інформації про пресові видання в Австралії є у "Бібліографіях Радіона" ч. ч. 3, 4, 6, 7 і 8.

Дотеперішні осяги в ділянці українознавства в Австралії це плоди зерна, засіяного піонерами, які дорожили рідною наукою. Це' вислід ентузіазму багатьох одиниць, які присвятили науці вільний, від праці на хліб насущний, час. Вони працювали в умовах цілковитої ізоляції від академічного оточення, без доступу до бібліотек.

Немає сумніву, що існування й діяння двох лекторатів українознавства, кращі матеріальні умовини, контакти з академічними кругами місцевими і закордонними, вплинуть корисно на дальший розвій нашої науки.

Література

Брозицький, І. (1966)

Українське Шкільництво в Австралії

"Українці в Австралії" Бібліотека Українознавства ч. 15
СУОА Мельборн ст. 697 - 768

Бучацький, О. (1988)

Прогавлена нагода

Церква і Життя, ч.33 (923) 14 серпня 1988

Гавришкевич, Ю. (1986)

Культурний плюралізм і українська еміграція в Австралії

"Історія Українського Поселення в Австралії" - доповіді з
другої конференції - Мельборн 5 - 7 квітня 1985 (під
редакцією М. Павлишина) ст.8 - 19

Гордісьв, І. (1988)

Центр у Макворі

Вільна Думка, Сідней ч.ч. 1-4 (1950-53) січень 1988

Gordijew, I. (1986)

The Ukrainian Studies Foundation in Australia: a brief survey.

in ed. Pavlyshyn, M. Ukrainian Settlement in Australia. pp141-
148 Shevchenko Scientific Society in Australia, Library of
Ukrainian Studies No 54 Dept.Slavic Languages, Monash
University, Melbourne.

Завалипський, Е. (1966)

НТШ в Австралії

"Українці в Австралії" Бібліотека Українознавства ч.15
СУОА Мельборн ст.61 - 73

Консисто́рія УАПЦ в Австралії (1965)

Життєпис Архиспископа Сильвестра - Мельборнського і
Австралійсько-Ново-Зеландського
Друкарня Б. Ігнатова - Мельборн

Лаврівський, Л. (1988)

Конференція на тему "Російський Імперіалізм і Радянський
Союз"

Церква і Життя, Мельборн ч. 32 (922) 7 серпня 1988

Ляхович, Т. (1983) (+)

Перші 25 років НТШ Австралії

Вільна Думка, Сідней ч.17-18 (1709-10) квіт.-трав. 1983

Масляк, Я. (1985)

Вітасмо з 80-літтям

Церква і Життя, Мельборн ч.13 (746) березень 1985

Marvan, J. (1986)

Toward Ukrainian as an academic discipline in Australia.

Monash contribution, in ed. Pavlyshyn, M. Ukrainian Settlement
in Australia pp 135-140

Shevchenko Scientific Society in Australia, Library of Ukrainian
Studies No 54

Dept.Slavic Languages, Monash Uni. Melbourne

Менцінський, Ю. (1984)

Зовнішні зв'язки (доповідь на XVII-му з'їзді СУОА)

Церква і Життя, Мельборн - ч.33(923) 12 серпня 1984

Malecky, J. (1986)

Ukrainians in Canberra & Queanbeyan, pp 28-41 in ed.

Pavlyshyn, M. Ukrainian Settlement in Australia Dept. of Slavic Languages, Monash Uni. Melbourne.

Микитович, Р. (1983)

Перші голови Крайової Украни-НТШ в Австралії
Рукопис доповіді виголошеної на науковій конференції
НТШ 1-3 квітня 1983 року в Сідней (зберігається в
бібліотеці ЦУС Університету Маквора в Сідней.

Микитович, Р. (1987)

Про діяльність НТШ в Австралії в роках 1950-1986
Стаття для Записок Наукової Ради при СКВУ (зберігається
в архівах НР)

ОБЕ (1986)

Шості Загальні Збори і Науковий З'їзд Лікарського
Товариства в Австралії.
Церква і Життя, Мельборн ч. ч.47-48 (832-3) лист. 1986

Падох, Я. (1976)

Євген Юліян Пелепський
"Свобода" ч. ч.201-204, 206 жовтень 1976

Pavlyshyn, M. (1986)

Ukrainian Settlement in Australia
Second Conference, Melbourne 5-7 April 1985
Shevchenko Scientific Society in Australia Library of Ukrainian
Studies No 54
Dept.Slavic Languages, Monash University, Melbourne

Павлишин, Н. (1986)

Історія українського поселення в Австралії
Доповіді з другої конференції

Мельборн, 5-7 квітня 1985

Dept. Slavic languages, Monash University, Melbourne

Pavlyshyn, M. (1988)

One thousand years of Christianity in Ukraine.

Dept. Slavic Languages, Monash University, Melbourne

Радюв, С. (1976)

Нарис історії Наукового Товариства ім. Т. Шевченка в Австралії (1950-75)

Бібліотека Українознавства ч. 40

Крайова Управа НТШ в Австралії, Мельборн

Радюв, С. (1981)

Словник українських прізвищ в Австралії

УММАН, Мельборн

Радюв, С. (1983)

Словник українських дипломників в Австралії

УММАН, Мельборн

Радюв, С. Бібліографії, 1978, 1980, 1987, 1975-98, 1990

Пресові видання ст. 11-17

Бібліографія, ОІІ НТШ, Вікторія, Мельборн

Рибчин, І. (1966)

”Геопсихічні реакції і влада українця”

Дніпрова Хвиля - Мюнхен

Rosalion, O. (1986)

Ukrainian homonymy

Ph D Thesis . Monash University, Melbourne

Seneta, E. (1986)

Ukrainians in Australia's census, pp 15-27
 in ed. Pavlyshyn, M. Ukrainian Settlement in Australia
 Shevchenko Scientific Society in Australia
 Library of Ukrainian Studies No 54
 Dept. Slavic Languages, Monash University, Melbourne

Seneta, E. (1988)

Ukrainians in the 1986 census
 Paper read during IV Conference on "History of Ukrainian
 Settlement in Australia" 22-24 April 1988
 Macquarie University, Sydney
 Manuscript held in the Centre of Ukrainian Studies,
 Macquarie University, Sydney

Seneta, E. (1988)

Ukrainians in Australia
 manuscript kept in the Library of Dept. of Math. Statistics
 University of Sydney.

Сліпецький, М. (1987)

Статистика учнів українських шкіл в Австралії
 Інформаційно-Методичний Листок УІЦПР ч. ч. 30-31
 (74-75) ст. 78-80

Stecki, M. (1976)

The Ukrainian Bishop's Library, Melbourne. pp 151-153 in ed.
 Pavlyshyn, M. Ukrainian Settlement in Australia Shevchenko
 Scientific Society in Australia,
 Library of Ukrainian Studies No 54
 Dept. Slavic Languages, Monash University, Melbourne

Сірко, S. (1987)

Ukrainian Studies in Australian University enter fourth year.
Ukrainian Weekly, Jersey City No 49, 6 Dec. 1987

Сірко, S. (1988)

Conference on Ukrainian Settlement marks Australia's
Bicentennial.

Ukrainian Weekly, Jersey City, No 21, 22 May 1988

Чуб, Дмитро (1982)

У дзеркалі життя і літератури

Ластівка - Мельборн

Матеріяли до історії поселення українців в Австралії

”Українці в Австралії”

Бібліотека Українознавства ч. 15

СУОА - Мельборн

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY INC

63 Fourth Avenue · New York, NY 10003, USA · (tel) 212-254-5130 · (fax)
212-254-5239

Calendar

**Shevchenko Scientific Society Chapters
and links to selected sites**

Study centers have also been established in Washington, DC, Philadelphia, PA, Chicago, IL, Detroit, MI, and Cleveland, OH. Autonomous Shevchenko Scientific Societies also exist in Australia, Canada, Poland, Slovakia, and one headquartered in Sarcelles, France for membership in Western Europe. The work of all Shevchenko Scientific Societies is coordinated by a quadrennially elected World Council with offices in Lviv, New York, and Toronto.

United States

The Shevchenko Scientific
Society, Inc.

63 Fourth Avenue
New York, NY 10003
USA

Fax: 212-254-5239

Tel: 212-254-5130

<http://www.brama.com/sss/>

Washington, DC

USA

301-622-1415

Dr. Ilarion Kalynevykh,

President

БІБЛІОГРАФІЯ

рецензій на видання Ст. Радіона й біографічних статей про нього

1. Б. Ром: (Романенчук, проф. д-р.). Степан Радіон. "Новий похід", рецензія, В: "Київ", Філядельфія, ч?., 1955, ст.198-199.
2. Іван Хміль (псевд.). "Ст. Радіонові"; (вірш-присвята). В: "Вільна Думка", Сідней, ч.35, 8/9/1963, ст.?.
3. Любов Михайлів (лекторка літератури). Ст. Радіон. "Микола Береза", рецензія. В: "Київ", Філядельфія, ч.5, 1964, ст.167-168; "Вільна Думка", Сідней, ч.20(769), 17/5/1964, ст.?.
4. Любов Михайлів. Степан Радіон. "Новий похід"; рецензія. В: "Київ", Філядельфія, ч.5, 1964, ст.167-168; "ЦЖ", Мельборн, ч.11(33), 8/6/1969, ст.?.
5. Д-р. Юл. Мовчан. Австралія очима українського поселенця. Степан Радіон. "Микола Береза", (оповідання), рецензія. В: "Світання", альманах, Торонто, Канада, ч.11-12, 1970, ст.?.
6. Ярослав Булка (інж.). "Степан Радіон" (журналіст, письменник, рецензент-критик). Короткий біографічний нарис з нагоди 60-річчя, стаття. В: "Вільна Думка", Сідней, ч.36(1201), 3/9/1972, ст.4.
7. "Людина праці"; (біо-бібліографічна стаття про Ст. Радіона). В: "Вільна Думка", Сідней, ч.4(1169), 23/1/1972, ст.3.
8. Д-р. Максим Бойко. "Трудящий Радіон". (Біо-бібліографічна стаття. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.6(315), 1974, ст.703-704.
9. Р.Володимир (Роман Кухар, проф. д-р.). Сьогоднішня нашої літератури на еміграції. Ст. Радіон. "Новий похід", "Микола Береза", рецензія. В: "Світання, альманах, Торонто, Канада, ч.5(VII), 1975, ст.?.
10. Роман Кухар. Літературні постаті в тіні еміграційних буднів. (Степан Радіон. "Новий похід", "Микола Береза"), рецензія. В: "Визвольний Шлях", Лондон, кн.7-8, 1975, ст.?.

11. Роман Верес (д-р.). Карбоване слово Степана Радіона. "Біо-бібліографічний огляд. До 25-ліття літературно-публіцистичної діяльності", рецензія. В: "Гомін України", Торонто, ч.?, р.?, ст.?
12. Ол. Соколишин, (д-р.). Праці Степана Радіона. Біо-бібліографічний огляд за редакцією д-ра М.Бойка. В: "Вісник", ч.11, 1976, ст.28.
13. Протопресвітер УАПЦ Н.Плічковський. Наукове видання. Степан Радіон. "Нарис Історії Наукового Товариства імені Шевченка в Австралії, 1950-1975", рецензія. В: "Шлях Перемоги", Мнюхен, ч.6(1192), 6/2/1977, ст.?
14. Цінне документальне видання. Ст. Радіон. "Нарис Історії Наукового Товариства ім. Т.Шевченка в Австралії (1950-1975)", рецензія. В: "Українець в Австралії", Мельборн, ч.7-8, 1977, ст.8.
15. Максим Бойко (д-р.). Трудящий письменник, критик, публіцист. Радіон, Степан. "Бібліографія і збірка друкованих праць", рецензія. В: "Український Голос", Вінніпег, ч.?, 24/1/1979.
16. Д-р. Роман Верес. Степан Радіон. "Нарис Історії Наукового Товариства ім. Т.Шевченка в Австралії, 1950-1975", рецензія. В: "Новий Шлях", Торонто, ч.?, 16/6/1979, ст.?
17. Юл. Мовчак (д-р.). "Степан Радіон - людина слова й діла", біографічна стаття. В: "Новий Шлях", Торонто, ч.4, 26/1/1980, ст.?
18. Редакція. "З нагоди тридцятиліття творчости Степана Радіона, стаття. В: "Наш Фронт", Мельборн, ч.8, 1980, ст.30.
19. Лариса Мурович (поетеса). "Тридцятиліття творчости С.Радіона", біографічна стаття. В: "Гомін України", Торонто, ч.?, 4/6/1980, ст.?
20. Максим Бойко (д-р.). Автобіографічні доповнення С.Радіона. "Бібліографія, ч.3 з нагоди тридцятиліття творчости", рецензія. В: "Новий Шлях", Торонто, ч.29-30, 18-25/7/1981.
21. Максим Бойко. Українська етніміка в Австралії. Радіон, Степан. "Словник українських прізвищ в Австралії", рецензія. В: "Новий Шлях", Торонто, ч.41, 9/10/1982, ст.?
22. Д-р. Юліян Мовчан. "70-річчя трудящого Радіона, письменник, публіцист, науковець", біографічна стаття. В: "Український Голос", Вінніпег, ч.33, 16/4/1982, ст.?

23. Роман Волинський (псевдонім). "Від сварки до звиродіння". (Про тероризування Ст. Радіона), стаття. В: "Новий Шлях", Торонто, ч.45. 6/11/1982, ст.16.
24. Ол. Соколишин (д-р.). "Каталог публікацій Осередку Бібліографії Волині", англ. мовою, огляд. В: "Українська Книга", Філядельфія, ч.2, 1982, ст.53-54.
25. Максим Бойко. На шляху австралійської україніки. Степан Радіон. "Словник українських дипломників в Австралії", рецензія. В: "Український Голос", Вінніпег, ч.35, 29/8/1983, ст.9.
26. Юліян Мовчан (д-р.). "Словник українських дипломників в Австралії. Нова праця Степана Радіона", рецензія. В: "Новий Шлях", Торонто, ч.26, 25/6/1983, ст.?.; "Українець в Австралії", Мельборн, ч.3(623), 18/9/1983, ст.3.
27. Редакція. "Відгуки науковців на Словника дипломників Ст. Радіона". В: "Церква і Життя", Мельборн, ч.28(657), 1983, ст.?.
28. Яр. Рудницький (проф. д-р. Президент УММАН). Степан Радіон. "Словник українських прізвищ в Австралії". В: "Бібліографія і біо-бібліографія" Степана Радіона, частина 4, 1984. ст.46.
29. "Появився каталог регіоналістики Волині. Ст. Радіон "Каталог оф Волінія Бібліографік Сентер", огляд. В: "Свобода", Джерсі Сіті, ч.?.
30. ОПУС. Науково-дослідчі завдання австралійської славістики - "Словник українських прізвищ в Австралії" Ст. Радіона, огляд. В: "Америка", Філядельфія, ч.134, 23/8/1985, ст.4.
31. Юліян Мовчан (д-р.). "Припадкова зустріч" Степана Радіона, рецензія. В: "Новий Шлях", Торонто, ч.42, 19/10/1985, ст.?.; "Украпрес", Грінлі, Колорадо, США, ч.32, 1985.
32. Роман Кухар (проф. д-р.). Австраліяна в нашій літературі. Степан Радіон. "Припадкова зустріч", рецензія. В: "Свобода", Джерсі Сіті, США, ч.146, 2/8/1985, ст.2.
33. Роман Кухар. Оживлений відзив на потребу документації. Степан Радіон. "Словник українських дипломників в Австралії", рецензія. В: "Америка", Філядельфія, ч.115, 10/7/1985.

34. Нова бібліографічна праця. Степан Радіон. "Бібліографія і біо-бібліографія, частина 4.", огляд. В: "Церква і Життя", Мельборн, ч.8(741), 24/2/1985, ст.?
35. Василь Ленчик. Степан Радіон обраний членами Філологічної Секції НТШ Членом-Кореспондентом Філологічної Секції НТШ. В: "Бібліографія частина 3". Друге перероблене видання. Степана Радіона, Мельборн, 1986, ст.42-43.
36. Проф. (емар.) д-р. Я.Б.Рудницький, Президент УММАП. Ст. Радіона наділено титулом і стажем Дійсного Члена Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук. В: "Бібліографія частина 3", видання друге перероблене й доповнене, Мельборн, Австралія, 1986, ст.44.
37. Прот. Володимир Салига. Коротка історія нашої парафії. Степан Радіон. "Коротка Історія Св. Успінської парафії Української Автокефальної Православної Церкви в Балаклаві, Мельборн, 1968-1986", короткий огляд. В: "Парафіяльні Новини", Мельборн, Вікторія, Австралія, ч.22, вересень, 1986, ст.9.
38. Ю.Мовчан. Дві книжки Степана Радіона. "Світ книжок - світ думок" і "Бібліографія ч.3". Друге видання перероблене й доповнене, рецензія. В: "Український Голос/Канадійський Фармер", ч.25, 23/6/1986, ст.7. 12/9/1986 р.
39. Д-р. Максим Бойко. Глибокі сліди С.Радіона з Австралії "Світ книжок - світ думок". В: "Український Голос/Канадійський Фармер", 28/9/1987.
40. Проф. д-р. Роман Кухар. Літописець австралійської україніки. "Бібліографія", частина 6. Бібліографія українського друкованого слова в Австралії, за роки 1980 - 1986. В: "Свобода", ч.167, 1/9/1987.
41. Д-р. Юл. Мовчан. 6-та частина "Бібліографії" Степана Радіона. В: "Новий Шлях", ч.42, 17/10/1987, ст.12.
42. Павло Дубів. "Про путівники й довідники в українській літературі. "Бібліографія", ч.6. В: "ЦІЖ", Мельборн, ч.43-44(881-2), 25/10/1987.
43. Д-р. Ю.Мовчан. "Д-рові Степанові Радіонові стукнуло" 75, письменник, журналіст, бібліограф". В: "Український Голос/Канадійський Фармер", ч.?, 28/9/1987.

44. Д-р. Максим Бойко. П'ятирічник австралійської україніки. Степан Радіон. "Бібліографія українського друкованого слова в Австралії". В: "Український Голос/Канадійський Фармер", ч.4, 25/1/1988, ст.5.
45. Проф. д-р. Роман Кухар. Степан Радіон. "Історія Святоуспінської парафії у Балаклаві", 1968-1988. В: "Свобода", 26/3/1/88.
46. Ernest Kay, Editor. Men of Achievement, Stepan Radion. In: International Biographical Centre, Cambridge, England, Eighth Edition, 1981, p.604. ISBN 0 900332 58 1.
47. (Ernest Kay), (Editor). The International Who's Who of Intellectuals, Volume Four, Stepan Radion. In: International Biographical Centre, Cambridge, England, 1982, p.927.
48. Ernest Kay. Dictionary of International Biography, Stepan Radion. In: International Biographical Centre, Cambridge, 1982, p.538.
49. Ernest Kay, D.Litt, Editor. Who's Who in the Commonwealth, First Edition, Stepan Radion. In: International Biographical Centre, Cambridge, England, 1982, p.522. ISBN 0 900332 63 8.
50. Ernest Kay, International Registrar of Profiles, Edition VII, Stepan Radion. In: International Biographical Centre, Cambridge, England, 1983, p.757. ISBN 0 900332 734 5.
51. Ernest Kay. Who's Who in the Commonwealth, Second Edition, Stepan Radion. In: International Biographical Centre, Cambridge, England, 1984, p.431. ISBN 0 900332 70 0.
52. J.M. Evans, Editorial Director. International Book of Honour, First World Edition, Stepan Radion. In: The American Biographical Institute, Raleigh, North Carolina, 1985, p.526. Library of Congress Nu. 83-70200, ISBN 0 934544 24 7.
53. Ernest Kay, General Editor. Men of Achievement, Thirteenth Edition, Stepan Radion. In: International Biographical Centre, Cambridge, England, 1988, p.650. ISBN 0948 875 00 3.
54. AK-S:SG/JM. Radion, Stepan. (Bio-Bibliography). Centre for Studies in Literary Education, Humanities, Deakin University, Geelong, Victoria, Australia.

55. Г.Л. Аркушин (Луцьк). Наш краєнин в Австралії, Луцький Державний Педагогічний Інститут імені Лесі Українки. Минуле і сучасне Волині, Історичні постаті краю. Тези доповідей 5 Волинської історико-краєзнавчої конференції 11-13 жовтня 1991 року, Луцьк-1991.
56. Володимир Рожко (Луцьк). Скарби духі Степана Радіона. "Молода Волинь", Луцьк, 26/6/1992.
57. Д-р. Юліян Мовчан, Македонія, США. Степанові Радіонові - 80 років! "Вільна Думка", Сідней, ч.30(2185), 26/7/1992, ст.7.
58. Микола Онуфрійчук (Луцьк). Сівач українського слова, "Народна Трибуна", Луцьк, ч.49/159, середа, 1992.
59. Максим Бойко. Закріплення української духовости на преріях Австралії. (До 80-ліття С.Радіона). "Свобода", Нью-Джерсі. США, ч.169, 3/9/1992.
60. Володимир Рожко. Безцінний дар з Австралії. "Волинь", Луць, 15/4/1993.
61. Анаст. Філатенко. Завжди з Україною. "Волинь", 12/12/1992.
62. Почесний Член Ліги Вільної України. "Наша Мега", Аделаїда, ч.1, 1994.
63. Володимир Рожко. Дарунок з Австралії. "Волинь", Луцьк, 16/4/1994.
64. Роман Кухар. Чи потрібно це видання. Степан Радіон. "Із пожовклих листків в Австралії" (Епізоди з автобіографії віршами й прозою), "Національна Трибуна", Нью-Йорк, 1/5/1994, ч.18/568.
65. Юліян Мовчан. Ще один трагічний документ епохи. "Новий Шлях", Торонто, ч.19, 14/5/1994. (Степан Радіон. Із пожовклих листків в Австралії, "Спадщина", Мельборн, Австралія), "Свобода", Нью-Джерсі, США, ч.195-166, 31/8 і 1/9/1994.
66. Володимир Рожко. Живе для України. ч.6 (12838) 15/1/1994, "Волинь", Луцьк.
67. Володимир Рожко. Повернення Степан Радіона, "Народня Трибуна", 11/10/1994, Луцьк, ч.79(409).
68. Г.Нецька. Де шукати правду? Відкриваємо невідомі сторінки (про Степана Радіона), "Вільним Шляхом", Ківерці, 29/10/1994.

69. Григорій Аркушин. Літописець австралійської України, доповідь. "Шоста Всеукраїнська Наукова Конференція з історичного Краєзнавства", Луцьк, жовтень-вересень, 1993.
70. Іван Шульга. Посилка з Австралії (книжок Степана Радіона до Сильнеської Середньої Школи), "Волинь", ч.4(13170), 11/10/1996, Луцьк.
71. Нелли Некрасова, Лев Зайцев. Мост через океан. Україна-Австралія, книжкова виставка (видань Степана Радіон і ін. авторів Австралії), Одеська Наукова державна бібліотека, "Одесский Вестник", 4 февраля, 1971.
72. Дмитро Нитченко, Мельборн, і Мирон Нестерчук, Стрий, Львівщина. Рекомендація у члени Спілки Письменників України.
73. Галина Владимірская. "Я вернусь, вернусь в край коханий". О трудах С.Радіона. "Одесские известия", 17 сентября, 1996 года.
74. Володимир Рожко. Щедра осінь Степана Радіона. Вчена Рада Вол. Держ. Університету ім. Лесі Українки присудила йому звання Почесного Професора. "Волинь", 11 жовтня 1997.
75. Роман Кухар, проф. д-р. 85-ліття творчого життя Степана Радіона. "Визвольний Шлях", Лондон, Англія, ч.?, р.?
76. Степан Радіон - Почесний професор. "Вільна Думка", Сідней, ч.15(2326), 9/4/1995.
77. Роман Кухар. 85-ліття творчого життя Степана Радіона. "Церква і Життя", Мельборн, ч.4, 19-25/1/1998.
78. Марко Павлишин. Любитель документу. "Із пожовклих листків в Австралії". "Наша Мета", Аделаїда, Австралія, ст.УІІ, 1998.
79. Д-р. Марко Павлишин. Скільки ми знаємо про українців Австралії. Дослідникам допоможуть бібліографії Степана Радіона. Доповідь, Конференція Асоціації Українців Австралії та НТША, Сідней, 3-5 липня 1998.
80. Володимир Рожко. Живе для України. "Вільна Думка", Сідней, ч.18-19(2277-78) 1-8/5/1994.
81. Євген Гаран. Як рятувати книгу від загибелі. Бібліографія Українців Австралії Степана Радіона. "Вільна Думка", Сідней, ч.23(2491), 8-14/6/1998.

82. Людмила Саєнко. Контакти через океан. "Україна в світі", Одес.Держ.Наук. Бібліотека. Творчість письменника Степана Радіона, "Одесский Вестник", ч.17(167), 23/4/1999.
83. Людмила Саєнко. Літописець в Австралії Степан Радіон, "Думська Площа", Одеса, ч.15(165), 9/4/1999.
84. Є.Гаран. Спогади Степана Радіона. "Із пожовклих листків в Австралії", "Вільна Думка", Сідней, ч.24-25(2492-3), 15-28/6/1998.
85. Юліян Мовчан. Літературний портрет Степана Радіона Петреа Сороки, "Новий Шлях", Торонто, 24/6/1999.
86. Степан Радіон, У мандри, опов. "Гомін Волі", Стрий, Україна, ч.87(1394), 10/8/1999.
87. Микола Шульський, Лідія Охоча. Ще один цікавий лист... Берестянська Середня Школа, Волинь. Кімната українознавства, "Степан Радіон - наш земляк". "Наша Мета", Аделаїда, Австралія, ч.5(69), 2000.
88. Іван Коваль. В далекій Австралії сниться йому Волинь синьоока. (Життя і творчість Степана Радіона). Філологічний Факультет Тернопільського Педагогічного Університету. "Життя і Слово". Тернопіль, 2000.
89. М.Онуфрійчук. ДИПЛОМОМ лауреата премії "Одержимість" Волинського обласного відділення Українського Фонду Культури нагороджується Степана Радіона, письменника й ученого в Австралії за багаторічну подвижницьку працю у царині збереження і розвитку української культури в Австралії, Луцьк, 27/3/1998 р.
90. Радіон Степан, гасло. Енциклопедія Української Діаспори, Том 4 (Австралія-Азія-Африка), член Редакційної Колегії. Київ-Нью-Йорк-Чикаго-Мельбурн, 1995.
91. A.K.-S:SG/JM. Radion, Stepan, watchword. A Bibliography of Australian Multicultural Writers. Deakin University, Geelong, Victoria. Sneja Gunew, Lolo Houbain, Alexandra Karakostas-Seda, Jan Mahyuddin. Centre for Studies in Literary Education, Humanities, 1987.
92. Danylo Husar Struk, editor. Radion, Stepan, watchword, Encyclopedia of Ukraine, Vol. IV, Ph-Sr. University of Toronto Pres Incorporated, Toronto Buffalo London, 198?. 3/12/2000.

Site:

<http://www.nla.gov.au/ms/findaids/1315.html>

MS 1315

Papers of Stepan Radion

- [Scope and Content Note](#)
  - [Biographical Note](#)
  - [Series Description](#)
  - [Box List](#)
-

Scope and Content Note

- Papers
- 1952-1983
- 70 cm. (5 boxes)
- Access restricted until Radion's death.

Biographical Note

Radion has worked as a journalist and bibliographer and is the author of numerous publications including *Bibliography of works in Ukrainian language* (1980), *Dictionary of Ukrainian surnames in Australia* (1981) and *Dictionary of Ukrainian graduates in Australia* (1983).

Series Description

Series 1 - Correspondence, 1952-83

Correspondence between Radion and various Ukrainians including editors, bibliographers, academics, publicists, religious leaders, authors and Ukrainian organisations from both Australia and abroad. Most of the correspondence is in Ukrainian.

For an index to correspondents prepared by S. Radion, see Appendix. (not present here)

Folder

1	1952-
57	
2	1958-
62	
3	1962-
65	
4	1965-
66	
5	1966-
68	
6	1970-
71	
7	1968-
71	
8	1961-
73	
9	1973-
74	
10	1975-
76	
11	1976-
77	
12	1978-
79	
13	1979-
80	
14	1980-
81	
15	1979-
82	
16	1983

Series 2 - Manuscripts, 1958-83

Typescripts and manuscripts of articles, book reviews and stories written by Radion in Ukrainian.

Folder

1	1958-
65	
2	1966-
70	
3	1970-
74	
4	1954-
69	
5	1966-
81	
6	1981-83

Series 3 - Diaries, 1955-60

Piece

1-	
3	1955
4	1956-
57	
5	1957
6	1957-
58	
7	1958
8	1958-
59	
9	1959-60

Series 4 - Publications**Piece**

1	<i>Novyi Pokhid</i>
(1954)	
2	<i>Mykola Bereza</i>
(1956)	
3	<i>A survey of history of the Shevchenko Scientific Society in Australia, 1950-1975 (1976).</i>

Box List

Series	Folder/piece	Box
1	1-	
6	1	
	7-	
11	2	
	12-	
16	3	
2	1	3
	2-	
5	4	
	6	5
3	1-	
9	5	
4	1-3	5

[Enquiries | Feedback](#) ↗

NATIONAL LIBRARY OF AUSTRALIA, Canberra, ACT 2600, AUSTRALIA
Telephone + 61 2 6262 1111; Facsimile +61 2 6257 1703; Telephone
Typewriter Number: 1800 026 372

Last updated Tuesday 01-Jun-1999
<http://www.nla.gov.au/ms/findaids/1315.html>

DR. MARKO PAVLYSHYN

Convenor of the Slavic Section and Co-ordinator of UKRAINIAN STUDIES

Dr Marko Pavlyshyn is Convenor of the Slavic Section at Monash University. His research specialization is contemporary Ukrainian literature.

His book *Canon and Iconostasis* (Kyiv, 1997) reflects his interest in the application of rhetorical and post-colonial approaches to the analysis of literary texts. He is the editor of *Glasnost in Context* (New York, 1990) and *Stus as Text* (Melbourne, 1992) and co-editor of

Ukraine in the 1990s (Melbourne, 1992), as well as other scholarly collections.

He is the author of over 50 articles in *Suchasnist'*, *Journal of Ukrainian Studies*, *Harvard Ukrainian Studies*, *Australian Slavonic and East European Studies* and other journals.

For a more comprehensive listing of Dr Pavlyshyn's publications, see his [Select Bibliography](#).

In 1995 he received the O.I. Biletsky prize for literary and cultural criticism, conferred by the Writers' Union of Ukraine and the Ukrainian Ministry of Press and Information.

Examples of recently and currently supervised Ph.D theses: post-colonial perspectives on the Ukrainian historical novel; Russian-Ukrainian literary relations in the 19th century; Andrzej Wajda and film adaptations of literary texts; Bulgakov and the Baroque.

M. Pavlyshyn is active in Monash University's Centre for Comparative Literature and Cultural Studies, of which he was Director in 1991-92, and the Centre for European Studies. He was the founding President of the Ukrainian Studies Association of Australia and is a member of the Bureau of the International Association for Ukrainian Studies. He is President of the Australia and New Zealand Slavists' Association.

For further information on [Ukrainian Studies courses](#), go to the [Undergraduate Studies page](#), or [Postgraduate Studies page](#). [Dr. Pavlyshyn may be contacted via this email form](#) or by phone on (03)9905 2259.

Select Bibliography (in reverse chronological order)

Book

- *Kanon ta ikonostas*. Kyiv: Chas, 1997. 448 pp. Series: Ukrains'ka moderna literatura.

Edited books

- *Stus iak tekst [Stus as Text]*. Melbourne: Monash University, Slavic Section, 1992, xi + 93 pp.
- *Glasnost in Context: Recurrences in Central and East European Literatures and Cultures*. New York: Berg, 1990, 206 pp.
- *One Thousand Years of Christianity in Ukraine: Papers from a Symposium at the Australian National University, Canberra, 15 August 1987*. Melbourne: Department of Slavic Languages, Monash University, 1988, 72 pp.
- *Ukrainian Settlement in Australia: Second Conference, Melbourne, 5-7 April 1985*. Shevchenko Scientific Society, Library of Ukrainian Studies, No. 54. Melbourne: Department of Slavic Languages, Monash University, 1986, 167 pp.

Co-edited books

- Chair, editorial board, *Ukrainci v Avstralii*. Vol. II. Melbourne: Australian Federation of Ukrainian Organizations, 1998, xii+1104 pp.
- Vasyl Markus, ed., Marko Pavlyshyn and Volodymyr Troshchynsky, associate eds., *Entsyklopediia Ukrains'koi Diiaspory*. In 7 vols. Vol. 4 (Australia, Asia, Africa). Kyiv: Shevchenko Scientific Society, Inc., USA, and the National Academy of Sciences of Ukraine, 1995, 248 pp.
- Guest ed., with J.E.M. Clarke, *Ukrainian Studies Association of Australia Second Conference: Monash University, 12-13 May 1995*, special issue, *Journal of Ukrainian Studies*, 20 (1995), Nos. 1-2, 225 pp.
- With Chris Worth and Pauline Nestor, *Literature and Opposition*. Melbourne: Monash University, Centre for Comparative Literature and Cultural Studies, 1994, 194 pp.
- With J.E.M. Clarke, *Ukraine in the 1990s: Proceedings of the First Conference of the Ukrainian Studies Association of Australia, Monash University, 24-26 January 1992*. Melbourne: Monash University, Slavic Section, 1992, xvi + 278 pp.
- With Boris Christa, Wolfgang Gesemann, Helmut W. Schaller, Hans-Peter Stoffel and Roland Sussex, *Slavic Themes: Papers from Two Hemispheres*. Selecta Slavica, 12. Neüried (Germany): Hieronymus, 1988, 428 pp.
- Guest ed., with J. Marvan, *Monash University Scholars in Ukrainian Studies*. Special issue of *Journal of Ukrainian Studies*, 10 (1985), No. 1.

Translation

- Yuri Andrukhovych, *Recreations*. Edmonton: Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 1998, 132 pp.

Chapters and articles

- "Dva 'khudozhni tila' suchasnoi prozy" [Two 'Aesthetic Bodies' in Contemporary Prose (on Andrukhovych and Pashkov'skyi)], *Svito-vyd* (Kyiv), 1997, No. 3(28), 103-110.
- "Postkoloniial'na krytyka i teoriia" [Postcolonial Criticism and Theory]. In: Mariia Zubryts'ka, ed. *Slovo znak dyskurs: Antolohiia svitovoi literaturno-krytychnoi dumky XX st.* L'viv: Litopys, 1996, 531-35.
- "Culture and National Identity: Ukrainian Developments 1991-1996." In: Vladimir Tikhomirov, ed., *In Search of Identity: Five Years Since the Fall of the Soviet Union.* Melbourne: Centre for Russian and Euro-Asian Studies, University of Melbourne, 1996, 79-91. CRE-AS Publications Series No. 1.

1994-1995

- "Chomu ne shelestyt' *Lystia zemli*?" [Why No Rustling Among (Volodymyr Drozd's) *Leaves of the Earth*?]. *Suchasnist'*, 1995, No. 5, 80-89.
- "From Osadchy to the 'Koleso' Controversy: Modernity and Its Meanings in Ukrainian Culture since the 1960s." In *Ukrainian Studies Association of Australia Second Conference: Monash University, 12-13 May 1995*, special issue, *Journal of Ukrainian Studies*, 20(1995), Nos. 1-2, 69-78.
- "Toward a Culture Suitable for Adults: The Literary Criticism of Iurii Sherekh." *Australian Slavonic and East European Studies*, 9 (1995), No. 1, 83-100.
- "On the Possibility of Opposition Under Glasnost'." In: Chris Worth, Pauline Nestor and Marko Pavlyshyn, *Literature and Opposition.* Melbourne: Monash University, Centre for Comparative Literature and Cultural Studies, 1994, 165-78.

1992-1993

- "Anatomizing Melancholy: The Poetry of Ihor Kalynets." *Journal of Ukrainian Studies*, 18 (1993), No. 1-2, 185-215.
- "Shcho peretvoruietsia v *Rekreatsiakh* Iurii Andrukhovycha?" ["What Is Transformed in Iurii Andrukhovych's Recreations?"]. *Suchasnist'*, 1993, No. 12, 115-27.
- "Ukrainian Literature and the Erotics of Post-Colonialism: Some Modest Propositions." *Harvard Ukrainian Studies*, 17 (1993), No. 1/2, 110-26.
- "Culture and the Emigre Conscience: Ukrainian Theatre in Australia 1948-1989." *Australasian Drama Studies*, 1992, No. 20, 54-69.
- "Kvadratura kruha: Prolehomeny do otsinky Vasylia Stusa" [Squaring the Circle: Prolegomena to an Assessment of Vasyl' Stus]. In: Marko Pavlyshyn, ed., *Stus iak tekst [Stus as Text]*. Melbourne: Monash University, Slavic Section, 1992, 31-52.
- "Post-Colonial Features in Contemporary Ukrainian Culture." *Australian Slavonic and East European Studies*, 6 (1992), No. 2, 41-55.
- "Ukrains'ka kul'tura z kutu zoru postmodernizmu" [Ukrainian Culture in Postmodern Perspective]. In: Marko Pavlyshyn and J.E.M. Clarke, eds., *Ukraine in the 1990s: Proceedings of the First Conference of the Ukrainian Studies Association of Australia, Monash University, 24-26 January 1992.* Melbourne: Monash University, Slavic Section, 1992, 38-49.

1990-1991

- "Aspects of the Literary Process in the USSR: The Politics of Recanonization in Ukraine After 1985." *Southern Review* (Adelaide), 21 (1991), No. 1, 12-25.
- "Chornobyl's'ka tema i problemy zhanru" [The Chernobyl Theme and Problems of Genre]. *Slovo i chas* (Kyiv), 1991, No. 4, 27-32.
- "Mythological, Religious and Philosophical Topoi in the Prose of Valerii Shevchuk."

Slavic Review, 50 (1991), No. 4, 905-13.

- "The Short Stories of Ievhen Hutsalo." In: Irena R. Makaryk, *Living Record: Essays in Memory of Constantine Bida (1916-1979)*. Ottawa: University of Ottawa Press, 1991, 97-108.
- "Writing in the Post-Soviet World." *Arena*, 1991, No. 97, 139-44.
- "Chy spravdi v ukrains'kii literaturi vidbuvaiet'sia perebudova?" [Is There Really *Perestroika* in Ukrainian Literature?]. *Suchasnist'*, 1990, No. 1, 27-36.
- "Thaws, Literature and the Nationalities Discussion in Ukraine: The Prose of Valerii Shevchuk." In: Marko Pavlyshyn, ed., *Glasnost in Context: Recurrences in Central and East European Literatures and Cultures*. New York: Berg, 1990, 49-68.
- "Yevhen Hutsalo's *Pozychenyi cholovik*: The Whimsical in the Contemporary Ukrainian Novel." In: E. N. Burstynsky and R. Lindheim, eds., *In Working Order: Essays Presented to G.S.N. Lutsyk*. Edmonton: Canadian Institute of Ukrainian Studies, 1990, 113-28.

1988-1989

- "Taras Shevchenko i ioho doba u tvorchosti Valerii Shevchuka" [Taras Shevchenko and his Age in the Works of Valerii Shevchuk]. *Suchasnist'*, 1989, No. 3, 26-35.
- "Artist or Moralist? Volodymyr Vynnychenko's *The Solar Machine*." *Australian Slavonic and East European Studies*, 3 (1989), No. 2, 17-33.
- "Aspekty ukrains'koi literatury v Avstralii" [Aspects of Ukrainian Literature in Australia]. *Suchasnist'*, 1988, No. 4, 31-47.
- "Christianity: Observations on Its Role in Ukrainian Culture, Past and Present." In: M. Pavlyshyn, ed., *One Thousand Years of Christianity in Ukraine: Papers from a Symposium at the Australian National University, Canberra, 15 August 1987*. Melbourne: Department of Slavic Languages, Monash University, 1988, 53-69.
- "Honchar's *Sobor* and Rudenko's *Orlova balka*: Environmental Conservation as Theme and Argument in Two Recent Ukrainian Novels." In: Boris Christa et al., eds., *Slavic Themes: Papers from Two Hemispheres*. Selecta Slavica, 12. Neuried (Germany): Hieronymus, 1988, 271-88.
- "National Idioms in Soviet Literature? The Case of the Ukrainian Whimsical Novel." In: Brian Edwards, ed., *Literature and National Cultures*. Typereader Publications, No. 3. Geelong: Centre for Studies in Literary Education, Deakin University, 1988, 109-16.

1986-1987

- "*Dim na hori Valerii Shevchuka*" [Valerii Shevchuk's *House on the Hill*]. *Suchasnist'*, 1987, No. 11, 28-41.
- "The Dislocated Muse: Ukrainian Poetry in Australia, 1948-1985." *Canadian Slavonic Papers*, 28 (1986), 187-204.
- "Satire and the Comic in Australia's Ukrainian Literature." In: M. Pavlyshyn, ed., *Ukrainian Settlement in Australia: Second Conference, Melbourne, 5-7 April 1985*. Shevchenko Scientific Society, Library of Ukrainian Studies, No. 54. Melbourne: Department of Slavic Languages, Monash University, 1986, 99-113.

1983-1985

- "*Ia, Bohdan (spovid' u slavi)* Pavla Zahrebel'noho" [Pavlo Zahrebel'nyi's *I, Bohdan: A Confession in Greatness*]. *Suchasnist'*, 1985, No. 9, 27-35.
- "The Rhetoric and Politics of Kotliarevsky's *Eneida*," *Journal of Ukrainian Studies*, 10 (1985), No. 1, 9-24.
- "Travesty and the Comic: Their Formative Role in Late Eighteenth-Century Ukrainian Literature." In: Pavel Petr, David Roberts and Philip Thomson, eds., *Comic Relations: Studies in the Comic, Satire and Parody*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 211-18.

- "'Lichu v nevoli dni i nochi' Tarasa Shevchenka" ["Taras Shevchenko's 'I Count My Days and Nights in Prison'"]. *Suchasnist'*, 1984, No. 3, 55-66.
- "Oles' Berdnyk's *Okotsvit* and *Zoriani korsar*: Romantic Utopia and Science Fiction." *Journal of Ukrainian Studies*, 8 (1983), 89-101.

For further information on Ukrainian Studies courses, go to the Undergraduate Studies page or the Postgraduate Studies page. Dr. Pavlyshyn may be contacted via this email form or by phone on (03)9905 2259.

DR.PAVLYSHYN ◀▶ HOME

<http://www.arts.monash.edu.au/gsandss/slavic/ukrainia.html>

INFORMATION FOR THE RECORD OF THE SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY IN AUSTRALIA

Name: Michael Lubomyr LAWRIWSKY, Ph.D. (Adel.)

Biographical Data:

Born 7.3.52, in Barmera South Australia, son of Michael and Sofie. Marrie 6.12.73 to Maria Yaroslava Wolyneec, daughter of Osyp and Tania. They have one son, Lubomyr Taras, born 7.10.80.

Academic Training:

University of Adelaide

1971-1974 B.Ec. (hons.)

1975 enrolled for M.Ec. (by thesis) – upgraded

1976-1980 Ph.D. (by thesis)

Academic Experience:

*1975-1977 part-time Tutor in Economics,
University of Adelaide*

*1978-1981 Senior Tutor in Economics, La Trobe
University*

Summary of Research:

Lawriwsky, M.L., (1977a), "Shareholder Welfare, Efficiency of Investment and the Life Cycle Hypothesis: Some Australian Evidence", Paper

presented to the Sixth Conference of Economists, Hobart, May 16-20.

*Lawriwsky, M.L. and D.K. Round, (1977b), "Tests of the Effect of Control on Firm Performance: A Comment", **Revista Internazionale di Scienze Economiche e Commerciali**, Vol. XXIV, no. 2, pp. 178-187.*

*Lawriwsky, M.L., (1978), **Ownership and Control of Australian Corporations**, Occasional Paper no. 1, Transnational Corporations Research Project, University of Sydney.*

*Lawriwsky, M.L., (1980a), **Control Type and the Market for Corporate Control: A Note**", **Journal of Industrial Economics**, Vol. XXVIII, no. 4, June, pp. 439-441.*

*Lawriwsky, M.L., (1980b), **Managers and Markets: Internal Organization and External Market Restraints as Determinants of Australian Company Performance**, Unpublished Ph.D. dissertation, University of Adelaide, November.*

Lawriwsky, M.L. (1981), "Ownership, Control and the Development of Australia's Resources", Address delivered at the Ninth National Conference of the Australian Institute of International Affairs, Melbourne, March 27-29.

*Lawriwsky, M.L. (1982), "Objectives and Internal Organisation of Firms", in L.R. Webb and R.H. Aleen (eds.), **Industrial Economics: An Australian Study**, Melbourne, Allen and Unwin, (forthcoming).*

Відгуки

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
ГОЛОВНА РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ
НАУКОВО – ДОКУМЕНТАЛЬНОЇ СЕРІЇ КНИГ
"РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ"

І С Т О Р І Я У К Р А Ї Н И

Маловідомі імена, події, факти
(Збірник статей)
Випуск 6

КИЇВ
РІДНИЙ КРАЙ
1999

Прокопчук В.С. (Дунаївці)

**КРАЄЗНАВСТВО В ДІАСПОРІ:
УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ В АВСТРАЛІЇ**

Європейці вперше потрапили до Австралії в XVII ст. 1820 року в Сідней залишився хворий моряк Федір Зубенко, вихідець з Полтавщини, і цим відкрив історію українського поселення на цьому далекому континенті¹. У першій половині XX століття почали селитись і цілі групи українців. Масове переселення до Австралії припадає на 1948-1952 роки - час "великого ісходу" наших земляків у країни Америки та Австралію. Перепис 1954 року виявив 14757 осіб, які назвали місцем народження Україну².

Становище переселенців з Німеччини, Австрії у перші роки було досить важким. Їх чекали переселенські табори, як правило, - колишні казарми та дерев'яні, жерстяні бараки для військовополонених. Це життя яскраво описав у спогаді "Мій приїзд в Австралію" волинянин Степан Радіон. "У Бонегіллі, - згадував він, - нас порозміщували по довгих, як стайні, бляшаних бараках... У бараці, до якого я попав, було шістнадцять родин з дітьми... Відразу поробили в бараці з коців перегородки. Зарядження було розміщувати мужчин окремо до одних бараків, а жінок з малими дітьми - до других, однак, майже ніхто цього розпорядження не послухав... Незабаром вибухла між дітьми шкарлятина і дизентерія, на яку в короткому часі померло тринадцять дітей"³. Через цей табір у штаті Вікторія пройшло 300 тис. переселенців. Тепер там відкрито іміграційний музей, який відображує історію переселенського руху. А тоді кожного емігранта чекали роки непростої адаптації: як правило, - дворічні обов'язкові роботи для чоловіків в промисловості чи на залізничному будівництві у відриві від сім'ї, процес так званих натуралізації - набуття громадянства країни поселення, інтеграції в нове суспільство. Натуралізаційні записи згодом виявили вже 21 тис. українців. Перепис

1986 року - 32 тис.⁴ Питання кількості українців в Австралії завжди було предметом дискусій. Дехто називав цифри 35-40 і навіть 50 тис. Професор Сіднейського університету ім. Макворі Євген Сенета у доповіді "Українці в переписі населення Австралії у 1986 році", проголошеній 1988 року на IV конференції австралійського наукового товариства ім. Т.Шевченка, на основі порівняння різних джерел довів, що в Австралії проживає 32065 українців⁵.

Процес здобуття австралійського громадянства вирішував соціально-економічні проблеми і ніяк не означав розриву духовного зв'язку з Батьківщиною. Об'єктивне бажання передати дітям красу рідної мови, драматизм історії та багатство культури спонукало з перших років протиставити асиміляції посилену культуротворчу, наукову працю, об'єднання в різноманітні релігійні, просвітні, допомогіві, культурні та наукові організації, розпочинати навчання, видання української преси, відкриття українських клубів.

Прибулі з Європи науковці, члени відродженого 1947 року в Мюнхені НТШ, за ініціативою дійсного члена НТШ Євгена Пеленського 28 серпня 1950 року на установчих зборах проголосили створення австралійського Наукового товариства ім. Т.Шевченка (далі - НТША). Серед його фундаторів знаходимо імена добре знайомих в Україні науковців П.Богацького, С.Гаєвського, І.Рибчина, І.Пеленської, М.Федусевича⁶.

Початок наукової, у т.ч. історико-краєзнавчої праці в Австралії був непростим. Держава поселення не була зацікавлена в підтримці. Бракувало літератури, наукових джерел, наукових зв'язків. Тому пішла вона в двох напрямках - підготовка, заслуховування та обговорення наукових доповідей і широка публіцистика. 1955 року НТША ввійшло до складу Головної ради в статусі відділення. Статут Головної ради передбачав Об'єднання в управі в ролі заступників Президента голів НТШ в Європі, США, Канаді, Австралії. А ще - єдність членства, тобто - затвердження Головною радою обраних у секціях дійсних членів та членів-кореспондентів. Бу-

---

ло визначено спільними для всіх секції: філологічну, історико-філософичну, математично-фізичну, біологічно-хімічно-лікарську та секцію історії України⁷.

В Австралії НТШ має чотири осередки - з 1964 року - в Сідней та Мельборні, 1965-го - Аделаїді, 1971 року - у Канберрі. 1993 року їх очолювали відповідно І.Гордійв, М.Павлишин, З.Ростек, Р.Микитович⁸.

Товариство об'єднало понад 100 членів, у тому числі - 14 дійсних, 2 члени-кореспонденти. У відповідності з внесеними 1964 року до Статуту змінами НТША, крім дійсних членів-кореспондентів, об'єднує звичайних членів та членів-прихильників, даючи простір до участі в науковому житті ширшому загалу українців⁹. НТША очолювали Є.Ю.Пеленський (1950-1956), П.Шулежко (1956-1961), І.Рибчин (1961-1970), Т.Ляхович (1970-1975), І.Прашко (1975-1977), І.Ващишин (1977-1980), Р.Микитович - з 1981 року.

Тільки за перших 25 років наукової праці, за підрахунками Степана Радіона, члени Товариства видрукували близько 2 тисяч наукових праць-монографій, статей¹⁰, провели головним чином на базі університетів Сідней та Мельборну протягом 1983-1990 рр. п'ять наукових конференцій на тему "Історія українського поселення в Австралії". Збірники доповідей цих конференцій є цікавим джерелом історії української діаспори в Австралії. Проводяться й інші наукові конференції як крайовою управою, так і силами регіональних осередків¹¹.

З ініціативи членів НТША та за їх участю 1966 року видано документальну працю на 862 сторінки "Українці в Австралії".

Деяку уяву про наукову працю членів НТША дає "Нарис історії Наукового товариства ім. Т.Шевченка в Австралії", підготовлений С.Радіоном, наведена ним бібліографія. У публікаціях науковців австралійської діаспори широко відображене не тільки внутрядіаспорне життя, а й історія України, особливо - невідомі донедавна сторінки національно-визвольної боротьби 20-40-х років, голодомору 1932-1933 рр., питання етнопсихо-

логії, менталітету, захисту історичної правди, минуле Волині, Поділля.

У "Вільній думці" 1959 року побачила світ документальна повість професора П.Богацького "На горбах Поділля", що містить чимало фактів з історії краю першої чверті ХХ ст. Пилип Грін, наприклад, вивчав життя й діяльність подолянина С.Руданського. Дмитро Нитченко торкнувся особи У.Кармалюка, його ролі у визвольній боротьбі подолян. У працях Єпископа проф. Сильвестра Гаєвського знайшла відображення історія православної церкви на Волині кінця ХVІ ст., А.Жуківського - трагічна загибель у Базарі 359 українських вояків, С.Радіона - історія волинського друкарства¹².

Чимало уваги австралійські дослідники приділяють персоналіям, зокрема - життю й науковій діяльності М.Грушевського, О.Цинкаловського, П.Богацького, І.Огієнка та інших учених з Київщини, Волині та Поділля.

За жанром - це монографії, збірники документів і матеріалів, спогади, статті, хроніка, репортажі, рецензії, силуетки.

З точки зору висвітлення історико-регіональних проблем найбільшу активність проявляли П.Богацький, Т.Ляхович, С.Наріжний, Е.Пеленський, С.Радіон, І.Рибчин, В.Олійник.

Велике місце в дослідницькій праці члени НТША відводять бібліографії. У цій галузі найбільш плідно трудиться Степан Радіон. Як письменник - член Об'єднання українських письменників "Слово" та Спілки письменників України - відомий книжками "Новий похід" (1954), "Микола Береза" (1956), "Припадкова зустріч" (1985), "Із пожовклих листків" (1992), літературознавчими нарисами, критичними статтями, рецензіями. Його бібліографічна діяльність помічена виданнями нарису історії НТША, сімома випусками "Бібліографії" (1978-1992), виходом "Словника українських прізвищ в Австралії" (1980-1981), "Словника дипломників в Австралії" (1982), "Словника українських громадсько-культурних

трудівників Австралії" (1992)¹³. Член редколегії четвертого тому "Енциклопедії української діаспори", 1995 р. Не менш плідною є його участь у журналістиці.

З 1960-х років член управи НТША, 1985 року був обраний членом-кореспондентом філологічної секції НТШ, заступником голови Української могилянсько-мазепинської академії. Він підтримує тісні контакти з Україною, рідною Волиню. Його особистий фонд сьогодні знаходиться в документосховищах Державного архіву Волинської області¹⁴.

Вивченням української історії, мови та літератури, фольклору займаються й інші наукові та громадські інституції. З 1983 року при Монашському університеті в Мельборні діє Лекторат україністики ім. М.Зерова, який очолює професор Марко Павлишин. Тут не тільки вичитується курс української мови та літератури, а готуються наукові кадри, організуються конференції, видання українознавчої літератури, з 1989 року - бюлетня "Україністика в Монаші". До 1993 року курсову підготовку тут пройшло 120 чоловік, 2 дослідники стали докторами, - 1-магістром. З 1984 року діє Центр українознавчих студій при університеті ім. Макворі в Сідней, який спонсорує Фундація українознавчих студій Австралії (заснована 1976 року)¹⁵.

16 лютого 1990 року в університеті Монаша відбулись основоположні збори україністів й заснована Асоціація україністів в Австралії, яку очолив проф. М.Павлишин¹⁶. 1992 року вона нараховувала 16 членів і стала організатором міжнародної конференції "Україна в 1990-х рр.". Видала бюлетень¹⁷.

Певну науково-краєзнавчу роботу в Австралії проводять українські музеї, архіви, бібліотеки. Діють гуртки, товариства.

Ще 1955 року було засноване в Аделаїді Товариство приятелів творчості М.Зерова, ініційоване Т.Кропив'янським. Його члени збирали документальні матеріали про М.Зерова та інших неокласиків, фондували випуск збірки поезій М.Зерова (1959), його літературоз-

---

навчих лекцій та статей (1960), спогадів неокласиків "Безсмертні" (1963), творів М.Драй-Хмари, П.Филиповича, Е.Плужника. Припинило діяльність 1984 року. Активний вклад у видання цих книг зробили І.Вашишин, Д.Нитченко, М.Орест - брат М.Зерова та Г.Костюк¹⁸.

1971 року волиняни Сіднею об'єднались у Товариство імені Лесі Українки, яке насамперед, сприяло консолідації 200 земляків, підтримувало їх духовне життя. Очолювали Товариство М.Чигирин та Г.Свідерська¹⁹. Його робота невдовзі згорнулась.

Більш активно запрацювало 1993 року відновлене стараннями Наталії Тиравської Товариство волинян в Сіднеї, яке поставило найпершим завданням встановлення контактів з Волинню, вивчення і популяризації її історії і культури, підтримку творчих ініціатив на Батьківщині, допомогу Волинському університету. Коли постало питання про надання Луцькому педінституту університетського статусу, Товариство звернулося до Президента України, Кабінету Міністрів, державних та громадських органів із закликом підтримати ініціативу. Сама п.Наталія, голова Товариства, приїжджала в Україну, передала університетові чотири найновіших комп'ютери вартістю 6500 дол., кілька сотень зарубіжних видань, а також цінну документальну збірку до Держархіву Волинської області²⁰.

Відмічаючи великий вклад українців Австралії в скарбницю вітчизняної культури, слід оцінити його не тільки з кількісного, а й з якісного боку. Адже дослідження українців з діаспори опиралися на літературу, архівні джерела, заборонені в колишньому СРСР, а отже - недоступні нашим дослідникам. Публікації істориків з діаспори також опиралися на особисті архіви, спогади сучасників та активних творців української історії. Слід врахувати, що зарубіжні історики мали можливість вільно, а отже об'єктивно відображати події і факти. Таким чином вони дали пласт наукової інформації про Україну, і в першу чергу - Волинь, Поділля, Галичину, якого донедавна бракувало: про козацькі часи, діяльність Просвіти, українських партій в період виз-

вольних змагань, Українську Центральну Раду, Українську державу, Директорію, УНР, про голодомор, репресії, непросту боротьбу різних українських сил в період другої світової війни!

Звичайно праці австралійських дослідників не позбавлені помилок, відсутня глибина окремих досліджень, проглядається суб'єктивізм, пов'язаний з неприйняттям іншої ідеології, концепцій.

Однак наявність різних поглядів на один і той же факт, подію, суспільно-політичне явище дає можливість у наукових дискусіях знайти виважений підхід, об'єктивні оцінки, що дуже потрібне тепер, у період становлення нової вітчизняної історіографії.

"ІСТОРІЯ УКРАЇНИ"; (збірник статей). Випуск 8, К. 1999.

1. Енциклопедія української діаспори. Том. 4 (Австралія - Азія - Африка). - Київ-Нью-Йорк-Чикаго-Мельборн, 1995. - С.18.

2. Там само. - С.150.

3. Літопис Волині. ч.5. Видання друге.-Вінніпег, 1990. - С.110.

4. ЕУД. Том.4. - С.150.

5. Вільна думка. - 1990. - Ч.27. - 8 липня. - С.6

6. Д-р Т.Ляхович. До 25-ліття Наукового товариства ім. Шевченка в Австралії // Ст.Радіон. Нарис історії Наукового товариства ім.Т.Шевченка в Австралії (1950-1975). - Мельборн: "Спадщина", 1993. - С.VII.

7. Ст.Радіон. Нарис... - С.IX-X.

8. ЕУД. - С.134.

9. Вільна думка. - 1965. - Ч.4. - 21 січня. - С.5.

10. Ст.Радіон. Нарис... - С.XIII.

11. У Мельборні та Сіднеї - до 100-річчя смерті Т.Г.Шевченка (1961), у Сіднеї - до 90-іччя НТШ (1963), у Мельборні - "Російська імперія і Радянський Союз" (1988) тощо.

12. Ст.Радіон. Нарис... - С.25, 48, 163, 181, 188.

13. Із Запитника-анкети для Енциклопедичного довідника українців в Австралії, заповненого С.Радіоном 31 грудня 1997 року.

14. В.Е.Рожко. Збірки українки волинської діаспори - важливе джерело комплектування фондів Держархіву Волинської області // Минуле і сучасне Волині: проблеми джерелознавства. - Луцьк, 1994. - С.110.

15. ЕУД. - С.110, 228, 232.

16. Вільна думка. - 1990. - Ч.3. - 22 березня.

17. ЕУД. - С.36.

18. Там само. - С.203.

19. Літопис Волині. Ч.10-11. - Вінніпег, 1971-1972. - С.178; Літопис Волині. Ч.12. - В., 1977-1978. - С.70.

20. Рожко В. Щедрий дар Наталії Тиравської - папшої землячки з Австралії // Волинь. - 1997. - 15 липня. - С.3.

ПОВЕРНЕННЯ В УКРАЇНУ

Недавно автора цих рядків було запрошено в рідне село: на літературний вечір, присвячений життю і творчості нашого славетного земляка Степана Радіона. Ім'я це донедавна було майже невідоме в Україні. А він — дійсний член Могилянсько-Мазепинської Академії Наук у Вільному Світі та Інституту дослідів Волині, доктор літератури одного з університетів у штаті Арізона (США), почесний професор Волинського державного університету, а з 1997 року — член національної Співки письменників України.

Довгою й тернистою була дорога, якою С. Радіон повертався з чужини в Україну. Народився він у селі Сильно на Волині, здобув гімназійну освіту в Луцьку, наприкінці червня 1941 року очолив районову управу уряду Я. Стецька в містечку Олика. Чудом тоді не був заарештований німцями і

навіть працював певний час дольмечером (перекладачем) крайсландвірта (агронома) в колишньому маєтку князя Радзивіла в Олиці. В 1944 році опинився між двох вогнів: за ним почало полювати гестапо й партизани-медведівці. Довелося С. Радіонові з дружиною й маленькою донькою втікати аж до Кобринна, що на Берестейщині. На Водохреща 1944 року він змушений був назавжди покинути рідну землю. Будні повосної хвилі емігрантів з України загальновідомі. Понад 50 років С. Радіон з сім'єю живе в Австралії. Довелося виконувати найтяжчу роботу, поневірятися в пошуках житла.

Не один рік минув, поки українець Степан Радіон здобувся в країні евкаліптів та кенгуру на власне житло, закінчив вищу школу журналістики, став зною серед світового українства

людиною. Статті, матеріали С. Радіона регулярно друкувалися в україномовній пресі Австралії, США, Канади, європейських країн. Донедавна — скрізь, крім України. Творчий подвиг здійснив С. Радіон, випустивши в світ унікальні книги: “Словник українських дипломників в Австралії”, «Словник українських прізвищ в Австралії», “Словник українських громадсько-культурних трудівників в Австралії”

У суботу 14 жовтня, на свято Покрови Пресвятої Богородиці в Народному домі села Сильно розпочався літературно-музичний вечір. Зал був переповнений. На увінчаній вишиваними рушниками і осінніми квітами сцені — портрет С. Радіона і великий напис: “Українського квіту — по всьому світу”. Поруч — розлога виставка творів і публікацій С. Радіона, документальні фотознімки.

Виступали уродженець Сильна, доцент Волинського держуніверситету, один з найавторитетніших вчених-діалектологів України Григорій Аркушин, колишній

директор школи Сильна, краєзнавець Іван Шульга, сива вже, літня жінка Марія Близнюк. Це їй С. Радіон присвятив проникливі рядки в книзі своїх спогадів “Із позовклях листків Австралії” Жінка ця перейшла сталінські тюрми, їй було що згадати про ті 60 літ, які минули з далекого вересня 1939 року, коли сільський хлопець Степан Радіон пішов на захід з рідного села, виявилось — надовго.

Дійство продовжувалося: діти читали вірші й уривки прозових творів С. Радіона, вокальне жіноче тріо виконало стрілецькі й повстанські пісні. Автентичний спів проникав у серце, може, сильніше, ніж шлягери якоїсь модної співачки. Чудово вела вечір пані Валентина, завуч місцевої школи. Завершився вечір співом пісні “Ой у лузі червона калина” Селяни пригадували, як діяла в далекі 30-і роки сільська “Просвіта”. Як у 1942 році С. Радіон прислужився рідному селу: з небезпекою для власного життя вдалося непустити вхід складені вже “чорні” списки

Сильно оминула трагічна доля спалених і розстріляних навколишніх сіл — польської Дерманки, єврейської Софіївки, українського Клубочина.

Живе в далескому австралійському місті Мельбурні українець Степан Радіон. Знає кілька мов, дотепер, незважаючи на поважний вік (йому виповнилося недавно 88 років), пише рецензії чи не на кожну з українських книг, які потрапляють до Австралії. Щонеділі їздить з дружиною за десяток кілометрів до української церкви. Дочка Ольга живе окремо. А поруч — син Юрій, невістка Валя, внуки Андрій, Гриць, Лариса. І, звичайно, найвірніший друг упродовж багатьох десятиліть — дружина, пані Євгенія. Дід Степан тішиться, що внуки його найактивніші учасники свят, які влаштовує місцеве українство. Добре зерно, кинуте С. Радіоном, впало на чужу землю і проросло. Діти ці гордяться, що вони українці — знають мову, і так гарно звучать під час родинних свят пісні з далекої Волині!

У національній бібліотеці Австралії є спеціальний архів Степана Радіона, куди він передав частину свого великого листування, унікальні документи, що є яскравою ілюстрацією історії української еміграції в Австралії та на інших континентах більш як за піввіку.

Величезну кількість унікальної літератури (по кілька десятків посилок) С. Радіон переслав у Львів — у наукову бібліотеку ім. В. Стефаніка, наукову бібліотеку зрусифікованої Одеси, на рідну Волинь — у Луцьк, у рідне Сильно. Там у школі є куточок, присвячений життю і творчості Степана Радіона. Матеріалам і книгам вже тісно: частина їх знаходиться в бібліотеці аби читали односельчани. У школі думають створити кімнату-музей свого славного земляка.

Я мав приємну нагоду чотири роки тому дати рекомендацію для вступу в члени національної Спільки письменників України панові Степану (це одну дав відомній

австралійський письменник і меценат Дмитро Нитченко). Проза та спогади С. Радіона вартують того, аби їх видали в Україні: книги “Микола Береза”, “Останній похід”, “Припадкова зустріч”, “З пожовклих листків Австралії”. Деякі твори вже публікувалися в Україні: у збірнику прози українських письменників в Австралії, випущеному видавництвом “Веселка” (Київ), часописі “Літературний Львів”, а також в одному з минулорічних серпневих номерів стрийського “Гомону волі”.

Степан Радіон мав повне право в одному з часописів до земляків написати: “Я тут в Австралії даремно хліба не їв”. Коло будинку в далекому Мельбурні, де проживає родина Радіонів, у невеличкому саду, серед екзотичних тропічних дерев ростуть скромна берізка і клени, як нагадування про рідну землю. Інші дерева, на жаль, на спекотній чужій землі не прижилися.

А я тишуся, що є на землі така людина — Степан Радіон, який живе і снить

Україною, рідним селом Сильно. Це він написав кілька років тому єдину українську рецензію на мою “Вірменську рапсодію” (інші п’ять видруковані були у Вірменії). У рецензії були й такі слова: “Це книжка про долю України”. А ще пам’ятаю, був у тій книжці вірш про вірменського емігранта-пандухта:

“У краю чужому

і пух лебединий

Твердіший за скали камінні.

У рідному краї на камінь

приляжу,

А камінь — як пух

лебединий”.

Читав цей вірш у рідному селі на літературному вечорі, присвяченому Степанові Радіону, а люди були впевнені, що то — вірш про українського емігранта...

Там вічне літо. І вічна туга за рідною землею в тих, хто її давно покинув. Вони ловлять кожен день радіохвилі з далекої України. Вірять, що буде вона з часом багатою, щасливою, а гарною — була завжди.

Я повертався через замріяні, щедро всипані

осіннім золотом волнінські
дїброви до Стрия. Поки не
пригасли свіжі ще враження,
вирішив написати про те, що
побачив, почув і відчув там,
аби розказати читачам
Стрийщини про українця з
Австралії, мого
односельчанина Степана
Радіона.

Мирон НЕСТЕРЧУК.

"ГОМІН ВОЛІ", Стрий, Ч.117, 21.10.2000

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА
ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ

THE NATIONAL WRITERS'
UNION OF UKRAINE

С Е К Р Е Т А Р І А Т

S E C R E T A R I A T

01024, м. Київ, вул. Банкова, 2

01024, Kyiv, vul. Bankova, 2

e-mail: nsnu@i.kiev.ua

tel (044) 293-95-52

telefax (044) 293-45-86

Н. М. Додо № 94/01-16
На № _____ від _____

Панові С. Радіону

Дорогий пане Степане!

Австралія

Президія ради Національної Спілки письменників України щиро здоровить Вас із славним ювілеєм.

В історії української літератури кінця ХХ сторіччя, що творилася зусиллями різних етносів і, відповідно, на різних континентах, небагато назбирається авторів, які б мали Голосне і усезагальне визнання завдяки естетичним достоїнствам їхніх книжок.

Благословенний Майстре!

Друкуючи свої художні твори в Англії, Америці чи Канаді, Австралії, зрозуміло, поруч із ними, спромігшись на сотворення і видання численних наукових праць – бібліографічні дослідження і, головне, важливих для материкової України знакових словників, лиш potwierдили власну популярність почерез історичну вартісність творчості загалом.

Сподіваємось, Ви і надалі нестимете цю нележку ношу, належним чином представлятимете українське Слово у далеких і близьких Світах.

Зичимо міцного здоров'я, бадьорості, творчого довголіття.

З повагою

П. Мачушко
В. С. Білик

Ю. Мушкетик

Ю. Мушкетик, О. Лупій, В. Кордун,
О. Сливинський, М. Григорів.

В. Кордун
О. Сливинський

М. Григорів
О. Лупій

СИЛЬНЕНЦІ ГОРДЯТЬСЯ СТЕПАНОМ РАДІОНОМ

Волиняни у світі

Вечір творчості Степана Радіона

На цьому вечорі явно бракувало самого винуватця урочистостей. Але, як написав в одному із листів 88-річний письменник, котрого доля закинула в далеку Австралію, вік і здоров'я не дають можливості відвідати милий і рідний край.

Ще років десять тому мало хто із сильненців знав про Степана Радіона. Лише останнім часом у пресі почали з'являтися публікації про нього, та й сам письменник потурбувався, щоб його твори потрапили в рідне село. Але найповніше ми довідалися про свого знаменитого земляка з Австралії з книги Петра Сороки "Степан Радіон. Літературний портрет". Її автор, викладач Тернопільського державного педагогічного університету, відобразив всю багатогранну діяльність свого героя, але видати монографію в Україні, на жаль, не зміг, тому вона побачила світ в Австралії і Степан Радіон надіслав її в кожную школу Ківерцівського району, за що ми вдячні письменнику.

Використовуючи твори Степана Радіона, монографію Петра Сороки, зусиллями вчителів та учнів Сильненської середньої школи й було організовано вечір, присвячений творчості Степана Радіона

"Нашого цвіту по всьому світу".

У сільський будинок культури прийшли не лише мешканці Сильного, а й сусіднього села Городище, в якому губиться коріння батька письменника Микити Радіона. Ведуча вечора Валентина Шмига — учитель української мови і літератури — розповіла про життєвий і творчий шлях письменника. За багатогранну діяльність його прийнято в члени Національної Спілки письменників України, присвоєно звання почесного професора Волинського державного університету імені Лесі Українки.

Далі ведуча запросила на сцену члена Спілки письменників України, поета й перекладача з вірменської мови, художника Мирона Нестерчука, що також народився в Сильному, а зараз працює в місті Стрий Львівської області. "Я надіслав йому свої вірші, писав про нього статті до газет і так зав'язалося листування", — розповів він про своє знайомство з Степаном Радіоном.

З не меншою увагою слухали присутні виступ ще одного свого односельчанина, який нині проживає в Луцьку, доцента Волинського державного університету імені Лесі Українки, кандида-

та педагогічних наук Григорія Аркушина. Книгу "Сильненська гурторка", котра із захопленням і посмішкою читається в селі, допоміг йому видати Степан Радіон.

— У нас видати книгу — справа не зовсім проста, — розповів Григорій Львович, — тому я звернувся до нашого земляка і, дякуючи йому, книга була надрукована в Австралії його коштом. З того часу й веду з ним листування. З'ясувалося, що йому, так само, як і Мирону Нестерчуку, Степан Радіон доводиться близьким родичем.

Коли на сцену піднялася Мельник Марія, навче ожила одна із сторінок повісті Степана Радіона "Із пожовклих листків в Австралії", де автор пише про цю жінку.

— Я навіть не могла подумати, що доведеться виступати в цій залі під синьо-жовтим прапором після того, що мені довелося пережити, — почала свій виступ Марія Мельник, котру більшовицька влада ув'язнила на 10 років в концентраційних таборах без будь-якої провини, хіба що за любов до України. Молоду дівчину примусили працювати молотобійцем, де вона стала інвалідом, — осколок заліза потрапив в око і вона втратила зір.

Епізод, який згадує Степан Радіон у своїй повісті, вона добре пам'ятає. Коли у вересні 1939 року більшовицькі війська вступили в Західну Україну, Степан Радіон, не бажаючи вдруге зустрітися із

сталіноьким режимом, залишав Сильне і запропонував їй, 16-річній дівчині, їхати разом із ним. Передбачаючи думку рідних, вона відповіла: "Мене не пустять баьки".

Чому ж змушений був залишити рідну землю Степан Радіон?

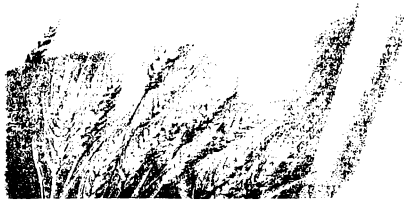
У 30-х роках він вступає в ряди ОУН. У 1933 році, коли в Сильному набула гостроти боротьба між прихильниками самостійності України і комуністами, які прагнули приєднання Західної України до СРСР, Степан Радіон, ризикуючи життям, переходить польсько-радянський кордон, щоб побачити, як живуть у Східній Україні. Тяжко і бідно жилося в Західній Україні, але те, що він побачив на Сході, — вимерлі цілі села, голодна смерть чатує в кожній сім'ї, де ще тліє життя, — він називає одним словом: жахи. Хлопець намагається повернутися додому, але кордон непоміченим перейти не вдалося. Польські прикордонники його заарештували й кинули до в'язниці.

У 1939 році він відступає з польськими військами, які загідо зрили в ньому диверсанта й намагалися розстріляти. Збіг обставин врятував його від смерті.

Нині в далекій Австралії він, "добровільний вигнанець", як називає себе Степан Радіон, продовжує служити Україні уже пером, гострим словом.

Іван ШУЛЬГА.

с. Сильне Ківерцівського району.

Шановний пане Степане Радіон!

Від імені колективу школи с. Берестяни, учнів, батьків пише директор школи Микола Шульський. Перш за все хочемо Вам щиро подякувати за вислані нашій школі пакунки дуже цінної для праці літератури.

Перший раз отримали 3 пакунки, а останній раз – 2 пакунки.

І були дуже приємно вражені, цю літературу привезли прямо в село хлопці зі Львова, представники молодіжного пласту.

За цей час ми в школі зі своєї сторони провели певну роботу.

Розробили програму роботи з сільською молоддю. Вийшли по Волинській області переможцями. Залучаємо до виховної роботи молодь, яка закінчила школу.

Проведено на базі нашої школи два семінари: для сільських голів району і для людей, які відповідають у районі за роботу з молоддю.

Приїжджав з Луцька голова Волинської письменницької організації Василь Гей.

Всі вони дали високу оцінку Вашої, пане Степане Радіоне, сродвижницької праці. Були в захопленні від усього побаченого і почутого з вуст вчительки рідної мови пані Лідії Охочої про ваші дарунки школі.

А група Волинського телебачення зафіксувала все на відеоплівку і показала по телевізору в спеціальній програмі для молоді: Вчителька історії пані Леся Назарчук почала оформляти музей історії рідного краю. Коли роботи будуть закінчені, то ми обов'язково Вам вишлемо фотографії.

Наразі, бажаємо Вам здоров'я, дякуємо за роботу, яку Ви проводите для утвердження в душах молодих людей національної самосвідомості.

Напишіть, якщо можливо, нам листа.

До побачення.

06.12.2001р.

Від імені колективу школи Микола Шульський.

З Новим роком, Різдва Христовим!

Ще один цікавий лист...

Добрий день із України!

Знову просимо вибачення за запізнилу відповідь. Закінчився в школі навчальний рік. Розпочалися екзамени.

Приємно повідомити Вас, що на базі нашої школи після Великодних свят було проведено семінар заступників директорів шкіл з виховної роботи Ківерцівського району на тему „Розвиток творчого потенціалу школяра в процесі позакласної та позашкільної роботи”. Ми з великою радістю розповіли гостям нашої школи про використання дуже цінної для нас літератури, яку Ви нам прислали. Про це говорили у своїх виступах вчителька української мови та літератури Охоча Л. Л., вчителька історії Назарчук О. М. Особливо схвилював нас всіх літературний портрет Петра Сороки „Степан Радіон.” *В школі в нас створена кімната українознавства, де представлені матеріали „Степан Радіон – наш земляк,”* де ми систематично проводимо екскурсії для учнів, батьків, гостей нашої школи.

Нам приємно і те, що українська діаспора в Австралії – одна із тих, хто багато робить в світі для піднесення утвердження України як незалежної держави. Низький уклін Вам за це? *В жовтні місяці ми будемо проводити великий виховний захід „Щоб через море брат озвався брату”* (про звязки українців світу з Україною) і, безперечно, цей захід буде побудований на матеріалах, які Ви нам, шановний пане Степан Радіон, надіслали.

Приємно повідомити, що за I-ий квартал 2000 р. Україна зміцнила свій економічний потенціал (в приріст продукції). Кожний став господарем своєї частки землі, проведено паювання землі.

Ми дуже вдячні Вам, що підтримуєте з нами зв'язки. Бажаємо здоров'я Вам і всій Вашій родині.

Від колективу Берестянської СШ – директор
школи Микола Шульський
вчителька української мови та літератури пані
Лідія Охоча.

“Наша Мета”, Аделаїда, Півд.Австралія, Ч.5(69), 2000

Володимир Жила

НАПОЛЕГЛИВИЙ І НЕВТОМНИЙ ПИСЬМЕННИК І ВЧЕНИЙ

Петро Сорока, *Степан Радіон: літературний портрет*. Ред. Богдан Бастюк. Аделаїда – Австралія – Тернопіль – Україна: "Наша мета", 1999. 210 с., іл., порт.

Передо мною монографія кандидата філологічних наук, доцента Петра Сороки, *Степан Радіон: літературний портрет*, присвячена творчості відомого українського письменника й вченого з Австралії.

Монографія висвітлює його життєвий шлях, уводить читача в його письменницький світ, розглядає його художні твори, критичні й літературознавчі праці, а також спогади.

Творчий доробок письменника і вченого широкий і різноманітний. Він пробував своє перо в поезії і прозі, публіцистиці та в критичних рецензіях.

Народився він у лісистій зоні Волині, в селі Сильне, у свідомій селянській родині. Його батько Микита – петлюрівець, а мати Анна – гайдамачка. В селі активно діяла "Просвіта", що несла селянам світло розуму та глибоке національне почуття.

Степан Радіон прожив багате й цікаве життя, хоча нооднораз довелось йому боротися за власне існування і спізнати непривітну чужину. До восьми років життя юнака було безтурботним. Він пас худобу й часто блукав по лісах, милувався красою природи та щебетанням птахів. Життя під польською окупацією спочатку не вносило нічого цікавого у звичний селянський побут. Але з часом польська адміністрація помітила у хлопця просвітницьку діяльність і невдовзі його схопили й кинули у в'язницю.,

Уже в юних літ Степан Радіон рвався до науки й книжки. У школі був добрим і пильним учнем.

Тимчасом 17 вересня 1939 року Західня Україна несподівано опинилася під советською окупацією. Усі, хто працював у підпільних націоналістичних організаціях, був змушений втікати, адже нова влада не знала пощади для таких українців. Покинув рідну хату та вирушив у невідоме й Степан Радіон. З великими труднощами вдалось йому втекти на територію Польщі. Але на цьому його митарства не

закінчилися. Ще з більшими труднощами добрався він до Кракова й тут зупинився у таборі для українських втікачів. Переживши ще кілька небезпечних пригод по різних польських містах, у червні 1941 року Степан Радіон повернувся на Волинь.

Більшість народу вірила тоді, що Україна зможе здобути більше свободи та самостійності під німецькою окупацією. Але, на жаль, цим мріям не судилося здійснитись. 19 січня 1944 родина Радіонів, не змінивши своїх самостійницьких переконань, вийшла з Батьківщини та вступила на шлях невідомої досмертної скитальщини.

Закінчення Другої світової війни та безнадійність становища штовхнули їх поселитися в далекій Австралії.

Після 24 діб подорожі пароплавом з Неаполя до Мельборну, родина Радіонів 30 липня 1949 року опинилася в країні “кенгуру й кукабари”. Спостерігаючи з вікна вагона австралійські безмежні простори, Степан Радіон відчував на душі важке пригнічення, але, не зважаючи на всі перешкоди, які важко було подолати, він утвердив себе в Австралії, як письменник, журналіст і вчений, та виховав у патріотичному дусі своїх дітей і внуків і чимало корисного зробив там для рідної України.

Любов до поезії, вважає автор монографії, це окрема сторінка в багатогранній творчості Степана Радіона. Хоча, як автор поезії, він не досягнув особливих успіхів, які можна було б поставити поруч із його науковими й прозовими здобутками. Однак оминати його поезію не можна, бо в ній найповніше висловлені його душевні почуття, поривання, внутрішній стан душі в різні періоди його життя. Поезія на його думку – це сповідь його душі. У ній кожне слово вражає своєю відвертістю і глибиною переживань. Більшість його віршів має альбомний характер.

У поезії він передав свою тугу за Волинню, яка ввижається йому райським куточком землі, в той час, як чужина навіває сум і тугу.

Більшість його віршів присвячена рідній землі. Чимало з них віддзеркалюють патріотичну тематику. У деяких переважають фолкльорні мотиви. Іноді віршованими римами автор переповідає цікаву історію.

Однак його поетичні твори, як слушно стверджує автор монографії, позбавлені густої метафорики, вишуканих епітетів; не знайдемо в них вражаючих гіпербол чи оригінальних оксиморонів (свідоме поєднання різко контрастних понять, які логічно нібито виключають одне одного, але в дійсності разом дають нове уявлення).

Здебільшого це поєднання іменника з прикметником, який має протилежне значення: "живий труп", "бідний багач", "розумний дурень" тощо).

"Не досягнувши помітних успіхів у поезії, – пише Петро Сорока, – письменник цілком віддався науковій діяльності і художній прозі. Але поетична сторінка залишається в книзі його життя як спонтанний вибух почуттів, поривання душі до чогось вищого і світлішого. Поезія його народилася, як потреба сповіді перед світом, Богом і людьми".

Зате вагоме місце у творчих досягненнях Степана Радіона займає художня проза, зібрана в чотирьох книгах: *Новий похід*, *Микола Береза*, *Припадкова зустріч* та *Із пожовклих листків в Австралії*. Ці книги різні за тематикою і художнім спрямуванням. У них більшою чи меншою мірою присутній белетристичний елемент, щоб зробити їх почитаними, художніми, довершенишими із мистецького боку. Усе, що змальоване письменником у прозових творах, зігріте вогнем його душі.

Сюжети його художньої прози в більшості випадків динамічні, події розгортаються стрімко й швидко. За допомогою окремих фрагментів Степан Радіон змальовує образи дійових персонажів. В основному він мало уваги звертає на їх зовнішність, а більше зосереджується на характері, душевному стані та внутрішніх прикметах.

Читаючи *Новий похід*, читач проймається особливим напруженим настроєм цього твору. Усе в цих оповіданнях проходить на хвилі високої патріотичної стихії. В кожному оповіданні письменник вірить у потужну мистецьку силу слова, яке може звеличувати людський дух, надихати людину до величних дій і бути заборолом проти знищення святого вогню людської душі.

Світ, який створив для нас Степан Радіон, особливий, цікавий і своєрідний, яскраво забарвлений австралійським кольоритом. Він неповторний у своїй красі та непорушний у своїй холодній величі.

Цікаво, наприклад, звучить оповідання *Тінь його*. Герой цього твору, Микола Семенюк, за походженням волинянин із села Омеленович. В юності був відкритою і щирою людиною. Під час війни пройшов через страшні фізичні і моральні випробування та наслідком цього загубив усе високе й чисте, що робило людину людиною. Опинившись в Австралії, він став відвертим перевертнем і прислужником австралійської таємної поліції. Автор поступово

розкриває його душевне спустошення. Докори сумління він губить в п'янстві, коли й остаточно втрачає людську подобу. Автор майстерно змальовує його портрет, передаючи непросту душевну метаморфозу, яка інколи трапляється в людському житті.

Зовсім в іншій тональності змальована новела *Старий Джов*, присвячена темі самотності людини в світі. Новела глибоко гуманна, наснажена гуманістичним патосом, навчає нас, як влаштовувати собі тихе й примирливе щастя й злагоду.

У творчості Степана Радіона австралійська тематика знаменна для кількох новель.

Усі твори письменника побудовані на здоровій релігійній основі. Відчувається, що письменник уникає гарячих розмов про віру, потребу молитви.

Окремою книжкою появилася оповідання більшого формату, *Микола Береза*, що своєрідно доповнює аналізовану вище тематику. Цікавим у цьому творі є проведення паралелі між Австралією і Україною, що в думках здійснює головний герой: "А хіба ж не пустують ті самі простори там? – роздумує він. – Так, одначе з тією різницею, що тут із дня на день пустарі заселяються, а там заселені і колісь чудово загосподарені простори перетворюються в пустелі. Заможні господарства разом з господарями зруйнував наїзник. А інших заслав у колгоспи і створив їм нужду, замість заможности. Там же зруйнувались і завалюються чудові хутори й села, побудовані потом дідів і батьків. А їх нащадків доля закинула сюди будувати те саме, але вже не на батьківщині, а тут у країні поселення. Чи ж не химерна доля синів тричі розп'ятої матері? Пропала б та доля разом з наїзником". "Оповідання цікаве ще й тим, – пише П.Сорока, – що з глибокою психологічною переконливістю розповідає про нолегкий період утвердження українців-емігрантів на чужині".

Протягом усього свого творчого життя Степан Радіон займався не тільки писанням художніх творів, але також літературною критикою, відгуками та літературознавчими статтями на появу нових книг, збірок та публіцистичних видань, що появлялися в діаспорі. Усе це задокументоване в книзі *Світ книжок – світ думок*, що появилася заходами делегатури УММАН в Австралії 1986 року,

Літературознавчі праці Степана Радіона можна поділити на дві основні групи: присвячені хрестоматійним і класичним творам сучасних авторів. Як критик, він відгукувався на мистецькі видання та на появу помітних наукових видаць. Знову, як волинянин, пильно

слідкував за появою цікавих історичних праць про Волинь. Тут варто згадати такі рецензії "Нова праця до волинезнавства", "Літопис Волині", "Свята Почаївська Лавра", "Гомін Полісся" тощо.

Степан Радіон зібрав і видав *Словник українських дипломатиків, Словник українських прізвищ в Австралії*. Написав *Історію і бібліографію Наукового Товариства ім. Шевченка в Австралії* та видав безліч інших бібліографічних досліджень.

Гідне подиву ще й те, що письменник і вчений реагував на всі прояви культурного і мистецького життя української громади в Австралії. Був її всестороннім літописцем. Робив це точно і професійно. Він, пише Пилип Грін – "людина широкого діапазону", муравлиної працьовитості, зокрема як книгознавець і архівіст. У цих ділянках, здається, немає йому рівного не лише серед українських науковців в Австралії, а може й серед усієї діаспори.

Кінчаючи мій огляд цінної книги Петра Сороки, *Степан Радіон: літературний портрет*, не можна не згадати й такий знаменний факт, що своє вісімдесятиліття письменник і вчений відзначив ще одною цінною книгою -- *Словником українських громадсько-культурних трудівників Австралії*.

"Цікаво відзначити, – пише автор монографії Петро Сорока, – що не тільки науковими дослідженнями, поетичним словом і високомистецькими книгами намагається Степан Радіон прислужитися рідній Україні, а й конкретними корисними справами. Уже протягом років він відправляє в різні куточки України свої книги й цінні видання, що побачили світ у далекій Австралії".

"Верховина", Вікторія, США, Ч.4, 2000

REMAINING TRACES
AUSTRALIANA UKRAINICA
WILL STAY

J. B. Rudnyckyj

NATIONAL LIBRARY OF AUSTRALIA

ISBN 0 646 30730 4